

1e Bestuursrapportage 2016

Versie: 2.0.0.0.0.0

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	3
2 Leeswijzer en samenvatting	5
2.1 Leeswijzer	5
2.2 Samenvatting	6
3 Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2016	9
3.1 Bestuur en dienstverlening	10
3.2 Veiligheid	16
3.3 Economie	20
3.4 Bereikbaarheid	24
3.5 Omgevingskwaliteit	32
3.6 Stedelijke ontwikkeling	40
3.7 Jeugd en onderwijs	46
3.8 Cultuur, sport en recreatie	52
3.9 Maatschappelijke ondersteuning	58
3.10 Werk en inkomen	64
3.11 Algemene dekkingsmiddelen I en II	69
3.12 Samenvatting financiële afwijkingen	72
4 Paragrafen	75
4.1 Over- en onderschrijdingen investeringen en nieuwe kredieten	75
4.2 Onderuitputting kapitaallasten	82
4.3 Plankosten	84
4.4 Concernreserve bedrijfsvoering	86
4.5 Taakstellingen bedrijfsvoering	86
4.6 Actualisatie subsidie-overzicht	87
4.7 Technische wijzigingen	90

Hoofdstuk 1

1 Voorwoord

De Eerste Bestuursrapportage 2016 laat zien dat de uitvoering van de prestaties in de programmabegroting 2016 weliswaar grotendeels op koers ligt, maar dat de gemeente dit jaar door diverse ontwikkelingen met een aantal forse financiële tegenvallers wordt geconfronteerd. Deze tegenvallers leiden tot een verwacht nadeel van in totaal € 4,5 miljoen. Waar mogelijk hebben we in deze bestuursrapportage voorstellen tot bijsturing opgenomen. Door de aard en omvang van de tegenvallers is het echter niet mogelijk om op dit moment al voor de volledige omvang met bijstellingsvoorstellen te komen. Het college streeft ernaar om dit tekort bij de Tweede Bestuursrapportage 2016 zoveel mogelijk terug te brengen.

In het programma 5 Omgevingskwaliteit zit een aantal forse tegenvallers. De geraamde opbrengsten zijn € 1,2 miljoen minder dan verwacht en daarnaast is er extra budget van € 0,3 miljoen nodig voor inhuur van wagens en technische inspecties van civiele kunstwerken (bruggen en tunnels).

De huisvesting van vergunninghouders leidt tot een tegenvaller van € 1,2 miljoen in programma 9 Maatschappelijke ondersteuning. Binnen programma 9 zijn ook meevallers op de WMO te melden. Bij voortzetting van het huidige beleid kan het budget voor huishoudelijke ondersteuning incidenteel met € 1,0 miljoen worden verlaagd en het budget voor individuele voorzieningen eveneens met € 1,0 miljoen. De toename van het aantal te verstrekken bijstandsuitkeringen en nieuwe verdeelsystematiek zullen in programma 10 Werk en inkomen leiden tot een verwacht tekort van € 1,0 miljoen.

Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen kent een tegenvaller van € 1,1 miljoen bij de OZB. De opbrengst is lager als gevolg van een tweetal arresten van de Hoge Raad en een bijgestelde prognose van de BSGR voor de opbrengst niet-woningen. Daarnaast is in programma 11 de bijdrage aan Servicepunt71 € 0,9 miljoen hoger doordat we meer diensten afnemen en extra eenmalige kosten moeten maken vanwege de invoering van het Individueel Keuze Budget (landelijke cao-afspraken).

Tenslotte kiezen we ervoor om in overeenstemming met de raad incidenteel een taakstelling van € 0,6 miljoen met betrekking tot subsidies Jeugd, Zorg & Welzijn niet te realiseren.

Gezien de opgaven waar wij voor staan, vindt het college het niet wenselijk om voor deze tegenvallers op korte termijn drastische maatregelen te nemen. Daarom kiezen we ervoor om de incidentele tekorten in 2016 op te lossen door € 4,5 miljoen uit de concernreserve te halen, die na deze onttrekking boven het vastgestelde saldo van € 30,0 miljoen zal blijven.

In aanloop naar de Tweede Bestuursrapportage 2016 en de begroting 2017-2020 gaan we op zoek naar mogelijke middelen in reserves, kredieten en budgetten en zullen we zoveel mogelijk meevallers gebruiken om de voorziene tekorten te dekken.

Op deze manier houden we meerjarig ons weerstandsvermogen op peil en blijven we financieel gezond, en kunnen we ons blijven richten op de realisatie van onze ambities.

Leiden, juni 2016

College van burgemeester en wethouders

Hoofdstuk 2

2 Leeswijzer en samenvatting

2.1 Leeswijzer

De bestuursrapportage bestaat uit twee delen:

- Verantwoording van de beleidsrealisatie en financiële afwijkingen van de programmabegroting 2016;
- een aantal paragrafen dat een dwarsdoorsnede geeft van deze programma's vanuit een beheersmatig perspectief.

De verantwoording van de beleidsrealisatie volgt de programma-indeling van de programmabegroting 2016. Aan de hand van de doelenbomen met de prestaties geven we met de kleuren van de stoplichten aan in hoeverre de uitvoering van de prestaties op koers ligt:

Stoplicht	Betekenis
✓ Groen	Prestatie wordt of is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
⚠ Oranje	Er is een risico dat de prestatie niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit wordt gerealiseerd. Hierop is bijsturing nodig.
✖ Rood	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

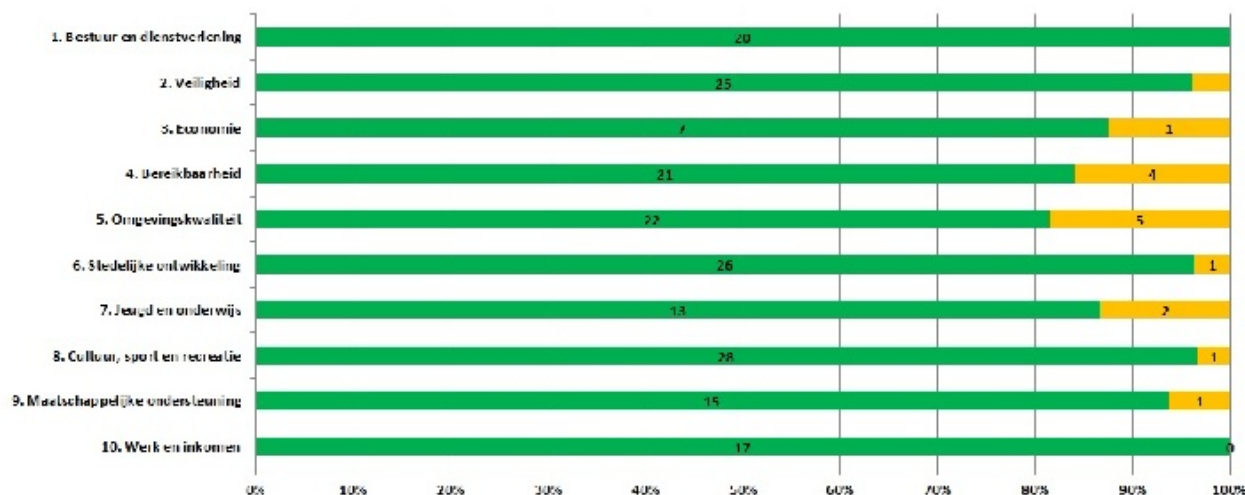
Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de bestuursrapportage een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

Naast de doelenbomen, geeft de bestuursrapportage per programma inzicht in de (verwachte) financiële mee- en tegenvallers. Deze financiële afwijkingen zijn in één tabel samengevat. Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen. De bestuursrapportage en begrotingswijziging bevatten alleen incidententele voor- en nadelen in 2016 of budgettaire neutrale voor- en nadelen voor het meerjarenbeeld.

2.2 Samenvatting

Voortgang Prestaties

De uitvoering van de Programmabegroting ligt grotendeels op koers: van de 210 prestaties waarin de Programmabegroting 2016 is opgedeeld, verwachten we dat 194 prestaties zonder meer volgens planning worden gerealiseerd ('groen'). Op 16 prestaties is bijsturing nodig ('oranje') en van geen prestatie verwachten we dat deze niet binnen de kaders uit de Programmabegroting 2016 kan worden gerealiseerd ('rood'). De onderstaande figuur maakt inzichtelijk welk percentage van de prestaties binnen de diverse programma's op koers ligt:

Financiële afwijkingen

Naast de voortgang van de diverse prestaties geeft de Bestuursrapportage ook inzicht in de financiële afwijkingen die worden voorzien. Voor een deel zijn deze budget-neutraal en hebben daarmee geen invloed op het resultaat. Voor een deel betreft dit mee- en tegenvallers die wel invloed hebben op het resultaat. Per saldo bedraagt het nadeel € 4,5 miljoen. De grootste posten zijn de forse tegenvaller van € 1,2 miljoen op de huisvesting van vergunninghouders en een lagere opbrengst OZB van € 1,1 miljoen. Bij programma 9 en 11 wordt dat nader toegelicht.

De incidentele tekorten in 2016 zullen worden opgelost door een onttrekking van € 4,5 miljoen uit de concernreserve die na deze onttrekking boven het vastgestelde saldo van € 30,0 miljoen zal blijven.

Op deze manier houden we meerjarig ons weerstandsvermogen op peil en blijven we financieel gezond, en kunnen we ons blijven richten op de realisatie van onze ambities.

De belangrijkste verwachte afwijkingen voor 2016 zijn (- = voordelig):

Prgr	Onderwerp (- = voordeel, bedragen x € 1.000)	2016	totaal per programma
1	Extern juridisch advies/FIOD onderzoek	457	
	sub-totaal programma 1		457
3	In- en externe plankosten LBSP	98	
	Leiden Regeneratieve Medicine Platform	500	
	sub-totaal programma 3		598
5	Bedrijfsafval en verbrandingsheffing	450	
	Krediet herinrichting oude oprijlaan begraafplaats Rhijnhof	288	
	Transport afval	593	
	Inhuur wagenpark	165	
	Technische Inspectie Civiele Kunstwerken	144	

Pgr	Onderwerp (- = voordeel, bedragen x € 1.000)	2016	totaal per programma
	sub-totaal programma 5		1.639
6	Omgevingsvisie	219	
	Baten dwangsommen bouwtoezicht	100	
	sub-totaal programma 6		319
8	Tekort opbrengst zwembaden en ophoging zwemtarieven	188	
	sub-totaal programma 8		188
9	Vorbereidingskosten huisvesting vergunninghouders en bijzondere doelgroepen	638	
	Taakstelling subsidies Jeugd, Zorg & Welzijn	633	
	WMO huishoudelijke ondersteuning	-1.000	
	WMO individuele voorzieningen	-1.005	
	Huisvesting vergunninghouders en bijzondere doelgroepen	558	
	sub-totaal programma 9		-176
10	Bijstandsuitkeringen 2016	1.000	
	sub-totaal programma 10		1.000
11	Bijdrage Servicepunt71	865	
	Toekomstvisie Leidse Regio 2027	100	
	Stelpost taakstelling verstrekking scootmobielen	103	
	Bijstelling OZB opbrengsten	1.094	
	Ontwikkeling kapitaallasten 2016	-1.493	
	Wagenpark Beheer	246	
	Financieel effect CAO H3	90	
	Algemene Uitkering	-500	
	Dividend Alliander	-430	
	Dividend BNG	-138	
	sub-totaal programma 11		-63
	resultaat belangrijkste afwijkingen Eerste Bestuursrapportage 2016		3.961
	overige mutaties		484
	Resultaat Eerste Bestuursrapportage 2016 (te onttrekken uit concernreserve)		4.445

Bedragen x € 1.000

Hoofdstuk 3

3 Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2016

1

Bestuur en dienstverlening

Bestuur en dienstverlening

<i>Programmanummer</i>	1
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving Werk en Inkomen, wijken en financiën

De missie van het programma Bestuur en dienstverlening luidt:

De gemeente Leiden staat voor een betrouwbaar bestuur: open en transparant en in samenwerking met en voor partners en burgers in de stad en regio. De gemeente Leiden staat voor een klantgerichte dienstverlening, waarbij de klanten betrouwbaar, duidelijk, snel en op maat worden bediend.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De prestaties voor het onderdeel Bestuur verlopen conform de verwachtingen die in de begroting 2015 staan. Er zijn geen afwijkingen.

Leiden zet zich in om de digitale dienstverlening steeds verder uit te breiden en te verbeteren. Uit de meest recente Benchmark digitale dienstverlening (december 2014) van EY is naar voren gekomen dat Leiden, na Den Haag, het beste scoort als het gaat om aantal digitale producten, de werking van de zoekmachine, de responstijd op e-mails en op web richtlijnen (meting van de toegankelijkheid van de website).

3.1.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 1A Bestuur

Doel	Prestatie	
1A1 Volksvertegenwoordiging, kaderstelling en control	1A1.1 De gemeenteraad en raadscommissies vergaderen volgens de vastgestelde vergadercyclus	✓
	1A1.2 Burgers actief informeren over rol en werkzaamheden van de gemeenteraad	✓
	1A1.3 Ondersteuning van de gemeenteraad door de griffie, onderzoek door de rekenkamercommissie en controle door de accountant	✓
1A2 Dagelijks besturen van de gemeente	1A2.1 Dagelijks besturen van de gemeente door het college	✓
	1A2.2 Ondersteunen van het college en directie door bestuurs- en directieondersteuning	✓
	1A2.3 Dagelijks managen door de concerndirectie	✓
	1A2.4 Uitvoeren van concerncontrol, waaronder doorlichtingsonderzoeken en audits	✓
	1A2.5 Informeren en betrekken van burgers, bedrijven en instellingen over besluiten en bij uit te voeren beleid	✓
	1A2.6 Organiseren van verkiezingen voor gemeente, provincie, Rijk en Europa	✓
	1A2.7 Strategische beleidsadvisering en onderzoek	✓
	1A2.8 Adviseren van bestuur over communicatie	✓
	1A2.9 Organiseren van medezeggenschap	✓
1A3 Bijdragen aan en sturen op samenwerkingsverbanden	1A3.1 Sturing en toezicht houden op samenwerkingsverbanden	✓
	1A3.2 Bevorderen van intergemeentelijke samenwerking	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 1A Bestuur

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 1B Dienstverlening

Doel	Prestatie	
1B1 Burgers, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de publieke dienstverlening	1B1.1 Leveren van alle producten en diensten rondom publieke dienstverlening (o.a. identiteitskaarten, vergunningen, informatie etc.)	✓
	1B1.2 Zorgen voor eenduidige en klantvriendelijke dienstverlening via alle kanalen (post, e-mail, internet, balie en telefoon)	✓
	1B1.3 Op orde houden basisregistraties (GBA, BAG etc.)	✓
1B2 De publieke dienstverlening voldoet aan moderne standaarden	1B2.1 Doorontwikkelen van het KCC	✓
	1B2.2 Invoeren van zaakgewijs werken	✓
	1B2.3 Omzetten papieren archieven in digitale archieven	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 1B Dienstverlening

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

3.1.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0101	Extern juridisch advies / FIOD onderzoek	L	I	Marleen Damen	100	0	0	0
			S	Marleen Damen	150	0	0	0
		B	S	Marleen Damen	207	0	0	0
K0102	Kapitaallasten geluidsinstallatie raad	L	I	Henri Lenferink	-26	-26	-26	-26
		B	I	Henri Lenferink	26	26	26	26
K0105	Extra middelen voor de Rekenkamercommissie	L	I	Henri Lenferink	63	13	13	13
		B	I	Henri Lenferink	-13	-13	-13	-13
K0106	Krediet ontwikkeling informatiseringsbeleid	L	I	Marleen Damen	913	0	0	0
		B	I	Marleen Damen	-913	0	0	0
Totaal					507	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.1.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Extern juridisch advies/ FIOD onderzoek

Het budget voor extern juridisch advies is ontoereikend. Inmiddels wordt een aantal maatregelen genomen om de kosten terug te dringen, waaronder versterking van de interne juridische functie. Tegelijk zijn in 2016 en structureel extra middelen benodigd ten gevolge van:

- juridische kosten samenhangend met de FIOD inval/ fiscale kwestie van € 100.000
- een structureel onjuist geraamde opbrengst van € 206.889 (voor de helft samenhangend met juridische dienstverlening aan Holland Rijnland);
- benodigde extern juridische expertise vanwege de complexiteit van de gemeentelijke taken (€ 150.000).

Jaarlijks constateren we dat er meer juridische kosten worden gemaakt dan beschikbaar budget. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de complexiteit van casussen die zich voordoen en de daarvoor benodigde externe juridische expertise. Voor dit jaar worden er - naast de FIOD - bijvoorbeeld kosten gemaakt vanwege de Oostvlietpolder, omgevingsvergunning Rhijnhof, OV-chippootjes en beperken Wob-verzoeken. Naast het verzoek om extra budget worden er diverse beheersmaatregelen doorgevoerd zoals betere afspraken met de vaste advocatenkantoren, scherpere vraagstellingen en kritischer beschouwen of een advocaat noodzakelijk is door centrale regie. Tenslotte wordt ingezet op het versterken van de interne juridische dienstverlening.

Extra middelen voor de Rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft een verzoek ingediend voor € 50.000 extra budget om meer onderzoek te kunnen uitvoeren. Daarnaast wordt uit de reserve rekenkamer in de jaren 2016 tot en met 2019 elk jaar € 12.500 onttrokken om de budgetten van de rekenkamer in die periode met jaarlijks hetzelfde bedrag te kunnen verhogen, waardoor er extra armslag is voor het uitvoeren van meer onderzoeken.

Budgetneutrale wijzigingen:

Kapitaallasten geluidsinstallatie raad

De kapitaallasten van € 25.811 voor de geluidsinstallatie in de raadzaal worden nu gedekt vanuit de reserve raad. Aangezien het saldo van de reserve meerjarig niet toereikend is voor betreffende kapitaallasten zullen deze vanaf 2016 vanuit de reguliere exploitatiebudgetten van de raad worden gedekt. Binnen de exploitatiebudgetten is ruimte ontstaan doordat over de onkostenvergoeding voor raadsleden voorheen belasting verschuldigd was, maar nu niet meer.

Krediet ontwikkeling informatiseringsbeleid

Regionaal wordt ingezet op een intensievere samenwerking op het terrein van informatievoorziening, informatiebeleid en informatiemanagement onder de noemer Programma VRIS (Versterken Regionale I-

Samenwerking). Het programma zet in op het neerzetten van een regionale I-governance, een visie op informatiestrategie en informatiebeleid, het sturen op architectuur principes, het versterken en inrichten van de regionale informatiebeveiliging en gegevensbescherming, het uitvoeren van I-projecten, het versterken van het regionale (applicatie)beheer en het continu werken aan samenwerking. Voor het uitvoeren van dit programma is al een eerste krediet van € 250.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast is al een krediet voor het vernieuwen van de website van € 150.000 beschikbaar gesteld. Om verder uitvoering te kunnen geven aan dit programma wordt verzocht dit krediet ontwikkeling informatiseringsbeleid van € 250.000 met € 600.000 te verhogen.

De dekking voor deze verhoging is gereserveerd binnen de bedrijfsvoeringreserve concern, als onderdeel van de € 1,0 miljoen voor digitalisering die aan deze reserve is toegevoegd. Het beschikbare deel en het restant van de toegezegde onttrekkingen voor vernieuwen website en ontwikkeling informatiebeleid zullen worden overgeheveld naar reserve Zaakgewijs werken die zal worden hernoemd naar reserve Informatisering (bestedingsdoel: dekking van kosten voor digitalisering van werkprocessen, ontwikkelen van informatiebeleid en vernieuwen website). De raad wordt gevraagd om de onttrekkingen van € 300.000 in 2016 en € 300.000 in 2017 vanuit de reserve Informatisering voor ophoging van het krediet goed te keuren.

2

Veiligheid

Veiligheid

<i>Programmanummer</i>	2
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Veiligheid luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Het gaat goed met de veiligheid in Leiden. De cijfers laten ook voor de eerste maanden van 2015 over de hele breedte van de geregistreerde misdrijven en incidenten een dalende trend zien.

3.2.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 2A Fysieke veiligheid

Doel	Prestatie	
2A1 Optimale preventie en aanpak branden, rampen en crises	2A1.1 Planvorming, training en oefening voor een optimale crisisorganisatie	✓
	2A1.2 Planvorming rondom grootschalige, risicovolle evenementen	✓
	2A1.3 Inzet bij rampen en crises	✓
	2A1.4 Afspraken maken en toezien op naleven afspraken met Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	✓

Toelichting doelenboom beleidssterrein 2A Fysieke veiligheid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 2B Sociale veiligheid

Doel	Prestatie	
2B1 Beperken criminaliteit	2B1.1 Activiteiten Veiligheidshuis	✓
	2B1.2 Veilige Publieke Taak	✓
	2B1.3 Preventie woninginbraken	✓
	2B1.4 Inzet Veilig Thuis	⚠
	2B1.5 Bijdrage aan veilig ondernemen	✓
	2B1.6 Aanpak georganiseerde criminaliteit (ondermijning)	✓
	2B1.7 Aanpak Radicalisering	✓
	2B1.8 Aanpak Fietsendiefstal	✓
2B2 Beperken overlast	2B2.1 Activiteiten Veiligheidshuis	✓
	2B2.2 Inzet beperken drugsgerelateerde overlast	✓
	2B2.3 Inzet beperken jeugdoverlast	✓
	2B2.4 Regievoering samenwerking jaarwisseling	✓
	2B2.5 Inzet beperken woonoverlast	✓
	2B2.6 Inzet beperken overlast op het water	✓
2B3 Veilig uitgaan	2B3.1 Risicoscan, coördinatie en vergunningverlening evenementen	✓
	2B3.2 Coördinatie en vergunningverlening horeca	✓
2B4 Handhaven openbare orde	2B4.1 Handhaven horecaregelgeving	✓
	2B4.2 Handhaven prostitutie- en coffeeshopbeleid	✓
	2B4.3 Handhaven bij evenementen	✓
	2B4.4 Inzet openbare orde en veiligheid bevoegdheden burgemeester	✓
2B5 Betrekken burgers bij veiligheid	2B5.1 Inzet sociale media	✓
	2B5.2 Inzet wijkveiligheid	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 2B Sociale veiligheid

2B1.4 Inzet Veilig Thuis (Advies en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling)

Alle nieuwe meldingen worden op tijd gescreend op urgentie, maar er is nog steeds sprake van een wachtlijst voor uitvoeren van onderzoek, door de sterke stijging het aantal meldingen vanaf 2015. De formatie is lopende 2015 al opgehoogd, maar ook in het voorjaar 2016 zijn opnieuw extra middelen ingezet om de wachtlijst weg te werken en de werkstroom bij te houden. Er wordt hard gewerkt om de wachtlijst per 1 juli te hebben weggewerkt.

3.2.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 2 Veiligheid (- = voordeel)

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

3.2.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Niet van toepassing.

Budgetneutrale wijzigingen:

Niet van toepassing.

3

Economie

Economie

<i>Programmanummer</i>	3
<i>Commissie</i>	Werk en financiën
<i>Portefeuille(s)</i>	Bereikbaarheid, Financiën en Economie

De missie van het programma Economie luidt:

De gemeente Leiden staat voor een vitale en duurzame economische structuur in samenwerking met haar stadspartners en de regio.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Met uitzondering van enkele (verklaarbare) onderdelen verlopen alle in de begroting 2016 genoemde prestaties met de daaraan gekoppelde resultaten goed en zijn er geen afwijkingen. Er wordt voortvarend gewerkt aan de vastgestelde projecten van Economie071, de programma's Kennisstad en Binnenstad, de doorontwikkeling van het Bio Science Park, het faciliteren en stimuleren van bestaande en nieuwe ondernemers, het bestrijden van leegstand kantoren en bedrijfsgebouwen en het inzetten op promotie en marketing van Leiden als Kennis - en Cultuurstad.

3.3.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 3A Ruimte om te ondernemen

Doel	Prestatie	
3A1 Betere ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen	3A1.1 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering	⚠
	3A1.2 Doorontwikkeling Leiden Bio Science Park (LBSP)	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3A Ruimte om te ondernemen

3A1.1 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering

Markten

De implementatie van de Inrichtingsplannen op basis van de vastgestelde Marktverordening Leiden 2015 loopt en wordt naar verwachting voor de zomer afgerond. Met de evaluatie van het Standplaatsenplan is nog niet gestart. Deze zal dus niet in het begin van 2016 afgerond zijn maar naar verwachting in het derde kwartaal van 2016. De implementatie van het dan aangepaste standplaatsenplan zal daarna ter hand worden genomen.

Beleidsterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Doel	Prestatie	
3B1 Sterker ondernemersklimaat	3B1.1 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in Leiden	✓
	3B1.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap	✓
3B2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid	3B2.1 Stimuleren en acquisitie van kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 3C Marketing en promotie

Doel	Prestatie	
3C1 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan Leiden	3C1.1 Citymarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid	✓
	3C1.2 Faciliteren Centrummanagement Leiden en marketing- en activiteitencampagne binnenstad	✓
	3C1.3 Inspanningen en programmasturing Binnenstad	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3C Marketing en promotie.

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

3.3.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 3 Economie (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0301	In- en externe plankosten LBSP	L	I	Robert Strijk	98	0	0	0
K0303	Motie Kopermolen	L	I	Robert Strijk	30	0	0	0
K0304	Leiden Regeneratieve Medicine Platform	L	I	Robert Strijk	500	0	0	0
K0309	Dekking economische agenda	L	I	Robert Strijk	1.338	-650	-688	0
		B	I	Robert Strijk	-1.338	650	688	0
Totaal					628	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.3.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

In- en externe plankosten LBSP

Voor de periode 2016 t/m 2019 zijn in het beleidsakkoord 2014 middelen voor het LBSP gereserveerd die in de programmabegroting 2015 zijn opgenomen. Deze reservering (€ 287.000 per jaar) was gebaseerd op bestedingen in de voorafgaande jaren 2011 t/m 2013 (< € 300.000 per jaar). De bestedingen in 2014-2015 blijken aanzienlijk hoger (circa € 500.000 per jaar) door extra inspanningen voor het opstellen van een nieuw masterplan, een bestemmingsplan en de invoering van gebiedsmanagement. Voor de periode 2016 t/m 2019 is op basis van de meest recente planning en de afspraken met de universiteit een concept projectplan met kostenraming opgesteld. De gemeente heeft met de universiteit afgesproken dat iedere partij haar eigen interne personele kosten draagt en dat de kosten van externe adviseurs 50-50 worden verdeeld worden voor de periode 2015 t/m 2019.

Uit de kostenraming van het concept projectplan blijkt dat voor het gebiedsmanagement van Leiden Bio Science Park meer middelen nodig dan aan gemeentelijke kredieten beschikbaar is. De totale plankosten voor deze periode zijn € 2.126.000 terwijl de beschikbare kredieten (restant en nieuw) circa € 1.386.000 omvatten. Op basis van het (concept) projectplan 2016 t/m 2019 is een extra krediet benodigd van € 740.000 (voor zowel de interne- en als externe plankosten). De kosten hiervan kunnen deels gedekt worden uit het overschot van circa € 150.000 op het uitvoeringskrediet '7100722 onderdoorgang Niels Bohrweg' dat bij de Tweede Bestuursrapportage zal worden afgesloten.

Motie Kopermolen

Middels motie Kopermolen wordt het college verzocht om een impuls te geven aan de openbare buitenruimte van winkelcentrum Kopermolen en in samenwerking met winkeliersvereniging Kopermolen en wijkbewoners te bepalen hoe dit bedrag (€ 30.000) wordt uitgegeven.

Leiden Regenerative Medicine Platform

Het opzetten van het Leiden Regenerative Medicine Platform heeft als belangrijkste doel het in de markt zetten van zeer kansrijke nieuwe producten voor het behandelen van ziekten die nu nog slecht of niet te behandelen zijn. De gevraagde cofinanciering is een doelmatige manier om bij te dragen aan het maatschappelijk belang en de groei van Leiden Bio Science Park en de werkgelegenheid aldaar. De bijdrage van de gemeente Leiden van € 500.000 is - naast de bijdragen van LUMC en Universiteit zelf - voor het ministerie van EZ voorwaarde om een bijdrage van € 1.500.000 toe te kennen.

Budgetneutrale wijzigingen:

Dekking economische agenda

Het budget voor uitvoering economische agenda wordt gedekt vanuit de reserve parkeren. Voor de periode 2017-2018 is ieder jaar circa € 0,7 miljoen beschikbaar. Voorstel is om de volledige dekking van € 1.337.500 in 2016 vanuit de reserve parkeren te storten in de reserve economische impulsen en kennisstad.

4

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid

<i>Programmanummer</i>	4
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bereikbaarheid, Economie, Binnenstad en Cultuur Bouw en Openbare Ruimte

De missie van het programma Bereikbaarheid luidt:

Leiden ligt op een prachtige plek in de Randstad, te midden van groen, met een groot station en met snelwegen aan weerszijden. Ondanks deze prachtige ligging laat de bereikbaarheid van de stad te wensen over. Om dat te verbeteren willen we zwakke punten in onze bereikbaarheid verhelpen, voor alle vormen van vervoer. Uitgangspunten daarbij zijn dat reizigers met betrouwbare reistijden de stad in en uit kunnen, bewoners zich sneller door de stad moeten kunnen bewegen en dat elke rit met fiets of auto begint en eindigt met een parkeerplek.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De ambities uit de nieuwe mobiliteitsnota zijn vertaald naar concrete prestaties en investeringen die zijn opgenomen in het investeringsprogramma infrastructuur voor de periode 2016 – 2022. Een integraal plan voor de realisatie van weginfrastructuur in de binnenstad (inclusief OV-, loop,- en fietsroutes) wordt in 2016 opgesteld, wat begin 2017 uitmondt in een voorlopig ontwerp. In 2016 wordt verder gewerkt aan de verbetering van fietscorridors, waaronder het realiseren van een een veiliger inrichting voor (brom)fietsers op enkele kruispunten. Op het centraal station wordt een nieuw informatiesysteem voor de bussen opgehangen. In 2016 wordt een nadere afweging gemaakt van nog een aantal tracévarianten voor de busterminal aan de Zeezijde van het station, om in goed overleg met de Leidse partijen tot één voorkeurstracé te komen. De aanbesteding van de Rijnlandroute is gestart. De definitieve inschrijvingen zijn in oktober. In november zal de beoordeling plaatsvinden en in december de definitieve gunning. Op de Kanaalweg wordt gewerkt aan een onderdoorgang voor het spoor Leiden - Utrecht. Eind 2016 moeten de bouwwerkzaamheden op de Plesmanlaan voor de Ontsluiting van het Bio Sciencepark gereed zijn. De bouwwerkzaamheden voor de parkeergarage Lammermarkt verlopen voorspoedig. Voor de Garenmarkt zijn de contracten met de aannemer gesloten. In 2016 wordt de invoering van parkeerregulering in de schilwijken verder ingevoerd.

3.4.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 4A Langzaam verkeer

Doel	Prestatie	
4A1 Meer fietsgebruik	4A1.1 Opstellen fietsbeleid	✓
	4A1.2 Fietsparkeren	✓
	4A1.3 Verbeteren Fietsroutes	✓
4A2 Betere looproutes	4A2.1 Opstellen voetgangersbeleid	✓
	4A2.2 Verbeteren aanlooproutes Centrum	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4A Langzaam verkeer

4A2.2 Verbeteren aanlooproutes Centrum

Het verbeteren van de aanlooproutes centrum is een onderdeel van het integraal investeringsprogramma Infrastructuur. Op basis van dit investeringsprogramma wordt voor de onderdelen die vallen in de binnenstad gewerkt aan een gebiedsgerichte aanpak genaamd "Openbare ruimte binnenstad Leiden". Hierdoor is opnieuw goed gekeken naar welke ambities hebben en hoe we dat het slimst en met het beste resultaat kunnen verwezenlijken. Dit integrale plan leidt ertoe dat de Morsstraat later op het programma staat. In 2016 zal gewerkt worden aan het voorlopig ontwerp. Wanneer de Morsstraat kan worden uitgevoerd is afhankelijk van de planning voor alle projecten in de stad in verband met de waarborging van de bereikbaarheid en toegankelijkheid voor onder meer het alarmverkeer. Ten aanzien van de looproute Korte Mare-Catharijnbrug-Catharijnesteeg zal alleen het deel van de Lange Mare dat onderdeel vormt van de Haarlemmerstraat worden aangepakt. Het verbeteren van het overige deel van deze looproute is na onderzoek geschrapt met als reden dat alleen met een herinrichting een substantiële verbetering kan worden bewerkstelligd, waarvoor geen middelen beschikbaar zijn. Over de alternatieve aanwending van de gereserveerde middelen voor deze looproute wordt in het integrale plan een voorstel gedaan.

Beleidsterrein 4B Openbaar vervoer

Doel	Prestatie	
4B1 Meer gebruik van het openbaar vervoer	4B1.1 Opstellen openbaarvervoerbeleid	✓
	4B1.2 Realisatie afspraken HOV-overeenkomst Z-Holland Noord	✓
	4B1.3 Verbeteren OV infrastructuur	✓
4B2 Verplaatsen busstation	4B2.1 Verplaatsen busstation naar zeezijde	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4B Openbaar vervoer

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 4C Autoverkeer

Doel	Prestatie	
4C1 Betere doorstroming op het Leidse wegennet	4C1.1 Opstellen beleid autoverkeer	✓
	4C1.2 Rijnlandroute	✓
	4C1.3 No Regret - Maatregelen LAB71	✓
	4C1.4 Ontsluiting Bio Science Park	✓
	4C1.5 Leidse Ring Noord	✓
	4C1.6 Verbeteren knelpunten wegennet	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4C Autoverkeer

4C1.6 Verbeteren knelpunten wegennet

Bij het project Maresingel is de scope van het project in stedenbouwkundige zin uitgebreid, wat resulteert in een verschil tussen de begrote middelen en de benodigde dekking. Gezocht wordt naar een oplossing in ofwel aanpassing van de scope of aanvullende dekking. Dit heeft tot gevolg dat de uitvoering van het project zal vertragen.

Beleidsterrein 4D Parkeren

Doel	Prestatie	
4D1 Meer parkeerquantiteit en betere parkeer kwaliteit	4D1.1 Opstellen parkeerbeleid	✓
	4D1.2 Realisatie parkeergarage Kooiplein	⚠
	4D1.3 Realisatie parkeergarage Garenmarkt	✓
	4D1.4 Realisatie parkeergarage Lammermarkt	✓
	4D1.5 Parkeermanagement	✓
	4D1.6 Uitvoeren maatregelen parkeren	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4D Parkeren

4D1.2 Realisatie parkeergarage Kooiplein

De gebiedsontwikkeling van Kooiplein en omgeving voorziet in de realisatie van twee openbare parkeergarages door een ontwikkelaar. In het najaar van 2014 is de realisatie van de eerste openbare parkeergarage (214 parkeerplaatsen) gestart. De oplevering staat gepland voor eind 2016. De start bouw van de tweede openbare parkeergarage gaat nog voor de zomer van dit jaar plaatsvinden. Het gaat hier om circa 160 parkeerplaatsen en de oplevering van deze openbare parkeergarage zal in het tweede kwartaal van 2017 zijn.

Beleidsterrein 4E Leefomgeving

Doel	Prestatie	
4E1 Betere leefomgeving door verkeersmaatregelen	4E1.1 Opstellen verkeersveiligheidsbeleid	✓
	4E1.2 Uitvoeren verkeersveiligheidsmaatregelen op wijkniveau	✓
	4E1.3 Bebording en bewegwijzering	⚠
4E2 Duurzame mobiliteit	4E2.1 Uitvoeren maatregelen duurzame mobiliteitsbeleid	✓

Toelichting doelenboom 4E Leefomgeving

4E1.3 Bebording en bewegwijzering

Tijdens de voorbereiding van de uitvoering van de fysieke bewegwijzering is vertraging in de planvorming ontstaan en is duidelijk geworden dat de gereserveerde middelen in het Investeringsprogramma Infrastructuur 2016-2022 niet toereikend zijn. Voor het vervolg van het project wordt een projectvoorstel voorbereid inclusief een haalbare planning en duidelijkheid over de benodigde middelen. Voor de voetgangersbewegwijzering is de aanbesteding inmiddels gestart en de wegwijzers zullen uiterlijk half augustus zijn geplaatst.

3.4.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 4 Bereikbaarheid (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0401	Krediet Kooiplein	L	S	Paul Laudy	0	57	57	57
				Robert Strijk	0	20	20	20
		B	S	Paul Laudy	0	-77	-77	-77
K0403	Afdoen motie tijdelijke fietsenstalling Leiden CS	L	I	Paul Laudy	150	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	-150	0	0	0
K0404	Afsluiten krediet "afr. werkz. W. de Zwijgerlaan"	L	S	Robert Strijk	0	0	0	0
K0405	Opheffen reserve Ontsluiting Bio Science Park	L	I	Robert Strijk	6.868	0	0	0
		B	I	Robert Strijk	-6.868	0	0	0
K0406	Gratis fietsparkeren Fietstenstalling NS	L	I	Robert Strijk	840	0	0	0
				Robert Strijk	0	-10	-20	-39
		B	I	Robert Strijk	-840	0	0	0
		S	Robert Strijk	0	10	20	39	
K0409	Spoorlijn Leiden – Utrecht (Limes-lijn)	L	I	Robert Strijk	13	-75	0	0
		B	I	Robert Strijk	-13	75	0	0
K0410	Rjnlandroute	L	I	Robert Strijk	300	0	0	0
		B	I	Robert Strijk	-300	0	0	0
K0413	Krediet voetgangersbewegwijzerig	L	I	Paul Laudy	-39	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	39	0	0	0
K0416	Krediet uniformen BOA's	L	S	Henri Lenferink	0	4	4	4
				Robert Strijk	0	-4	-4	-4
Totaal					0	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.4.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Niet van toepassing.

Budgetneutrale wijzigingen:

Opheffen reserve Ontsluiting Bio Science Park

Door de reserve Ontsluiting Bio Science Park af te sluiten en het saldo van € 6,8 miljoen te storten in de reserve bereikbaarheidsprojecten, kan voor projecten uit het meerjaren investeringsplan INFRA een volledig beeld verkregen worden vanuit de reserve bereikbaarheidsprojecten. Binnen de reserve zijn er geen vrij beschikbare middelen, maar deze dienen volledig ter dekking van het project Ontsluiting Bio Science Park. Bij het uitvoeringsbesluit is besloten om een eventueel restant in te zetten voor de 2e fase van het project OBSP.

Krediet voetgangersbewegwijzering

Een voorbereidingskrediet voor een bedrag van (€ 350.000 -/- de reeds uitgegeven € 38.811) € 311.189 wordt aangevraagd voor de externe kosten tijdens de voorbereidingsfase van de uitvoering van de Nota Bewegwijzering. Daarnaast wordt er een bedrag van € 35.000 aangevraagd voor de interne plankosten voor de uitvoeringsbegeleiding van de voetgangersbewegwijzering die deze zomer geplaatst zal worden. Met inzet van de in het Investeringsprogramma Infrastructuur 2016-2022 gereserveerde middelen voor saneren/vervangen bewegwijzering worden deze kosten afgedekt.

De aanbesteding voor de voetgangersbewegwijzering is inmiddels doorlopen en de kosten voor de plaatsing van de voetgangersbewegwijzering zijn hoger dan eerder voorzien. Dit komt omdat er een aantal extra

masten nodig zijn om alle bestemmingen te verwijzen en er gekozen is voor duurzame materialen en bevestigingsmiddelen. De meerkosten worden voor € 50.000 gedekt uit de beschikbare middelen binnen het programma binnenstad en er wordt een bijdrage van € 10.000 gedaan uit de reguliere beheerbudgetten.

Voor het zomerreces zal er een projectopdracht door het college vastgesteld worden waarmee de kaders en de procesgang voor het vervolg van het project uiteengezet worden. Bij de projectopdracht zullen ook de interne plankosten voor de fietsers- en autobewegwijzering geregeld worden, die conform de Nota Plankosten ten laste van de reserve plankosten definitiefase gebracht worden en bij het uitvoeringsbesluit verrekend worden. In maart is de raadscommissie geïnformeerd dat de in het Investeringsprogramma Infrastructuur 2016-2022 gereserveerde middelen niet voldoende zijn voor de uitvoering van de totale Nota Bewegwijzering. Hier wordt de komende periode binnen het programma Bereikbaarheid dekking voor gezocht.

Conform collegevoorstel is in 2015 voor onderzoek € 140.000 beschikbaar gesteld uit het krediet plankosten met als dekking de reserve Bedrijfsvoering plankosten. Hiervan is € 38.811 uitgegeven. Voorgesteld wordt nu om conform de Nota Plankosten (RB 12.0153) € 38.811 aan de reserve bedrijfsvoering plankosten te doteren, zodat deze reserve weer wordt aangevuld volgens het revolving fund mechanisme en deze dotatie te dekken uit de reserve bereikbaarheidsprojecten.

Krediet reconstructie Oegstgeesterweg

De Oegstgeesterweg is een belangrijke doorgaande route door de gemeente Leiden, deze ligt in het verlengde van Willem de Zwijgerlaan en loopt door tot aan de gemeente Oegstgeest. Aan deze weg ligt een kruising met de Boerhaavelaan welke door verkeersregelinstanties (VRI's) wordt beveiligd. De Oegstgeesterweg is constructief aan het einde van haar levensduur gekomen en wordt vervangen. Dit is aanleiding om de kruising Oegstgeesterweg/Boerhaavelaan opnieuw in te richten en de VRI te vervangen zodat de doorstroming op deze kruising verbeterd wordt. Tegelijk wordt ook de huidige inrichting bekeken en daar waar nodig worden optimalisaties meegenomen in het ontwerp. Het benodigde krediet bedraagt € 955.000. In de begroting is in het meerjareninvesteringsplan 2016-2019 voor de reconstructie een bedrag van € 524.000 opgenomen, daarnaast is er een BDU beschikking voor een bijdrage van € 100.000 voor de reconstructie Oegstgeesterweg. Omdat de gemeentegrens schuin over de Oegstgeesterweg loopt is een samenwerking aangegaan met de gemeente Oegstgeest zodat de Oegstgeesterweg na reconstructie een eenduidig beeld heeft qua inrichting. De gemeente Oegstgeest draagt hun deel van de kosten deze kosten zijn begroot op € 331.110.

Krediet reconstructie Einsteinweg en voorbereiding reconstructie openbare ruimte LBSP

Voor het westelijk deel van Bio Science Park ('LBSP-Gorlaeus') wordt een nieuwe masterplan opgesteld dat eind 2016 of begin 2017 voor besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Vooruitlopend op deze besluitvorming en vanwege de urgentie wordt voor twee onderwerpen voorgesteld al een krediet beschikbaar te stellen voor:

1. Op een gedeelte van de Einsteinweg - wegvak 5B bij de Ehrenfestweg en faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen - ontstaat een verkeersonveilige situatie voor fietsers die van de rijbaan gebruikmaken. Dit knelpunt kan verholpen worden door met spoed - en vooruitlopend op de uitvoering van het concept Masterplan LBSP-Gorlaeus - al een deel van de Einsteinweg te reconstrueren.
2. Voor de reconstructie van de hoofdinfrastructuur is het wenselijk een aantal voorbereidende werkzaamheden te starten vooruitlopend op het vaststellen van Masterplan LBSP-Gorlaeus door de gemeenteraad. Het betreft inhuur van een projectmanager, het opstellen van een projectplan en het inwinnen van eerste adviezen over grondverwerving, aanbestedingsstrategie en samenwerking met de nutsbedrijven.

Vooruitlopend op vaststelling van het Masterplan LBSP-Gorlaeus wordt daarom een krediet van € 600.000 beschikbaar gesteld waarvan € 350.000 voor reconstructie van de Einsteinweg en € 250.000 ter voorbereiding van de reconstructie openbare ruimte LBSP. De kredieten zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan 2016 en de kapitaallasten gedekt in de meerjarenbegroting.

Afsluiten krediet afrondende werkzaamheden Willem de Zwijgerlaan

Na het afsluiten van de grondexploitatie 'transformatie Willem de Zwijgerlaan' per 1 januari 2012 is vanaf 2013 (RB 13.0062 besluit II.4.A.) een krediet beschikbaar gesteld voor afrondende werkzaamheden Willem de Zwijgerlaan van € 2.833.407. De afrondende werkzaamheden zijn gereed, zodoende kan het krediet bij deze bestuursrapportage worden afgesloten met een positief saldo van afgerond € 1,0 miljoen. Dit overschot is ontstaan door een gunstig resultaat van meerdere afrekeningen en het niet verrekenen van de wegbebakeningskosten. Daarnaast zijn de resterende werkzaamheden efficiënt uitgevoerd en veelal gecombineerd met aangelegen deelprojecten, tenslotte zijn de gecalculerde risico's achterwege gebleven. Hierdoor vallen vanaf 2017 kapitaallasten vrij van gemiddeld € 61.000 per jaar.

Gratis fietsparkeren fietsenstalling NS nabij station Leiden

Er is afgesproken door NS fiets en de gemeente Leiden dat de bewaakte fietsenstallingen van NS bij station Leiden Centraal voor de helft worden opengesteld volgens het gratis regime van de gemeentestalling om

de beschikbare restcapaciteit van ruim 1.000 plekken op korte termijn te kunnen benutten. De gemeente compenseert voor gedeelde inkomsten van deze stallingen vanaf 1 augustus 2015 tot een maximaal jaarbedrag van € 250.000 (excl. BTW). Hiervoor is met NS fiets een procedure afgesproken. Het benodigde budget voor deze betalingen aan NS fiets zijn begroot op € 840.000 (= € 90.000 + 3 x € 250.000) voor de jaren 2015-2018. Hiervoor is budget beschikbaar op krediet 'fietsenstalling rijnsburgerblok-BRM en onvoorzien'. Deze bijdragen aan NS voor gedeelde inkomsten mogen om BBV-technische redenen niet worden geactiveerd maar kunnen wel rechtstreeks worden gedekt uit de reserve fietsenstalling Station. Om dit mogelijk te maken is een budgettaire neutrale begrotingswijziging nodig die wordt aangemeld bij deze bestuursrapportage.

Afdoen motie begroting 2016 tijdelijke fietsenstalling Leiden CS

Bij de programmabegroting 2016 (RB 15.0097) is de motie 'tijdelijke fietsenstallingen Leiden CS' aangenomen. Sinds de fietsenstalling in het 'Gat van Van de Putte' verdwenen is, kunnen fietsers nog minder makkelijk hun fiets parkeren bij het CS. Vele maatregelen die genomen zijn om de situatie bij het station CS te verbeteren ten spijt (weesfietsen weghalen, strenger 'fiets fout, fiets weg' en extra toezichhouders) is de problematiek nog altijd niet kleiner geworden. Aangezien Leiden de ambitie heeft om 'fietsstad van Nederland' te worden is besloten de motie 'tijdelijke fietsenstallingen' uit te voeren. Hiervoor wordt € 150.000 beschikbaar gesteld met als dekking een onttrekking uit de reserve stedelijke ontwikkeling. Hiermee worden 1.500 extra fietsenstallingen gerealiseerd. Deze extra stallingsmogelijkheden blijven behouden totdat de extra plekken onder de Lorentz (RBB-fietsenstalling) beschikbaar komen.

Krediet Kooiplein

Bij het uitvoeringsbesluit Kooiplein (RV 10.0003) is een krediet van € 9,85 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie van twee parkeergarages Kooiplein. Hiervan zal de eerste volgens planning einde 2016 worden opgeleverd. In het uitvoeringsbesluit staat dat betaald parkeren in de wijk de eerste tien jaar niet zal worden ingevoerd. Nu betaald parkeren toch zal worden ingevoerd is ter compensatie bepaald om het eerste uur parkeren in de openbare parkeergarages gedurende de eerste vier jaar gratis te maken. Volgens inschatting zal van de parkeerklanten 20% betaald gaan parkeren en 80% gratis. Hierdoor is de BTW op het investeringskrediet (€ 9,85 miljoen) voor 20% verrekenbaar met de fiscus en 80% niet verrekenbaar. Het niet verrekenbare BTW-bedrag van € 1.654.800 zal als kostprijsverhogende BTW ten laste komen van het krediet '7100091 Kooiplein parkeergarage'. Hiervoor dient een aanvullend krediet van € 1.654.800 beschikbaar te worden gesteld. De jaarlijkse kapitaallasten van € 77.490 worden gedekt middels een onttrekking uit de reserve parkeren waarin het BTW-aspect als risicoservering was opgenomen. In het geval dat na een periode van vier jaar het eerste uur gratis parkeren vervalt, zal de kostprijsverhogende BTW deels alsnog (in termijnen) verhaald kunnen worden bij de fiscus. Deze jaarlijkse 'baat' zal vervolgens terugvloeien naar de reserve parkeren.

Rijnlandroute

In het meerjareninvesteringsplan 2016-2019 is € 3,0 miljoen opgenomen voor aanvullende inpassingswensen voor de Rijnlandroute. Het voorstel is om in 2016 een voorbereidingskrediet van € 300.000 beschikbaar te stellen voor de interne en externe voorbereidingskosten.

Vorbereidingskrediet Nieuwe bus-terminal CS

Verzoek om een aanvullend voorbereidingskrediet van € 730.000 beschikbaar te stellen voor de jaren 2016 (€ 356.000) en 2017 (€ 374.000) ten behoeve van de Nieuwe bus-terminal CS. Voor de nieuwe bus-terminal CS is in het meerjarig investeringsplan een totaalbedrag opgenomen van € 4.187.402 verdeeld over de jaren 2016-2019. Dit zal deels worden ingezet voor aanvullende interne en externe plankosten voor 2016 en 2017. Het accent van besteding zal volgens huidige inzicht plaatsvinden in de jaren 2018 en 2019. Het aanvullende voorbereidingskrediet is nodig in 2016 omdat er vanuit het College is gevraagd om een toets op de uitgangspunten voor een nieuwe OV-terminal. Voor gemeente Leiden is het een uitgangspunt dat de OV-terminal, die nu is gesitueerd aan de stadszijde van het Centraal Station, wordt verplaatst naar de Zeezijde, op de Terweelocatie. Deze verplaatsing is randvoorwaardelijk voor de ruimtelijke ontwikkelingen, zoals deze in het project Stationsplein e.o. zijn voorzien.

Voor het project Stationsgebied-Bargelaan (gemeentelijk grondgebied tussen de Walenkamptunnel en het kruispunt Bargelaan-Rijnsburgerweg) wordt nu een integraal ruimtelijk plan voorbereid. De nieuwe OV-terminal maakt hier deel van uit. Daarbij hoort ook het uitwerken van een ontwikkelstrategie met het LUMC (de grondeigenaar) voor de Terweelocatie. De Leidse uitgangspunten ten aanzien van interactieve planvorming, transparantie en participatie zijn de basis voor de projectaanpak en het strategisch omgevingsmanagement.

Krediet uniformen buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA)

In 2015 is de hard- en software voor fiscale en brede handhaving aanbesteed en geleverd. Een deel van het nog beschikbare bedrag wordt aangewend ten behoeve van de verdere professionalisering van de BOA's. Een investering voor de aanschaf van een nieuw uniform conform de nieuwe landelijke standaard is noodzakelijk. Hiervoor wordt het krediet voor de hard- en software met € 34.000 verlaagd en wordt een nieuw krediet van € 25.000 aangevraagd voor steekwerende vesten voor de BOA's (levensduur van 7 jaar). De VNG heeft het

afgelopen jaar samen met gemeenten gewerkt aan een modeluniform voor de BOA openbare ruimte. Het modeluniform past binnen de ingezette professionalisering van het vak.

Nieuw beleid:

Onderzoek spoor Leiden-Utrecht (Limes-lijn)

Samen met vier andere partijen wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een lange termijn ambitie voor het spoor Leiden Utrecht met als doel een Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) waardig onderzoek. Om dit op een goede manier te kunnen doen zijn er aanvullende middelen nodig voor procesbegeleiding. Daarnaast is er eenmalig in 2016 een bedrag nodig om gezamenlijk met de andere partijen de onderzoekopdracht te kunnen geven. De proces kosten bedragen naar verwachting € 50.000 per jaar. De eenmalige onderzoekskosten worden geschat op 20% van circa € 250.000 = € 50.000. Eind 2019 moet inzichtelijk zijn of de ambitie is opgenomen in het MIRT.

In het meerjareninvesteringsplan 2016-2019 is in 2016 € 75.000 en in 2017 € 75.000 opgenomen voor de ontwikkeling van een lange termijn ambitie voor het spoor Leiden-Utrecht met als dekking de reserve bereikbaarheidsprojecten. Daarnaast is er in de begroting 2016 € 12.301 ruimte op de kostenplaats Openbaar vervoer die in 2016 ingezet wordt voor dit onderzoek. Er wordt nu voorgesteld om de onttrekking van de beschikbare gelden in de reserve bereikbaarheidsprojecten te herverdelen, in 2016 € 87.699 en € 12.301 ten laste van de post Openbaar vervoer, in 2017 € 50.000 te onttrekken aan de reserve bereikbaarheidsprojecten en in 2018 € 12.301 ten laste van de reserve bereikbaarheidsprojecten. Voor de jaren 2018 en 2019 ontstaat een totaal tekort van € 87.699 dat als tegenvaller zal worden meegenomen bij kaderbrief 2017.

5

Omgevingskwaliteit

Omgevingskwaliteit

<i>Programmanummer</i>	5
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bouw en Openbare Ruimte Onderwijs, Sport en Duurzaamheid

De missie van het programma Omgevingskwaliteit luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Zij doet dit samen met alle gebruikers.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

We zijn gestart met de uitvoering van de in december 2015 vastgestelde visie Ruimte voor de Stad. We hebben inmiddels één wijkbijeenkomst gehad, in het Roodenburgerdistrict. We houden hierop aansluitend schouwen in dit district, halen waar mogelijk objecten weg en herstellen zaken en sluiten met diverse bewoners nieuwe convenanten af voor te beheren stukjes groen. Ook kwamen er suggesties binnen voor een andere inrichting of gebruik van de openbare ruimte. In de komende periode gaan we op dezelfde wijze meer districten in om het gesprek met bewoners aan te gaan over verbeteringen van het beheer van de openbare ruimte.

Eind 2015 zijn de ambities voor een Duurzaam Leiden 2030 en de Duurzaamheidsagenda 2016-2020 met 16 doelstellingen onder 6 thema's en bijbehorend budget vastgesteld. De uitvoering van de Duurzaamheidsagenda vindt door een in integraal opgezette programma organisatie samen met de stad plaats. Concrete maatregelen zijn opgenomen in het Werkplan Duurzaamheid. Exposure en afstemming met de stad vindt plaats in de Meet-up Leiden 2030 bijeenkomsten en op themagerichte platformbijeenkomsten. Een overkoepelende communicatiecampagne start in het voorjaar van 2016. Het Illuminatiebeleid 2016 "VerLEIDEN met Licht" is opgesteld met als doel het bij duisternis aanlichten van bijzondere objecten in de openbare ruimte. Voor openbare verlichting worden conform het uitvoeringsplan 2014-2018 wijk- en buurtgewijs de traditionele armaturen vervangen door LED-armaturen. De verwachting is dat de opgelopen vertraging in de uitvoering zal worden ingelopen en dat in 2016 zowel het nog resterende deel de van vervangingsplannen 2014 en 2015 als het vervangingsplan 2016 wordt gerealiseerd.

In 2016 worden alle ondergrondse containers gerealiseerd ter vervanging van bovengrondse exemplaren en huisvuilzakkeninzameling. De ondergrondse containers geven een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de openbare ruimte en maken een meer efficiënte inzameling mogelijk.

De gemeente krijgt jaarlijks minimaal 8 weken aan digitale reclametijd op de reclamemast A4 om haar evenementen en activiteiten aan een groter publiek kenbaar te maken.

In 2016 gaan we aan de slag met het planmatig vervangen van veel speellocaties in de stad. Per plek wordt nadrukkelijk gecommuniceerd met en wordt participatie gezocht met omwonenden.

In 2016 wordt een gedeelte van het beeldkwaliteit plan ecologische zones uitgevoerd. Een aantal locaties wordt uitgewerkt en ingericht als natuurvriendelijke bermen. We gebruiken bij het inrichten van deze bermen de handvaten uit het bijenlandschap (groene cirkels) en maken gebruik van specifieke kennis uit de regio en de stad en de gemeentelijke organisatie. In de loop van de (na)zomer zullen de eerste locaties ingericht worden. Vanzelfsprekend worden omwonenden van deze locaties betrokken bij de omvormingen.

3.5.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

Doel	Prestatie	
5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.1 Ontwikkelen beleid openbare ruimte	✓
	5A1.2 Openbare ruimte projecten programma Binnenstad	✓
	5A1.3 Beheren openbare ruimte	✓
	5A1.4 Inzamelen huishoudelijk afval	✓
	5A1.5 Inzamelen bedrijfsafval	✓
	5A1.6 Beheren contracten buitenreclame	✓
	5A1.7 Handhaven gebruik openbare ruimte	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 5B Openbaar water

Doel	Prestatie	
5B1 Waterkwantiteit op orde en verbeteren waterkwaliteit	5B1.1 Ontwikkelen beleid waterkwantiteit en waterkwaliteit	✓
	5B1.2 Beheren openbaar water en riolering	✓
5B2 Recreatieve waarde water vergroten	5B2.1 Ontwikkelen beleid gebruik openbaar water	⚠
	5B2.2 Exploiteren havens en waterwegen	✓
	5B2.3 Behandelen ligplaatsvergunningen	⚠
	5B2.4 Handhaven gebruik openbaar water	✓

Toelichting doelenboom beleidssterrein 5B Openbaar water

5B2.1 Ontwikkelen beleid gebruik openbaar water

De kaderstellende nota Waterkracht is niet zoals in de Programmabegroting 2016 gemeld eind 2015 vastgesteld, maar zal in de loop van 2016 worden vastgesteld. Na deze vaststelling zal in een uitvoeringsprogramma handen en voeten worden gegeven aan de kaders die met de nota worden gesteld. Dit zal onder andere betreffen het uitwerken van verkeersmaatregelen op het water en de in de Programmabegroting 2016 aangehaalde onderzoek naar oplaadplaatsen voor elektrische vaartuigen.

Na vaststelling van de discussienotitie over bedrijfsvaartuigen (notitie Scenario's met betrekking tot de versterking van de bedrijvigheid op het Leidse water) in 2015 wordt nu gewerkt aan de verordening op de bedrijfsvaartuigen en een nieuw ligplaatsenplan bedrijfsvaartuigen. De verordening wordt voor de zomer ter besluitvorming aangeboden en het ligplaatsenplan zal daarop volgen. Na vaststelling kan worden overgegaan tot implementatie van de nieuwe regelgeving. Met name door de keuzes op het gebied van de wijze van verdeling en uitgifte van de ligplaatsen en de inrichting van de administratie zal de implementatie doorlopen tot in 2017.

Anders dan begroot is de verordening voor de (twee) historische havens in Leiden niet in 2015 vastgesteld. Dit zal in de tweede helft van 2016 ter hand worden genomen tezamen met de evaluatie van de met beide havens gesloten convenanten.

5B2.3 Behandelen ligplaatsvergunningen

De vergunningen voor particuliere ligplaatsvergunningen worden conform de verordening uitgegeven. Na vaststellen van het beleid (zie prestatie 5B2.1) kunnen ligplaatsvergunningen voor bedrijven uitgegeven worden.

Beleidsterrein 5C Openbaar groen

Doel	Prestatie	
5C1 Behoud van de kwaliteit van het openbaar groen	5C1.1 Doorontwikkelen beleid groen	⚠
	5C1.2 Renoveren en herinrichten parken	⚠
	5C1.3 Beheren openbaar groen	✓
	5C1.4 Behandelen kapvergunningen	✓
5C2 Verbeteren kwaliteit en vergroten recreatieve waarde openbaar groen	5C2.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid dierenwelzijn en biodiversiteit	✓
	5C2.2 Opvang zwerfdieren	✓
	5C2.3 Ontwikkelen en uitvoeren beleid regionaal groen	✓
	5C2.4 Uitvoeren ontwikkelplan Oostvlietpolder	⚠
	5C2.5 Aanleggen Singelpark	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 5C Openbaar groen

5C1.1 Doorontwikkelen beleid groen

De Bomenverordening 2015 is vastgesteld en de implementatie van de nieuwe bomenverordening in de organisatie is gestart. De uitvoering hiervan vraagt dit jaar meer tijd en inzet dan is voorzien.

5C1.2 Renoveren en herinrichten parken

In 2015 zouden de renovatieprojecten voor park Kweeklust en van der Werfpark worden opgepakt, vanwege beperkte beschikbaarheid van ambtelijke capaciteit zijn deze projecten doorgeschoven naar 2016. De renovatie van de paden in het van der Werfpark vindt plaats in 2016, de opknopbeurt van het groen vindt plaats in 2017. Park Kweeklust wordt in 2016 aangepakt. Ook de renovatie van het Heempark vindt in 2016 plaats.

5C2.4 Uitvoeren ontwikkelplan Oostvlietpolder

De uitvoering van fase 2 is inmiddels gestart. Daarnaast worden initiatieven voor de verdere groene, recreatieve en agrarische ontwikkeling van de polder ondersteund. De ontwerpfasen van fase 3 is nog niet opgestart en zal op zijn vroegst in het derde kwartaal van 2016 worden opgepakt. De planning loopt hierdoor uit. Er wordt gewerkt aan de mogelijkheid om extra financiering voor de uitvoering te realiseren vanuit de Leidse Ommelanden. Verwerving van deze gelden kan de uitvoering sterk versnellen.

Beleidsterrein 5D Duurzaamheid

Doel	Prestatie	
5D1 Verhogen duurzaamheid	5D1.1 Ontwikkelen duurzaamheidsbeleid	✓
	5D1.2 Verbeteren luchtkwaliteit	✓
	5D1.3 Uitvoeren geluidsanering	✓
	5D1.4 Uitvoeren bodemsanering	✓
	5D1.5 Uitvoeren duurzaamheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 5D Duurzaamheid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

3.5.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 5 Omgevingskwaliteit (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0502	Kredietaanvraag vervangen Jan van Houtbrug	L	I	Paul Laudy	0	0	0	0
K0505	Baten Reinigingscontrole	B	S	Henri Lenferink	85	0	0	0
K0506	Invulling taakstelling visie op de openbare ruimte	L	S	Paul Laudy	50	80	80	80
				Robert Strijk	-50	-80	-80	-80
K0507	Fiets Fout = Fiets Weg	L	I	Henri Lenferink	50	0	0	0
K0508	Opbr werken voor derden verkeersmaatregelen	B	S	Paul Laudy	65	65	65	65
				Robert Strijk	-65	-65	-65	-65
K0509	Krediet wateroverlast Oude Kooi	B	I	Paul Laudy	0	0	0	0
K0513	Bedrijfsafval en verbrandingsheffing	L	S	Paul Laudy	450	0	0	0
		B	S	Paul Laudy	0	0	0	0
K0514	Onttrekking reserve groene singels	L	I	Frank de Wit	0	400	0	0
		B	I	Paul Laudy	0	-400	0	0
K0516	Krediet herinrichting oprijlaan Rhijnhof	L	I	Paul Laudy	288	0	0	0
			S	Marleen Damen	0	22	22	21
				Paul Laudy	0	-22	-22	-21
K0518	Krediet vervanging wijkcontainers	L	I	Paul Laudy	280	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	-280	0	0	0
K0519	Krediet kwaliteitsverbetering Breestraat	L	I	Paul Laudy	221	0	-221	0
		B	I	Paul Laudy	-221	0	221	0
K0520	Vorb krediet restant deelprojecten Singelpark	L	I	Frank de Wit	-25	0	0	0
		B	I	Frank de Wit	25	0	0	0
K0521	Transport afval	L	S	Paul Laudy	-3	0	0	0
		B	S	Paul Laudy	595	0	0	0
K0522	Opbrengsten en kosten kabels en leidingen	L	S	Paul Laudy	400	400	400	400
		B	S	Paul Laudy	-400	-400	-400	-400
K0523	Opbr inzameling huish afval regiogemeenten	B	S	Paul Laudy	54	0	0	0
K0524	Inhuur wagenpark	L	I	Paul Laudy	165	0	0	0
K0525	Technische inspectie civiele kunstwerken	L	I	Paul Laudy	144	0	0	0
Totaal					1.828	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.5.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Baten reinigingscontrole

Sinds 2006 is er een structurele baat begroot voor opgelegde boeten naar aanleiding van reinigingscontrole (grof vuil). In de afgelopen jaren is dit bedrag bij lange na niet gerealiseerd, zodoende wordt voorgesteld om deze baat met € 85.000 af te ramen.

Fiets Fout = Fiets Weg

Middels de Eerste Bestuursrapportage 2015 is besloten om incidenteel € 50.000 beschikbaar te stellen voor handhaving op 'Fiets Fout = Fiets Weg' in de jaren dat nieuwe stallingsvoorzieningen worden betrokken of

oude worden gesloten. In 2016 is dit aan de orde in het stationsgebied. Op het Morssingelterrein achter de Jumbo is per 18 maart 2016 een extra stalling met fietsenrekken gerealiseerd op basis van een aangenomen motie van de VVD. Er zal extra communicatie nodig zijn en toezichthouders worden ingezet om te verwijzen naar deze stallingsruimte.

Bedrijfsafval en verbrandingsheffing

De concurrentie op de bedrijfsafvalmarkt is de afgelopen jaren toegenomen. Hoewel kostenbesparingen hebben gezorgd voor een tijdelijke kostenneutrale bedrijfsvoering zien we nu een verdere afname van het klantenbestand. Naar verwachting zal dit in 2016 opnieuw tot een tekort van € 300.000 leiden. Daarnaast hebben de hogere heffingen op verbranding tot een stijging van de kosten met € 150.000 geleid.

Krediet herinrichting oude oprijlaan begraafplaats Rhijnhof

Krediet herinrichting oprijlaan Rhijnhof voldoet niet aan de BBV-regels om deze investering in meerdere jaren af te schrijven met als gevolg dat de totale uitvoeringskosten van € 288.000 moeten worden begroot. Daar staat tegenover dat de meerjarig begrote kapitaalslasten van € 21.587 komen vrij te vallen. De vrijgevallen kapitaalslasten worden ingezet ter dekking van de taakstelling kapitaallasten.

Vorbereidingskrediet resterende deelprojecten Singelpark

Bij het kaderbesluit Singelpark is een globale inschatting gemaakt van te maken participatie kosten om alle deelprojecten Singelpark en initiatieven uit de stad samen met de stad uit te werken. Bij de uitwerking van de deelprojecten is gebleken dat de intensieve participatie met de stad circa 25% van het voorbereidingsbudget vergt. Om voor de resterende deelprojecten gedurende de looptijd Singelpark op dezelfde wijze met de stad en de stadspartners te kunnen samenwerken is extra krediet nodig.

Met de huidige resterende voorbereidingskredieten kan nog wel een plan uitgewerkt worden en een uitvoeringsbesluit voorbereid worden, maar resteert geen budget voor intensieve participatie. Met de huidige beschikbare voorbereidingskredieten zullen de deelprojecten met zeer beperkte participatie (maximaal 2 informatieavonden, geen verdere samenwerking met de stad en bewoners) naar een uitvoeringsbesluit uitgewerkt kunnen worden. Hierbij is de planning dat in 2016 uitvoeringsbesluiten voor Ankerpark en Blekerspark en Singelparkbruggen zullen worden voorgelegd aan de raad en voor de resterende projecten in 2017. Ook is er met de huidige nog beschikbare middelen niet voldoende ruimte meer om gedurende de looptijd van het overall project met vragen vanuit bewoners en andere stadspartners om te gaan en de samenwerking met de Vrienden van het Singelpark voort te zetten.

Om de intensieve samenwerking met de stad te kunnen vormgeven, is dus extra voorbereidingskrediet van € 150.000 nodig. Omdat de beschikbare investeringskredieten voor genoemde Singelpark deelprojecten zeer beperkt zijn, is het niet gelukt om dit extra voorbereidingskrediet helemaal uit de investeringsbudgetten Singelpark te halen en wordt gevraagd dit extra voorbereidingskrediet ten behoeve van participatie deels op een andere manier te dekken. Het voorstel is om het extra voorbereidingskrediet deels te dekken uit het deelproject begraafplaats Groenesteeg (verlagen krediet met € 75.000) en het restant van € 75.000 wordt als tekort aangemeld bij deze bestuursrapportage.

In het deelproject begraafplaats Groenesteeg is kans gezien het budget te verhogen met circa € 100.000 aan provinciale subsidie, waar bij de kostenraming nog geen rekening mee was gehouden. Daardoor is in totaal meer budget beschikbaar gekomen. Het eerste deel van de restauratie van de begraafplaats (de graven) is afgerond. Het tweede deel van de restauratie, het opknappen van de monumentale aula, zal naar verwachting binnenkort uitgevoerd worden. Volgens de globale raming resteert na het opknappen van de aula nog circa € 100.000. Het voorstel is nu om om € 75.000 van dit bedrag in te zetten voor de dekking van het gevraagde extra voorbereidingskrediet voor het verder uit kunnen voeren van de overige Singelpark deelprojecten.

Voor het deelproject Morspoort is ook bij de voorbereiding veel tijd in participatie geïnvesteerd. Hiervoor is in de aanvraag van de Leidse Ommelanden-subsidie € 27.000 gereserveerd. Dit is echter bij het uitvoeringsbesluit niet toegevoegd aan het krediet, zodoende wordt nu voorgesteld om het krediet deelproject Morspoort met € 27.000 te verhogen en dit te dekken met deze subsidie.

Transport afval

In de aanbesteding voor afvalverwerking is het transport van afval van Leiden en de regiogemeenten naar de afvalverwerker meegenomen. Dit had tot gevolg dat met ingang van 1 januari 2016 de gemeente Leiden het transport van afval van Leiden en de regiogemeenten naar de afvalverwerker niet langer uitvoert, en dus ook niet meer hoeft te factureren aan de regiogemeenten. Op de aanbesteding voor afvalverwerking én transport is daarop structureel € 2,0 miljoen voordeel gerealiseerd. Deze besparing is direct en volledig als structureel voordeel in het meerjarenbeeld verwerkt. Bij het inboeken van het structureel voordeel is echter verzuimd om de inkomsten uit afvaltransport in mindering te brengen op het aanbestedingsvoordeel afvalverwerking en transport. Hierdoor ontstaat voor 2016 een nadeel van € 592.509. Het structurele nadeel bedraagt € 475.000.

Opbrengsten inzameling huishoudelijk afval bij regiogemeenten

Leiden zamelt in opdracht van drie regiogemeenten afval in. De inzameling van afval voor de buurgemeenten is de afgelopen jaren efficiënter georganiseerd, met minder inzet van formatie en materieel, waardoor bezuinigd kon worden op de kosten. Op de facturen aan de opdrachtgever zijn de lagere kosten in mindering gebracht.

Voor de gemeente Zoeterwoude heeft dit tot gevolg dat er € 54.000 minder wordt gefactureerd. Er is echter verzuimd om de inkomsten in de begroting met hetzelfde bedrag af te ramen. De afvalinzameling voor Alkemade is enkele jaren geleden beëindigd. De inzet van formatie en materieel op deze activiteit is toen opgeheven. In het meerjarenbeeld is echter een inkomst van € 16.000 blijven staan die nog afgeraamd moet worden. Voor de gemeente Oegstgeest geldt het omgekeerde. De gefactureerde kosten voor inzameling in Oegstgeest zijn € 16.000 hoger dan meerjarig begroot. Dit betekent een opwaartse bijstelling van de inkomsten afvalinzameling Oegstgeest met € 16.000.

Inhuur wagenpark

Cluster beheer huurt nu tijdelijk wagens ten behoeve van inzameling glas, papier en karton, kunststof verpakkingsafval. In de aanbesteding en levering van nieuwe inzamelwagens is vertraging opgetreden. De laatste wagens worden in 2016 geleverd. Gedurende een jaar is in beeld gebracht wat de "draaiuren" zijn van het materieel, zodat onderbouwd kan worden vastgesteld of het goedkoper is om materieel te kopen of te huren en hoeveel materieel nodig is. Gevolg van deze doorlichting was dat aanbestedingstrajecten met vertraging zijn opgestart en met een deel van het wagenpark langer is doorgereden. Hierdoor is een aantal wagens niet APK goedgekeurd en moesten er tijdelijk wagens worden ingehuurd om de periode tot levering van de nieuwe voertuigen te overbruggen. Voor deze kosten van € 165.000 is in 2016 geen budget beschikbaar.

Technische inspectie civiele kunstwerken

Om beter inzicht te krijgen in de technische staat van de Leidse bruggen is op het hele Leidse kunstwerken areaal een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse is naar voren gekomen dat er op 62 objecten een aanvullende technische inspectie nodig is. De kosten voor een technische inspectie bedragen gemiddeld per object € 3.500. Voor het uitvoeren van deze inspecties is € 75.000 begroot (21 bruggen). Uit oogpunt van risicobeperking (ervaring met Jan van Houtbrug) wordt voorgesteld om de 41 extra bruggen die voor de bereikbaarheid van onze stad van groot belang zijn eveneens aanvullend technisch te inspecteren. De meerkosten komen hiermee uit op een bedrag van € 143.500.

Jan van Houtbrug

Uit technische inspectie is gebleken dat het brugdek en de landhoofden van de Jan van Houtbrug eerder dan gepland aan vervanging toe zijn. In de meerjarenbegroting van kunstwerken en in het beheerplan kunstwerken 2017-2021 is vervanging van de Jan van Houtbrug niet opgenomen. De raming bedraagt € 1.087.500. De jaarlijkse kapitaallasten van € 56.188 zullen vanuit de kaderbrief worden opgenomen in de programmabegroting 2017-2020.

Budgetneutrale wijzigingen:

Krediet Oostvlietpolder fase 2

In januari 2016 is het project Oostvlietpolder tweede fase in uitvoering gegaan. Het project betreft de aanleg van de tweede fase groene en recreatieve voorzieningen in de Oostvlietpolder. Binnen de grenzen van het projectgebied wordt door de provincie Zuid-Holland een nieuw gemaal gebouwd. Het huidige gemaal in de Oostvlietpolder moet vanwege de Rijnlandroute worden verplaatst. Voor de bouw van dit gemaal moeten voorzieningen worden getroffen (verbreding van de hoofdwatergang, aanleg bruggen etc.). De gemeente laat deze werkzaamheden uitvoeren door de aannemer die ook de werkzaamheden voor de tweede fase uitvoert. Het benodigde krediet van € 419.058 voor het nieuwe gemaal zal worden gedekt door een incidentele bijdrage van de provincie.

Vorbereidingskrediet brug Poelgeest

In 2015 is besloten het bestemmingsplan van de brug Poelgeest in te trekken en een nieuwe bestemmingsplanprocedure te starten. Aansluitend hierop heeft er met Oegstgeest overleg plaatsgevonden over meerkosten van de brug. Dit heeft geresulteerd in recentelijk gemaakte aanvullende afspraken die zijn vastgelegd in een allonge op de bestuursovereenkomst uit 2006. Voorgaande heeft er toe geleid dat er meer voorbereidingskosten worden gemaakt. De ruimte binnen het beschikbare voorbereidingskrediet (€ 450.000) is hiervoor onvoldoende. Er wordt voorgesteld om een aanvullend voorbereidingskrediet van € 100.000 beschikbaar te stellen om de kosten tot vaststelling van het bestemmingsplan te dekken (de kapitaallasten van de brug Poelgeest zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan).

Invulling taakstelling visie op de openbare ruimte

Verwerking van de invulling van de taakstelling vanuit de visie Ruimte voor de Stad. De genoemde maatregelen moeten leiden tot verbeteringen in de kwaliteit en tot een besparing voor de invulling van de taakstelling (een bedrag van € 300.000 voor 2016 en structureel € 345.000).

Opbrengsten werken voor derden verkeersmaatregelen

Aanmelding betreft de overheveling van de geraamde opbrengst van € 65.000 voor dienstverlening middels wegbekening van programma 5 naar programma 8. De opbrengsten hebben betrekking op

werkzaamheden ten behoeve van evenementen die onder programma 8 horen. Dit betreft een budgetneutrale begrotingswijziging bedoeld om de lasten en de baten in één begrotingsprogramma te bundelen.

Onttrekking reserve groene singels (Leidse Ommelanden 2014-2020)

Het college heeft op 16 december 2014 de samenwerkingsovereenkomst Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 2014-2020 vastgesteld (BW 14.1137). De overeenkomst is opgesteld naar aanleiding van de wens vanuit de provincie om bij te dragen aan groene projecten. Ook Holland Rijnland is partner in de samenwerkingsovereenkomst. Concreet betekent dit voor het Singelpark dus een extra budget van € 1,6 miljoen, waarbij een aftrek geldt van € 400.000. Deze € 400.000 wordt onttrokken aan de reserve Groene Singels en beschikbaar gesteld voor investeringen in het optimaal inrichten van de stadsrand op recreatie en beleving van landschap. Per saldo komt er voor het project Singelpark met deze samenwerking € 1,2 miljoen extra beschikbaar. Bij de Eerste Bestuursrapportage 2015 is de € 400.000 beschikbaar gesteld voor de investeringen in het buitengebied, maar is per abuis niet de onttrekking uit de reserve geraamd, hetgeen bij deze bestuursrapportage wordt gecorrigeerd.

Krediet vervanging wijkcontainers

Na realisatie van het project Ondergrondse containers ontstaat een aantal rafelranden, straten met deels minicontainers en deels ondergrondse containers. Met een investering in extra ondergrondse containers kunnen de rafelranden worden opgeheven en ontstaat een logischer begrenzing. De extra kosten a € 280.000 kunnen gedekt worden uit de reserve ondergrondse containers (M120098/31).

Krediet afsluiten kwaliteitsverbetering Breestraat

Voor het saldo van krediet 'kwaliteitsverbetering Breestraat' van € 221.000 wordt voorgesteld om deze gelden beschikbaar te houden voor de pilotprojecten die tijdens het project Kwaliteitsverbetering Breestraat zijn opgestart en nog doorlopen, en ten behoeve van nazorg en hiervoor toe te voegen aan het krediet 'Kwaliteitsverbetering Breestraat fase 2'. Hiervoor dient de geraamde onttrekking van € 221.000 uit de reserve onderhoud kapitaalgoederen herinrichting openbare ruimte van 2018 naar 2016 verplaatst te worden. Het krediet 'kwaliteitsverbetering Breestraat' kan vervolgens worden afgesloten.

Opbrengsten en kosten kabels en leidingen

Exploitanten van kabels en leidingen betalen een vergoeding aan de gemeente wanneer zij werkzaamheden uitvoeren aan deze kabels en leidingen. De vergoeding betreft de kosten voor het herstraten. Een klein deel hiervan is van toepassing op degeneratiekosten (kosten voor het eerder dan gepland uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden). De verwachting is dat kabelexploitanten de komende jaren meer kabels en leidingen leggen, waardoor meer trajecten herstraat moeten worden. De kosten hiervan worden vergoed door kabelexploitanten. Er is nu een nieuwe berekening opgesteld waarin de verwachte opbrengsten en kosten budgetneutraal zijn bijgesteld (voor beide budgetten een verhoging van € 400.000).

Krediet wateroverlast Oude Kooi

In het raadsvoorstel wateroverlast Oude Kooi (RV 13.0140) is opgenomen dat de voorbereidingskosten (€ 260.000) onderdeel zijn van de projectbegroting van € 9,1 mln. Dit is echter niet juist verwoord in het raadsbesluit waardoor de projectbegroting met € 260.000 te hoog is geraamd. Daarnaast is een bedrag van € 90.586 rechtstreeks ten laste van de voorziening riolering geboekt in plaats van op het krediet 'wateroverlast Oude Kooi', daarom kan het krediet per saldo met € 350.586 worden verlaagd.

6

Stedelijke ontwikkeling

Stedelijke ontwikkeling

<i>Programmanummer</i>	6
<i>Commissie</i>	Ruimte en regio
<i>Portefeuille(s)</i>	Ruimtelijke ordening, binnenstad en publiekszaken

De missie van het programma Stedelijke ontwikkeling luidt:

De gemeente Leiden staat voor een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de beschikbare, schaarse ruimte van stad en regio die gericht is op een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Vrijwel alle prestaties binnen het programma Stedelijke Ontwikkeling 2016 krijgen een groen stoplicht in deze bestuursrapportage. Alleen 6C3.1 Kooiplein staat op oranje. De verwachting is dan ook dat de resultaten die bij de prestaties in de begroting zijn genoemd in bijna alle gevallen zullen worden behaald. Er wordt voortvarend gewerkt aan de vele producten en projecten van dit programma; van ontwikkelen omgevingsvisie, het realiseren van vele projecten tot het tijdig verstrekken van vergunningen. Bij prestatie 6B1.3 Exploiteren van gemeentelijk vastgoed is een toelichting opgenomen over de voortgang van gemeentelijk vastgoed. Prestatie 6C1.4 (Laten uitvoeren van projecten staat op groen omdat het merendeel van de 11 projecten die onder deze prestatie vallen goed verlopen. Het project onderzoek nieuwbouw Universiteit Witte Singel / Doelencomplex staat op oranje omdat meer tijd nodig was voor de besluitvorming door de Universiteit. Ook het project ontwikkeling locatie Dolfijn/Schippertje/ Oosterhof in het kader van het uitvoeringsprogramma Zeeheldenbuurt staat op oranje omdat meer tijd nodig is voor de complexe planvorming waarbij bewoners actief worden betrokken. Het kaderbesluit wordt niet in 2016 voorgelegd, maar in de eerste helft van 2017.

3.6.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Doel	Prestatie	
6A1 Toedelen van ruimte	6A1.1 Opstellen structuurvisies en gebiedsvisies als kaderstelling voor de ruimtelijke ontwikkeling	✓
	6A1.2 Opstellen thematisch ruimtelijk beleid	✓
	6A1.3 Stimuleren ruimtelijke kwaliteit	✓
	6A1.4 Adviseren complexe ruimtelijke initiatieven	✓
	6A1.5 Opstellen van bestemmingsplannen	✓
	6A1.6 Actualiseren ruimtelijk instrumentarium	✓
6A2 Ruimtelijke kwaliteit van de bebouwde ruimte	6A2.1 Behandeling verzoeken van omgevingsvergunningen	✓
	6A2.2 Het voeren van vooroverleg	✓
6A3 Veilig bouwen en veilig gebruiken van bebouwde ruimte	6A3.1 Toezicht en handhaving op veilig bouwen en gebruiken	✓
6A4 Aantrekkelijke binnenstad door ruimtelijke ontwikkeling	6A4.1 Uitvoeren Aalmarktproject	✓
	6A4.2 Wonen boven winkels	✓
	6A4.3 Ontwikkeling stationsgebied	✓
	6A4.4 Ontwikkeling Meelfabriek	✓
	6A4.5 Bouw parkeergarages Garenmarkt en Lammermarkt	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 6B Gemeentelijk vastgoed

Doel	Prestatie	
6B1 Optimale exploitatie van gemeentelijk vastgoed	6B1.1 Voeren van een erfpachtbedrijf	✓
	6B1.2 Opstellen PRIL - Vermogensbeheer en Grondexploitaties	✓
	6B1.3 Exploiteren van gemeentelijk vastgoed	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 6B Gemeentelijk vastgoed

6B1.3 Exploiteren van gemeentelijk vastgoed

Voortgang gemeentelijk vastgoed

Eind 2015 en begin 2016 wordt al het gemeentelijk vastgoed opnieuw geïnspecteerd en de gebouwconditie vastgesteld. Op basis van de herinspecties worden in 2016 de meerjarenonderhoudsplannen geactualiseerd. In de loop der jaren zijn verschillende, voor in die tijd gangbare, huurovereenkomsten en bijbehorende demarcatielijsten gehanteerd. In een demarcatielijst is de onderhoudsverdeling tussen verhuurder en huurder vastgelegd. Door de jaren heen zijn op basis van gewijzigde inzichten de standaard huurovereenkomsten en demarcatielijsten aangepast. Hierdoor heeft de gemeente op dit moment te maken met verschillende onderhoudsverantwoordelijkheden per gebouw. Er wordt nu gewerkt om de demarcatielijsten zoveel als mogelijk te harmoniseren. Het doel daarmee is om de komende jaren toe te werken naar een nog efficiëntere uitvoering van het eigenarenonderhoud door de gemeente.

De gemeenteraad heeft eind 2015 ingestemd met de conclusies van de quick scan vastgoed van de Rekenkamercommissie. Conclusie is dat het vastgoedbeheer in grote lijnen op orde is. Dat geldt onder andere voor het op orde hebben van de vastgoed managementinformatie uit Planon en Decade. Begin 2016 is via Cognos een vastgoed managementinformatie systeem opgeleverd. Hiermee kan de bestaande vastgoed managementinformatie integraal op (deel) portefeuilleniveau inzichtelijk gemaakt worden. Dat stelt ons nog beter in staat om het vastgoed op strategische wijze uit te voeren conform het Beleidskader Vastgoed.

In samenwerking met het Programmteam Duurzaamheid is begin 2016 een plan van aanpak opgesteld voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Doel voor de komende periode is inzicht te krijgen voor welke gebouwen in de kernportefeuille een realistisch energiebesparingpotentieel kan worden behaald. Bij 25% van de gebouwen uit de kernportefeuille worden duurzaamheidsmaatregelen uitgevoerd komende jaren, conform de doelen uit de Duurzaamheidsagenda 2016-2020.

Beleidsterrein 6C Wonen

Doel	Prestatie	
6C1 Hogere kwaliteit en toename van de woningvoorraad	6C1.1 Uitvoeren van de nota Wonen	✓
	6C1.2 Actualiseren van de prestatieafspraken met corporaties	✓
	6C1.3 Uitvoeren van de regionale woonagenda en bijdrage leveren aan woonruimteverdeling	✓
	6C1.4 (Laten) uitvoeren van projecten (inclusief studentenhuizing)	✓
6C2 Opheffen illegale huisvesting	6C2.1 Toezien en handhaven op onrechtmatige bewoning	✓
6C3 Beter leefklimaat in Leiden Noord	6C3.1 Kooiplein	⚠
	6C3.2 Van Voorthuizenlocatie	✓
	6C3.3 Groenordhallen e.o.	✓
	6C3.4 Oude Kooi.	✓
	6C3.5 Programmasturing WOP Leiden Noord	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6C Wonen

6C3.1 Kooiplein

Het project Kooiplein e.o. is een speerpunt binnen het WOP Noord. In het verlengde hiervan heeft de gemeente in 2010 met de marktpartij Proper-Stok/Heijmans en woningbouwcorporatie de Sleutels (verenigd in een CV/BV) een raamovereenkomst gesloten t.b.v. de planvorming en de realisatie van het project.

Een viertal deelgebieden binnen de gebiedsontwikkeling is reeds in uitvoering genomen. Het is van belang dat voor de nog in uitvoering te nemen deelgebieden getoetst wordt of en wanneer het oorspronkelijke plan in de daadwerkelijke behoefte vanuit de markt voorziet. Dit heeft invloed op de fasering van de uitvoering door marktpartijen van met name de deelgebieden 1a/b, 2a/b en 4a. Als gevolg van de ontwikkelingen in de markt, is hier vertraging ontstaan. Voor de deelgebieden 1a/b en 2a/b is om dezelfde redenen nog niet goed in te schatten wanneer deze, met een goede aansluiting op de markt, kunnen worden uitgevoerd door de marktpartij. Voor deelgebied 4a wordt nu gestreefd naar start van de uitvoering in het tweede kwartaal van 2016 en start oplevering vanaf het tweede kwartaal van 2017.

De realisatie van de eerste openbare parkeergarage is gaande. De oplevering hiervan staat gepland voor oktober 2016. De realisatie van deelgebieden 3b en 5a/b is in 2014 gestart en zullen vanaf eind 2016 tot begin 2017 gefaseerd worden opgeleverd. In december 2016 zullen de commerciële plint (inclusief supermarkt) en de openbare parkeergarage opgeleverd worden. De woningen volgen begin 2017. De start realisatie van deelgebied 4a zal voor deze zomer plaatsvinden. In 2017 worden de supermarkt, de woningen en de openbare parkeergarage opgeleverd.

3.6.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 6 Stedelijke Ontwikkeling (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0601	Krediet uitvoering Kooiplein	L	I	Paul Laudy	391	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	-391	0	0	0
K0605	Sanering voormalig gasfabriekterrein	L	I	Paul Laudy	690	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	-690	0	0	0
K0608	Omgevingsvisie	L	I	Paul Laudy	338	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	-119	0	0	0
K0613	Baten dwangsommen Bouwtoezicht	B	S	Henri Lenferink	100	0	0	0
K0616	Procesbegeleider Humanities Campus	L	I	Paul Laudy	60	0	0	0
K0617	Toezicht fietsenstalling Stationsgebied CS	L	I	Paul Laudy	205	250	0	0
				Robert Strijk	95	50	0	0
		B	I	Paul Laudy	-300	-300	0	0
K0622	Onderhandelingsakkoord met Portaal	L	I	Paul Laudy	3.802	0	0	0
		B	I	Paul Laudy	-3.802	0	0	0
	Verwervingen t.b.v. realisatie investeringen	L	I	Paul Laudy	-263	0	0	0
K0623	Afhandeling claims	L	I	Paul Laudy	263	0	0	0
Totaal					379	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.6.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie Hart van Holland resulteert in een integrale agenda voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie borgt dat o.a. sociaal-economische, demografische en klimatologische ontwikkelingen op hun lokale en regionale betekenis worden geanalyseerd en regionaal ruimtelijk worden vertaald richting 2040. Er is veel aandacht, vanuit de deelnemende gemeenten, maar ook vanuit de provincie en de rijksoverheid. De samenwerking geeft de mogelijkheid om onze ontwikkelagenda uit te dragen in de regio, maar ook daarbuiten. We zien nu al dat het werken aan de omgevingsvisie, bijvoorbeeld op het gebied van de duurzame energievoorziening, kansen biedt om mogelijke investeringen richting onze regio te leiden. Het totaal benodigde budget voor 2016 bedraagt € 218.600 en wordt ingezet om de Omgevingsvisie af te ronden en voor het opstarten van de verdere uitwerking in deelonderwerpen.

Baten dwangsommen bouwtoezicht

De hoogte van de opgelegde dwangsommen is afhankelijk van het aantal overtredingen van de regelgeving en is bedoeld als sanctiemiddel om de overtreding op te heffen. Doordat we met steeds meer succes inzetten op het informele contact voorafgaand aan het opleggen van de dwangsom worden de geraamde inkomsten zoals groot structureel niet behaald (een nadeel van € 100.000).

Procesbegeleider Humanities Campus

De Universiteit Leiden onderzoekt de mogelijkheid om de Faculteit der Geesteswetenschappen te concentreren langs/ rondom de Witte Singel. Dit kan betekenen dat de huidige gebouwen of een deel daarvan wordt vervangen door nieuwbouw. Het gaat om de herontwikkeling van het gebied tussen de Leidse Rijn- en Schiekade en de Doelengracht. In samenwerking met de stad en de gemeente wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn. Eind 2014 heeft het College van Bestuur van de Universiteit Leiden zich uitgesproken over de herontwikkeling van de huisvesting Faculteit der Geesteswetenschappen. In de voorkeursvariant van de herontwikkeling wordt uitgegaan van een plot-gebonden configuratie van de huidige gebouwen en gebouwclusters. Eind 2015 heeft het College van Bestuur van de Universiteit Leiden zich uitgesproken over het voorkeurs-campusmodel, waarbij het complex van de Sleutels van Zijl en Vliet (58 sociale huurwoningen)

wordt betrokken in de herontwikkeling. Op 21 januari 2016 is de Nota van Uitgangspunten van deze herontwikkeling vastgesteld door de gemeenteraad. Binnen een termijn van circa één jaar wordt toegewerkt naar een stedenbouwkundig plan door middel van een participatietraject, geleid door de Universiteit Leiden. Gelijktijdig zal een participatietraject doorlopen worden met de bewonerscommissie van het wooncomplex De Doelen, geleid door De Sleutels. Een onafhankelijk procesbegeleider ziet toe op een juist verloop van deze trajecten en wordt benoemd in april 2016. In de komende fase is de gemeente opdrachtgever van de externe procesbegeleider en faciliteert de gemeente in het participatietraject om te komen tot een Stedenbouwkundig Plan. Naar verwachting zal vaststelling van het Stedenbouwkundig Plan plaatsvinden in het 2e kwartaal van 2017. De kosten voor de onafhankelijk procesbegeleider zijn niet geraamd en bedragen circa € 60.000.

Budgetneutrale wijzigingen:

Krediet uitvoering Kooiplein

Voorgesteld wordt om bij deze bestuursrapportage de volgende bedragen gestort in de reserve herstructurering woongebieden de Sleutels beschikbaar te stellen aan project Kooiplein:

- De rentedotatie 2016 in de reserve herstructurering Woongebieden de Sleutels van € 204.089 (middels RV 12.0144 is besloten dat rentebaten in deze reserve worden ingezet ter dekking van project Kooiplein).
- Bij bestemming van het rekeningresultaat 2014 is besloten om het verwachte batig saldo van de liquidatie van Nieuw leyden van € 347.209 te storten in de reserve herstructurering woongebieden Sleutels en vervolgens na uitkering van het werkelijke batig saldo in te zetten voor de herontwikkeling van het Kooiplein in WOP Noord. In 2015 is een voorschot op deze liquidatie ontvangen van € 164.082. Eindafrekening van deze liquidatie zal plaatsvinden in 2016.
- Bij de 2e bestuursrapportage 2015 is een bedrag van € 22.364 aan rente gestort in de reserve herstructurering woongebieden Sleutels (de renteaangroei van deze reserve is onderdeel van de financiële huishouding en afspraken binnen het project Kooiplein)

In totaal wordt hiermee een bedrag van € 390.535 beschikbaar gesteld om krediet '7100154 Kooiplein uitvoering' te verhogen, met als dekking een onttrekking uit de reserve Herstructurering woongebieden De Sleutels.

Investing sanering voormalig gasfabriekterrein

Het krediet sanering deelgebied A voormalig gasfabriekterrein (7100455) vertoont per 2016 een overschrijding van € 689.637. Voorstel is om het krediet op te hogen met € 689.637 met als dekking een onttrekking uit de reserve Bodemsanering. De oorspronkelijke dekking van het krediet was bepaald op € 9,0 miljoen. Begin 2015 is betreffend krediet verlaagd met € 2,05 miljoen omdat op basis van de destijds bekende informatie het krediet ruimschoots voldoende leek te zijn. Echter, gedurende het jaar zijn een aantal financiële tegenvallers ontstaan die pas aan het eind van het jaar inzichtelijk zijn geworden.

Onderhandelingsakkoord met Portaal

In het kader van het onderhandelaarsakkoord met Portaal is een bedrag van € 430.000 gereserveerd voor de herinrichting en erfpacht van het project Oranjegracht/ Waardgracht. Voor de inzet van deze middelen kan de raad naar verwachting begin 2017 een voorstel verwachten. De overige middelen in de reserve (een bedrag van afgerond € 3,8 miljoen) worden in 2016 beschikbaar gesteld voor de realisering van sociale koopwoningen bij Skyline Next. Dit bedrag is inclusief een boete van € 1,3 miljoen die Portaal eerder aan de gemeente zou betalen. Dit betekent dat Portaal een bedrag van € 2.501.810 ontvangt. Na de realisering van herinrichting en erfpacht van het project Oranjegracht/ Waardgracht is het onderhandelaarsakkoord volledig volgens afspraak uitgevoerd.

Afhandeling claims

Met de afhandeling van diverse claims (o.a. vaststellingsovereenkomst m.b.t. diverse claims) heeft de gemeente per saldo een niet geraamde last van € 262.500. Deze uitgaven zullen worden gedekt door bijdragen uit de projecten Singelpark, Haarlemmerweg en Poelgeestbrug.

Toezicht fietsenstalling taxistandplaats Stationsgebied CS

NS Stations BV draagt € 3,0 miljoen bij voor de verbetering van de fysieke leefbaarheid rondom het station Leiden Centraal. Dit bedrag zal in tien termijnen worden betaald. De gemeente gaat dit jaarlijks te ontvangen bedrag van € 300.000 in 2016 en 2017 inzetten voor de exploitatiekosten van fietsenstallingen in de directe omgeving van Leiden Station centraal (toezicht fietsenstalling Taxistandplaats). De kosten voor deze openbaar toegankelijke gratis fietsenstalling zijn voor 2016 geraamd op € 205.000. Het verschil van € 95.000 zal worden gestort in de reserve fietsenstalling station.

7

Jeugd en onderwijs

Jeugd en onderwijs

Programmanummer	7
Commissie	Onderwijs en samenleving
Portefeuille(s)	Jeugd, Welzijn & Zorg Onderwijs, Sport en Duurzaamheid

De missie van het programma Jeugd en onderwijs luidt:

In Leiden krijgen kinderen en jongeren de kans gezond en veilig op te groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De prestaties op het gebied van jeugd en onderwijsbeleid liggen grotendeels op schema.

Een roerig jaar ligt achter ons, waarbij de JGT-teams, tezamen met de SWT-teams, het netwerk in de stad hebben verstevigd en de jeugdhulp dichtbij de burger hebben vormgegeven, met als resultaat dat er geen wachtlijsten zijn bij de teams en dat ouders, kinderen en professionals direct bij het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht kunnen voor alle vragen over opvoeden en opgroeien. De transitie is hiermee afgerond en vormt hiermee een goede basis om de transformatie in het brede sociale domein te stimuleren en de samenwerking in de keten.

Wat betreft de jeugdhulp is het verheugend dat inmiddels de cooperatie jeugd en gezinsteam is opgericht. De jeugd en gezinsteam raken steeds meer ingebed in de wijken; vanuit het CJG zijn zij steeds beter in staat om de samenwerking met het voorliggende veld, zoals huisartsen en scholen, vorm te geven. De regionale inkoop van de jeugdhulp 2017 volgens het systeem van bestuurlijk contracteren is gestart. Zorgen zijn er, gezien de omvang van de jeugdhulp die vorig jaar is geleverd door de aanbieders en die doorloopt in 2016, over de mate waarin van de budgetten in 2016 toereikend zijn.

Inzake het onderwijskansenbeleid is er sprake van een landelijke discussie over de verdeling van de rijksmiddelen. Aanvankelijk leek het erop dat de gemeente Leiden daar aanzienlijk door zou worden getroffen. Aan de orde zijn een algemene korting van 2,8%, een actualisering van het ijkpunt van de gewichtenregeling en een andere verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen over de gemeenten. Alle drie de maatregelen zouden een negatieve uitwerking hebben op de begroting van de gemeente Leiden. De discussie tussen het ministerie en de Tweede Kamer is nog niet beslecht. Onder andere door tussenkomst van de VNG lijken de budgetten voor 2017 een beperkte (negatieve) wijziging te ondergaan.

In december 2015 heeft de raad gesproken over het innovatiebudget onderwijs. Naar aanleiding hiervan is de raad toegezegd een afwegingskader te presenteren hoe om te gaan met de besteding van dit budget. Om de raad in de gelegenheid te stellen een goede afweging te kunnen maken, is een stand van zaken onderwijs document opgesteld. Het B&W-besluit aangaande deze documenten zal voor de zomer van 2016 worden genomen en na het zomerreces zal de gemeenteraad hierover kunnen beraadslagen.

Inzake onderwijshuisvesting zijn er een paar zorgpunten te noemen, die te maken hebben met de beperkte voortgang van bepaalde bouwprojecten en het beschikbaar krijgen van voldoende ruimte voor het primaire onderwijs op bepaalde locaties in de stad. Op beide onderwerpen wordt alles in het werk gesteld om tot werkbare oplossingen te komen.

Tenslotte kwamen in het voorjaar de laatste cijfers schoolverlaten beschikbaar. Voor het middelbaar onderwijs en de Leidse Instrumentmakers School pakten deze goed uit. Anders ligt dat voor het MBO. Tegen de landelijke trend in en tegen de constante daling in het recente verleden, zijn de uitvalcijfers weer aan het stijgen. Een zorgelijke ontwikkeling die direct aanleiding heeft gegeven tot acties en afspraken met de betrokken actoren (MBO, RMC). Voor zover de oorzaken liggen in de onvoldoende beschikbaarheid van zorg, wordt de samenwerking tussen gemeente, zorginstelling en de scholen versterkt. Met het document 'Voor alle jongeren een perspectief' en het Plan van Aanpak 'Blijf bij de les' wordt een sluitende aanpak gecreëerd.

Met het oog op schooluitval en kwalificatie voor de arbeidsmarkt zoekt het RMC verbinding met team Werk en Inkomen van de gemeente.

3.7.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 7A Jeugd

Doel	Prestatie	
7A1 Een krachtige pedagogische samenleving	7A1.1 Betrekken van de jeugd via jeugdparticipatie	✓
	7A1.2 Waarborgen kwaliteit (openbare) speelruimte	✓
	7A1.3 Ondersteunen spelbevordering	✓
7A2 Goede (gebiedsgerichte) ondersteuning en hulp aan jeugd en gezin	7A2.1 Vanuit het CJG uitvoeren Wet Publieke Gezondheid	✓
	7A2.2 Vanuit het CJG organiseren van informatie en advies en opvoedingsondersteuning	✓
	7A2.3 Vanuit het CJG organiseren van jeugdhulp door middel van jeugd & gezinsteam	✓
7A3 Goede specialistische hulp beschikbaar	7A3.1 Het doen organiseren van specialistische hulp	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 7A Jeugd

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 7B Peuterspeelzalen en kinderopvang

Doel	Prestatie	
7B1 Kwalitatief goed en toegankelijk aanbod van kindercentra	7B1.1 Zorg dragen voor voldoende aanbod peuterspeelzaalwerk	✓
	7B1.2 Waarborgen kwaliteit kinderopvang / peuterspeelzalen	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 7B Peuterspeelzalen en kinderopvang

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 7C Onderwijsbeleid

Doel	Prestatie	
7C1 Goede onderwijskansen voor doelgroepkinderen tot twaalf jaar	7C1.1 Waarborgen van aanbod, kwaliteit en deelname aan voor- en vroegschoolse educatie	✓
	7C1.2 Stimuleren hoogwaardig taalaanbod op onderwijskansscholen	✓
	7C1.3 Doen bevorderen van ouderbetrokkenheid bij doelgroepkinderen	✓
7C2 Goede onderwijs-ondersteuning en samenwerking in het onderwijs	7C2.1 Ondersteunen zorg voor leerlingen met specifieke behoeften	✓
	7C2.2 Stimuleren samenwerking en voorzieningen in het onderwijs	✓
7C3 Excellent onderwijs	7C3.1 Stimuleren van het aanbod waarin leerlingen hun eigen talenten kunnen ontwikkelen in een doorlopende leerlijn	✓
	7C3.2 Stimuleren dat leerlingen worden voorbereid op een internationale samenleving	✓
	7C3.3 Bevorderen van buitenschools leren door samenwerking van onderwijs, bedrijven en instellingen	✓
7C4 Zoveel mogelijk leerlingen worden behouden voor het onderwijs en halen een startkwalificatie	7C4.1 Sturing geven op uitvalcijfers met RMC werkplan en het gericht inzetten van projecten	⚠
	7C4.2 Tegengaan verzuim leerplichtigen	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 7C Onderwijsbeleid

7C4.1 Sturing geven op uitvalcijfers met RMC werkplan en het gericht inzetten van projecten

De ROC's scoren niet goed op deze prestatie. Het Voortgezet onderwijs scoort daarentegen wel goed. In samenwerking met de ROC's zoekt gemeente Leiden uit waar de issues zich precies bevinden en maken een plan om het instrumentarium gericht en effectiever in te zetten om voortijdig schoolverlaten te verminderen.

Beleidsterrein 7D Onderwijshuisvesting

Doel	Prestatie	
7D1 Goede kwantiteit en kwaliteit van onderwijshuisvesting	7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen	⚠
	7D1.2 In stand houden van de bestaande gebouwen voorraad door onderhoud en aanpassingen	✓
	7D1.3 Uitvoering van de overige wettelijke taken zoals ozb, schadeherstel en bekostiging gymnastiekonderwijs	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7D Onderwijshuisvesting

7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen

De volgende activiteiten binnen prestatie 7D1.1. zijn vertraagd:

- De nieuwbouw van een gymnastieklokaal aan de Oppenheimstraat 4
De uitbreiding van de gymnastiekcapaciteit in het Roodenburgdistrict heeft vertraging opgelopen. De gymzaal maakt deel uit van het bredere project Oppenheimstraat met onder meer de bouw van 27 zorgappartementen. Het bouwplan stuit op nogal wat weerstand bij de wijkbewoners gericht op verkeersbewegingen en parkeersituatie. Er is een herhaald verkeersonderzoek gehouden en een verkeersproef. Het verkeersrapport met positief resultaat is eind december 2015 ontvangen en met de bewoners besproken. De verwachting is dat in oktober 2016 een omgevingsvergunning verleend kan worden maar er wordt rekening gehouden met vertraging van nog een jaar omdat de bewoners niet tevreden zijn en mogelijk tot aan de Raad van State zullen procederen
- De nieuwbouw van de basisscholen Telders en Sleutelbloem en een gymnastieklokaal
In het voorjaar van 2015 is de aanbesteding van het ontwerp mislukt. Op hetzelfde moment ontstonden gesprekken tussen het bestuur van De Sleutelbloem (PCS Leiden) om met het schoolbestuur SCOL te fuseren. Beide ontwikkelingen hebben tot een heroverweging van het bouwplan geleid. Het nieuwe plan is nu in ontwikkeling. Meerdere varianten worden nu besproken.

3.7.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 7 Jeugd en Onderwijs (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0701	Onderwijshuisvesting	L	S	Frank de Wit	84	32	32	32
		B	S	Frank de Wit	-84	-32	-32	-32
K0703	Huisvesting intern schakelklas Leonardo da Vinci	L	I	Frank de Wit	268	0	0	0
			S	Frank de Wit	0	90	90	90
		B	I	Frank de Wit	-268	0	0	0
			S	Marleen Damen	0	-90	-90	-90
K0704	Onderwijsachterstandenbeleid	L	I	Frank de Wit	422	0	0	0
		B	I	Frank de Wit	-422	0	0	0
K0705	Inzet maatsch werk jeugd en gezinsteams	L	S	Frank de Wit	-62	-62	-62	-62
				Roos van Gelderen	62	62	62	62
Totaal				0	0	0	0	

Bedragen x € 1.000

3.7.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Niet van toepassing.

Budgetneutrale wijzigingen:

Inzet maatschappelijk werk in de jeugd- en gezinsteams (JGT)

De vorming van de coöperatie JGT vraagt om herbezinning op de huidige knip tussen de lokale inzet van middelen voor Kwadraad en MEE en de regionaal ingezette jeugdhulpmiddelen voor de overige expertises (vanuit o.a. Rivierduinen, Gemiva, Curium, Cardea, Ipse de Bruggen). Vooruitlopend op een eventueel ongedeeld budget voor de regionale inkoop van de JGT's bij de coöperatie JGT is het verstandig de middelen in de gemeentebegroting herkenbaar en gecombineerd te hebben onder 1 begrotingspost, onder de noemer Jeugd. Om die reden wordt een bedrag van € 61.628 van het budget schoolmaatschappelijk werk overgeheveld naar het beleidsterrein Jeugd.

Onderwijshuisvesting

Als gevolg van diverse wijzigingen in het bestand onderwijsgebouwen en gymlokalen ontstaat een per saldo budgettair neutrale wijziging in de OZB, opbrengsten van verhuur en klokuurvergoedingen.

Huisvesting internationale schakelklas

De gemeente Leiden heeft te maken met een flinke toename van het aantal vluchtelingen en statushouders, o.a. door activiteiten van de Taskforce Vluchtelingen en door het realiseren van de noodopvang aan de Wassenaarseweg. De kinderen van beide groepen vluchtelingen hebben recht op onderwijs, maar kunnen niet instromen in het reguliere onderwijs. Naast een inhoudelijk onderwijsprogramma moeten zij de Nederlandse taal leren. Dat vergt extra inspanning en kwalificaties van het onderwijzend personeel. Door de grote toestroom in een korte tijd moest er snel gehandeld worden. In samenwerking met de relevante schoolbesturen zijn extra zogenaamde internationale schakelklassen opgezet. De huisvesting van deze schakelklassen is de taak van de gemeente. Normaliter wordt de gemeente daarvoor gecompenseerd via het gemeentefonds. Echter vele leerlingen zijn (nog) geen statushouder en dus is er via die weg geen vergoeding van het rijk. Het rijk heeft eind 2015 daarom toegezegd met een maatwerkoplossing per gemeente te komen. Vooruitlopend op de financiële regeling met het ministerie van OCW is besloten het Leonardo da Vinci toestemming te verlenen voor uitbreiding van de ISK met 6 lokalen. Er wordt vanuit gegaan dat de éénmalige kosten van € 268.100 door het ministerie worden gedragen. Voor een deel bestaan de kosten uit huurkosten (€ 90.000). Deze kosten zijn structureel van aard omdat de stroom vluchtelingen en statushouders aanhoudt. Naarmate de bestaande groep langer in Nederland verblijft wordt het aandeel statushouders groter en zal de normale financiering voor de schoolhuisvesting van deze leerlingen via het gemeentefonds lopen.

Onderwijsachterstandenbeleid

De rijksregeling onderwijsachterstandenbeleid loopt t/m 2016. Eind 2015 is er nog € 421.667 aan rijksmiddelen beschikbaar. Deze middelen worden nu geraamd voor 2016.

Taakmutaties algemene uitkering

Betreft mutatie van € 35.858 inzake beleidsterrein Jeugd (verlaging budget). De wijzigingen door (taak)mutaties in de algemene uitkering worden conform staand beleid verrekend met de budgetten op de betrokken beleidsvelden.

8

Cultuur, sport en recreatie

Cultuur, sport en recreatie

<i>Programmanummer</i>	8
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving, Werk en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Bereikbaarheid, Economie, Binnenstad en Cultuur Onderwijs, Sport en Duurzaamheid

De missie van het programma Cultuur, sport en recreatie luidt:

Cultuur, cultuurhistorie, sport en evenementen zijn van grote waarde voor de versterking van de positie van Leiden in de regio Randstad. Bovendien zijn sport, recreatie, evenementen en cultuur, belangrijk voor de sociale structuur van de stad. Het aanbod van voorzieningen zal toegankelijk zijn om de ontwikkeling en ontspanning van inwoners te verzekeren en onderscheidend om de centrumfunctie voor bezoekers te benutten.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

In grote lijnen loopt de uitvoering van de doelen en prestaties van dit programma in de pas met de begroting. Zoals eerder bekend zal de exploitatie van het Muziekhuis/ QBus in gewijzigde vorm worden overgenomen door BplusC. Het succes van de Subsidie Historisch Stadsbeeld is zo groot dat het beschikbare budget voor deze regeling al in het eerste kwartaal 2015 is opgegaan.

3.8.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 8A Cultuur

Doel	Prestatie	
8A1 Cultuur heeft een breed en divers aanbod met meer kwaliteit en vernieuwing; musea en podia zetten Leiden nationaal en regionaal op de kaart	8A1.1 Doen aanbieden van een breed en divers kunst- en cultuurprogramma door de gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen; verbeteren van het aanbod met (pop)muziek en film	✓
	8A1.2 Exploitatie Museum de Lakenhal	✓
	8A1.3 Restauratie en nieuwbouw Museum de Lakenhal	⚠
8A2 Culturele levendigheid en culturele identiteit van de (binnen)stad	8A2.1 Doen bevorderen van de culturele levendigheid van de (binnen)stad door met de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen afspraken te maken over: 1. het gebruik van stad als podium, 2. het ontwikkelen van het Cultuurkwartier als kloppend hart, 3. het verbinden van cultuur met kennis en historie, 4. het aangaan van partnerschappen met andere sectoren	✓
	8A2.2 Meer plek en aandacht creëren voor beeldende kunst in de openbare ruimte	✓
	8A2.3 Beschikbaar stellen van incidentele subsidie voor bijzondere kunst- en cultuurprojecten en -initiatieven	✓
8A3 Cultuur (ver)bindt en ontwikkelt talenten en activiteiten die passen bij Leiden, Stad van ontdekkingen	8A3.1 Doen aanbieden van een breed en diverse cultuureducatief programma door de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie-instellingen	✓
	8A3.2 Afspraken maken met de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie-instellingen over: 1. speciale aandacht voor de ontdekking en ontwikkeling van talent en 2. speciale aandacht voor jongeren, kenniswerkers en expats	✓
	8A3.3 Bevorderen van een productieklimaat waarin makers en amateurkunst zichtbaar zijn in de stad	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8A Cultuur

8A1.3 Restauratie en nieuwbouw Museum de Lakenhal

Het restauratie- en uitbreidingstraject van Museum De Lakenhal is nog niet - zoals oorspronkelijk gepland - gestart. Diverse ontwikkelingen, waaronder de discussies rond de "Joristrap" zijn hier debet aan. Afhankelijk van de afronding van de aanbesteding zal het college tot definitieve planning van de start van de uitvoering van de werkzaamheden en de sluiting van het museum kunnen besluiten. De raad wordt door middel van voortgangsbrieven over de ontwikkelingen geïnformeerd.

Beleidsterrein 8B Cultureel erfgoed

Doel	Prestatie	
8B1 Het Leids verleden wordt duurzaam ingezet als onderscheidende kracht: kennis en collecties op het gebied van cultureel erfgoed zijn bruikbaar voor diverse groepen en het cultureel erfgoed wordt behouden voor toekomstige generaties. Leiden staat met al haar erfgoedkennis en –collecties nationaal en internationaal aan de top (ambitie I); Leiden wil haar historische omgevingskwaliteit behouden, benutten en versterken voor een aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige stad (ambitie II); Leiden bruist van erfgoedbeleving voor en door bewoners en bezoekers (ambitie III).	8B1.1 Exploitatie en beheer Erfgoed Leiden en Omstreken	✓
	8B1.2 Exploitatie en beheer Molen de Valk	✓
	8B1.3 Toezicht en handhaven monumenten	✓
	8B1.4 Uitvoeren erfgoedbeleid met partners	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8B Cultureel erfgoed

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 8C Sport

Doel	Prestatie	
8C1 Leiden zorgt voor voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen	8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthallen, zwembaden, sportvelden, tennisbanen en overige sportaccommodaties)	✓
	8C1.2 Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan v.w.b. de jaarschijf 2016	✓
8C2 Leiden ondersteunt haar sportverenigingen zodat ze sterk zijn en naast hun sportfunctie ook een maatschappelijke functie vervullen	8C2.1 Ondersteunen van sportverenigingen	✓
8C3 Leiden stimuleert dat alle inwoners meer sporten en bewegen	8C3.1 Organiseren van kennismakingscursussen	✓
	8C3.2 Stimuleren en faciliteren van sportevenementen (Marathon, Singelloop) door subsidiëring	✓
	8C3.3 Verstrekken van sportstimuleringsubsidies	✓
	8C3.4 Stimuleren aandacht voor fair play	✓
	8C3.5 Ondersteunen en faciliteren topsport	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8C Sport

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 8D Recreatie

Doel	Prestatie	
8D1 Voldoende recreatieve mogelijkheden voor Leidenaren	8D1.1 Beheer en exploitatie van Jeugdorp Zuid-West	✓
	8D1.2 Beheer en exploitatie van volkstuinen	✓
	8D1.3 Verstrekken van subsidie aan amateurtuinders	✓
8D2 Voldoende onderscheidende evenementen ter versterking van de levendigheid in de stad, het aantrekken van extra bezoekers en versterking van de lokale economie	8D2.1 Evenementencoördinatie	✓
	8D2.2 Be/afhandelen van aanvragen evenementenvergunning	✓
	8D2.3 Ondersteunen van de drie grootschalige en overige evenementen	✓
	8D2.4 Verstrekken van evenementensubsidie	✓
	8D2.5 Meerjarige resultaatafspraken met organisatoren van identiteitversterkende evenementen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8D Recreatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

3.8.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 8 Cultuur, sport en recreatie (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0802	Sport inclusief	L	S	Frank de Wit	69	0	0	0
		B	S	Roos van Gelderen	-69	0	0	0
K0803	Verv korfbalveld Sportpark Noord Pernix	L	S	Frank de Wit	0	0	0	0
K0808	Tekort opbr zwembaden ophoging tarieven	B	I	Frank de Wit	205	0	0	0
			S	Frank de Wit	-17	0	0	0
K0809	Opstellen accommodatieplan Voetbal Vitaal	L	I	Frank de Wit	75	0	0	0
K0821	Krediet verbouwing Erfgoed Leiden	L	S	Robert Strijk	0	19	19	19
		B	S	Robert Strijk	0	-19	-19	-19
Totaal					263	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.8.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Tekort opbrengst zwembaden en ophoging zwemtarieven

Bij de tussenevaluatie 2015 van de sportnota 'verleiden tot bewegen' is gemeld dat er op de inkomsten zwembaden een structureel tekort is van € 205.000. Dit geldt ook voor 2016. Vanaf 2017 loopt dit tekort mee in de taakstelling sport. Voorgesteld wordt om een tariefsverhoging van 5% voor recreatief zwemmen van losse kaartjes, abonnementen, alsook doelgroepen en lezswemmen door te voeren vanaf september 2016, 2017 en 2018. Tarieven voor zwemverenigingen vallen buiten deze verhoging. De totale meeropbrengsten betreffen dan respectievelijk € 17.000 in 2016, € 76.000 in 2017 en € 114.000 vanaf 2018. Deze extra verhoging betekent niet dat de Leidse zwembaden voor recreatiezwemmers onevenredig duur worden. De benchmark met de zwembaden in de Leidse regio laat zien dat de Leidse tarieven circa 25% goedkoper zijn dan in de regio. Het voordeel wordt gebruikt om gedeeltelijk het tekort aan opbrengsten in 2016 op de zwembaden te dekken en vanaf 2017 om de taakstelling binnen sport deels in te vullen. Per saldo resteert in 2016 een tekort op de opbrengsten van de zwembaden van € 188.000.

Opstellen accommodatieplan Voetbal Vitaal

Het opstellen van een accommodatieplan Voetbal Vitaal volgt uit doel twee van de sportnota, te weten het efficiënter gebruik maken van sportaccommodaties, naast meerdere afzonderlijke en specifiek geformuleerde acties op dit punt. Daarnaast is door de 12 voetbalverenigingen, ondersteund door LSF en KNVB, in juli 2015 aan de gemeente gevraagd regie te nemen om het voetbal in Leiden te vitaliseren. De raad heeft in januari 2016 het college ook bij motie gevraagd in de komende tijd uitvoering te geven aan het tweede doel van de sportnota, door de conclusies van Voetbal Vitaal ook te gebruiken om te kijken naar efficiënter gebruik van de accommodaties door voetbalverenigingen en plannen te maken voor multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties. In fase 2 is op basis van het Plan van aanpak Voetbal Vitaal met een ruimtelijke onderlegger in beeld gebracht welke ruimtelijke mogelijkheden aanwezig zijn om scenario's in beeld te brengen voor concrete besluitvorming door college en raad. De scope van de ruimtelijke onderlegger vormt 0-10 jaar. De gemeente gaat niet over fusies maar kan wel samenwerking stimuleren. Het doel is om eind 2016 met Voetbal Vitaal en het op te stellen sportaccommodatieplan de (gefaseerde) aanzet mee te geven en tegelijkertijd die sportverenigingen met nadrukkelijke wensen en behoeften te faciliteren. In een eerste fase voor het voetbal en een volgende fase voor de overige buitensporten. De plankosten voor het realiseren van het sportaccommodatieplan Voetbal Vitaal worden geschat op € 75.000 in 2016 en € 75.000 in 2017.

Budgetneutrale wijzigingen:

Sport inclusief

Conform amendement bij RV 15.0147 (tussenevaluatie sportnota) wordt voorgesteld om de kosten van de subsidie consulente sport voor mensen met een (functie)-beperking niet langer te dekken binnen de WMO-begroting in programma 9, maar onder te brengen binnen de sportbegroting in programma 8. De dekking van deze kosten binnen de WMO-begroting in plaats van de sportbegroting geeft een signaal van uitsluiting. In een

inclusieve samenleving horen ook mensen met een (functie) beperking erbij en daarom deze budgetneutrale overheveling van € 69.000.

Krediet vervanging korfbalveld Sportpark Noord Pernix

Voor 2016 en 2017 is een krediet beschikbaar van circa € 186.000 om de toplagen van 3 korfbalvelden te vervangen (Sportpark Noord - Pernix). Bij inspectie van veld 1 is gebleken dat de sporttechnische laag niet kan blijven liggen omdat de ondergrond niet past bij de nieuwe eisen die aan een korfbalveld gesteld worden. Voor het verwijderen en nieuw aanbrengen van deze laag is volgens raming € 60.000 meer benodigd. Dit staat voor een kapitaallast van circa € 4.600 per jaar met als dekking een verlaging van de dotatie in de voorziening 'Groot onderhoud sportaccommodaties'. Deze ruimte zit in de voorziening gezien in 2015 een aantal onderhoudswerkzaamheden goedkoper zijn uitgevallen. Middels deze aframing is de hoogte van de voorziening weer gelijk aan de verwachte kosten voor groot onderhoud.

Krediet verbouwing Erfgoed Leiden en Omstreken

Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) is hét regionale kennis- en adviesinstituut op het gebied van erfgoeddiensten. De laatste jaren laten een gestage groei zien van de erfgoeddiensten die voor de regio verricht worden met bijbehorende inkomsten. Het is noodzakelijk het aantal werkplekken uit te breiden. Een verbouwing is hiervoor noodzakelijk zodat een flexibele en toekomstbestendige werkplek geboden kan worden. Het krediet bedraagt € 255.000 waarbij de jaarlijkse kapitaallasten van € 19.425 gedekt zullen worden door een onttrekking uit de reserve bedrijfsvoering ELO.

9

Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

<i>Programmanummer</i>	9
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving
<i>Portefeuille(s)</i>	Jeugd, Zorg en Welzijn

De missie van het programma Maatschappelijke ondersteuning luidt:

De gemeente Leiden wil een stad zijn waarin alle mensen, inclusief die met een zorgbehoefte, actief kunnen participeren en zelf de regie in handen hebben bij de wijze waarop hun zorgbehoefte wordt vervuld. Het gemeentelijke beleid is gericht op het activeren van mensen om hen in staat te stellen zelf deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast organiseren we een vangnet voor de ondersteuning van zeer kwetsbare burgers die onvoldoende in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

De uitvoering van de doelen en prestaties van programma 9 loopt op schema. Eind 2015 heeft uw Raad de transformatieagenda vastgesteld. In 2016 zijn we vol aan de slag met de uitvoering daarvan. Dat doen we in samenwerking met de inwoners en organisaties in de stad. Het is geen duidelijk stappenplan, maar beschrijft de manier waarop de gemeente samen met partners in de stad en inwoners het lerende veranderproces wil doorlopen. Het moet de komende jaren maatschappelijke organisaties, ambtenaren, inwoners en andere bij het sociaal domein betrokkenen een kader bieden om veranderingen in het sociaal domein vorm te geven. Doel is om meer uit te gaan van talenten en mogelijkheden van inwoners en hun netwerk en van daaruit de sociale opgave vanaf 2018 binnen het rijksbudget te kunnen uitvoeren.

Negen van de tien gemeenten kende in 2015 een onderbesteding op de WMO. Verklaringen daarvan zijn opgenomen in de jaarrekening 2015. Ook in 2016 monitoren we de ondersteuning aan de inwoners en de besteding nauwlettend. De wijkteams spelen daarbij een belangrijke signalerende rol.

Een grote opgave blijft de huisvesting van kwetsbare groepen. Hierover zijn we met u in gesprek. Het is tevens een belangrijk thema in het regionale beleidskader maatschappelijke zorg wat nu wordt opgesteld.

3.9.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 9A Sociale binding en participatie

Doel	Prestatie	
9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog	9A1.1 Doen organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk	✓
	9A1.2 Doen organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen	✓
	9A1.3 Doen bevorderen van cliëntbetrokkenheid en publieksparticipatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning	✓
	9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 9A Sociale binding en participatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 9B Preventie

Doel	Prestatie	
9B1 Burgers zijn zelfredzaam mogelijk	9B1.1 Organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en cliëntondersteuning	✓
9B2 Gezondheidsproblemen worden voorkomen	9B2.1 Uitvoeren van wettelijke taken basisgezondheidszorg	✓
	9B2.2 Uitvoeren van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 9B Preventie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 9C Ondersteuning

Doel	Prestatie	
9C1 Integraal zorg en ondersteuning op maat	9C1.1 Organiseren toegang zorg en welzijn door middel van sociale wijkteams	✓
9C2 Mensen met een beperking zijn in staat zelfstandig te leven	9C2.1 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van algemene Wmo-voorzieningen	✓
	9C2.2 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van maatwerk Wmo-voorzieningen	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 9C Ondersteuning

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 9D Kwetsbare groepen

Doel	Prestatie	
9D1 Stabiele leefsituatie voor kwetsbare groepen	9D1.1 Uitvoering geven aan preventie en herstel t.a.v. verslaving en dak- en thuisloosheid	✓
	9D1.2 Uitvoering geven aan toeleiding naar zorg van mensen met verslavings- en psychiatrische problematiek en begeleiding van ex-gedetineerden en vreemdelingen in nood	✓
	9D1.3 Uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen	⚠
	9D1.4 Uitvoering geven aan beschermd wonen	✓
9D2 Verminderen van (de gevolgen van) huiselijk geweld	9D2.1 Uitvoering geven aan maatregelen die het voorkomen van geweld in huiselijke kring, het stoppen van geweld en het herstel van veiligheid in het huishouden of gezin bevorderen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen**9D1.3 Doen uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen**

Een grote opgave blijft de huisvesting van kwetsbare groepen. Hierover zijn we met u in gesprek, onder andere bij het opstellen van het beleidsplan maatschappelijke zorg.

3.9.2 Financiële afwijkingen begroting 2016**Programma 9 Maatschappelijke ondersteuning
(- = voordeel)**

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K0902	Beschikbaarstelling Gebouw C	L	I	Roos van Gelderen	399	0	0	0
		B	I	Roos van Gelderen	-399	0	0	0
K0903	Eigen bijdragen WMO	L	S	Roos van Gelderen	2.200	0	0	0
		B	S	Roos van Gelderen	-2.200	0	0	0
K0904	WMO Huishoudelijke ondersteuning 2016	L	I	Roos van Gelderen	-1.000	0	0	0
K0905	Inburgering asielzoekers	L	I	Roos van Gelderen	200	0	0	0
		B	I	Roos van Gelderen	-200	0	0	0
K0906	Vorbereidingskst vergunningh bijz doelgroepen	L	I	Roos van Gelderen	638	0	0	0
K0907	Opvanglocatie Wassenaarseweg	L	I	Roos van Gelderen	1.134	0	0	0
		B	I	Roos van Gelderen	-1.134	0	0	0
K0909	Risico-reservering 3D-reserve	L	I	Roos van Gelderen	-1.000	0	0	0
		B	I	Marleen Damen	1.000	0	0	0
K0910	Taakstelling subsidies JZW 2016	L	I	Marleen Damen	166	0	0	0
				Roos van Gelderen	467	0	0	0
K0911	Vrouwenopvang	L	I	Marleen Damen	304	0	0	0
				Roos van Gelderen	-304	87	585	0
		B	I	Marleen Damen	0	-87	-585	0
K0913	WMO individuele voorzieningen	L	I	Roos van Gelderen	0	0	0	0
			S	Roos van Gelderen	-1.005	0	0	0
K0923	Vroegsignalering	L	I	Roos van Gelderen	80	0	0	0
K0926	Huisvesting vergunningh en bijz doelgroepen	L	I	Roos van Gelderen	558	0	0	0
Totaal					-96	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.9.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016**Mee- en tegenvallers:****WMO huishoudelijke ondersteuning**

Analyse van de exploitatie 2015 laat zien dat bij voortzetting van het huidige beleid het budget huishoudelijke hulp incidenteel met € 1,0 miljoen verlaagd kan worden. Incidenteel omdat het totale budget Huishoudelijke hulp verhoogd is met de zogenaamde van Rijn-gelden. In 2016 bedragen de van Rijn-gelden circa € 1,6 miljoen. In 2017 zijn er geen van Rijn-gelden meer.

Huisvesting vergunninghouders en bijzondere doelgroepen

Op de exploitatie van de tijdelijke huisvesting vergunninghouders en bijzondere doelgroepen wordt een exploitatietekort voorzien van € 557.827 over de eerste tien jaar.

Vorbereidingskosten huisvesting vergunninghouders en bijzondere doelgroepen

In het voorstel 'aanwijzing 9 locaties huisvesting vergunninghouders en bijzondere doelgroepen' (RV 16.0010) was er voor gekozen om geen begrotingswijziging op te nemen. Deze lasten van € 638.000 worden nu alsnog in de begroting geraamd.

WMO individuele voorzieningen

Op basis van de analyse jaarrekening 2015 kunnen de WMO-budgetten (individuele vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen) binnen het beleidsterrein Ondersteuning worden verlaagd zonder aanpassing van het bestaande beleid. Binnen het beleidsterrein Ondersteuning zijn wel extra tijdelijke budgetten nodig in 2016 en 2017 voor de sociale wijkteams. Voor verlenging van tijdelijke medewerkers (€ 465.000) en ICT-voorzieningen (€ 235.000). Per saldo is de verlaging van het WMO-budget in 2016 € 1.005.000.

Taakstelling subsidies Jeugd, Zorg & Welzijn

In maart 2016 is besloten over de invulling van de structurele taakstelling op subsidies uit de portefeuille Jeugd, Zorg & Welzijn vanaf 2017 (RV 16.0024). Voor 2016 kan de taakstelling van € 467.094 in programma 9 kan incidenteel niet op dezelfde wijze worden ingevuld.

Vroegsignalering

Vroegsignaleren van financiële problemen draagt bij aan het voorkomen van problemen bij bewoners en/of een zwaardere zorgvraag. In het geval van kwetsbare bewoners (multi-problematiek) is het belangrijk dat we als gemeente dit tijdig signaleren als het (even) niet goed gaat. Een veel voorkomend probleem bij dak- en thuislozen zijn problemen met financiën. Deze problemen zijn vaak de bron voor meer problemen. Door financiële problemen vroeg te signaleren en aan te pakken kunnen we dak- en thuisloosheid voorkomen. Denk hierbij aan achterstanden bij het betalen van huur, gemeentebelastingen, zorgverzekering en energiekosten. Doel is te voorkomen dat financiële problemen leiden tot dak- of thuisloosheid. Vroegsignalering en preventie levert de gemeente, als geheel, ook geld op. In dit geval gaan de kosten voor de baten uit. Voor het inrichten van een vroegsignaleringsstelsel moeten er afspraken gemaakt worden met verhuurders, zorgverzekeraars, energiebedrijven, de gemeente Leiden en de sociale wijkteams. Daarnaast dienen nadere afspraken gemaakt te worden over een laagdrempelige werkwijze die leidt tot overname en aflossing van schulden. Voor het opstellen van een businessplan, het maken van deze afspraken en het leveren van gegevens op een betrouwbare manier (rekening houdend met privacy) is er extra capaciteit nodig (kosten € 80.000 in 2016).

Budgetneutrale wijzigingen:

Beschikbaarstelling gebouw C

Gebouw C is ingericht als maatschappelijke opvang omdat bij de huidige maatschappelijke opvang (Nieuwe Energie) zich teveel mensen aanmelden voor de hoeveelheid plekken die beschikbaar zijn. Omdat er in de raad is afgesproken dat we niet loten, is er gekozen voor extra maatschappelijke opvang (gebouw C). Gebouw C biedt tot 1 april 2017 maatschappelijke opvang. In de tussentijd voeren we flankerend beleid uit om de instroom in de maatschappelijke opvang te beperken en de uitstroom te bevorderen. De kosten van € 399.015 zullen gedekt worden door een onttrekking uit de reserve gemeentelijk deel GSB OGGZ.

Eigen bijdragen WMO

Op basis van de analyse van de jaarrekening 2015 kan de raming inkomsten eigen bijdragen WMO bij voortzetting van het huidige beleid worden verhoogd met € 2,2 miljoen. De verhoogde raming eigen bijdrage beschermd wonen leidt niet direct tot een voordeel omdat regionaal afgesproken is om eventuele voordelen gezamenlijk te bestemmen.

Inburgering asielzoekers

De opbrengsten van € 200.000 die de gemeente ontvangt van het COA voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielzoekers is nog niet begroot voor 2016.

Opvanglocatie Wassenaarseweg

De opvanglocatie van vluchtelingen aan de Wassenaarseweg is tot 1 oktober 2016 gehuurd. De COA-baten bedragen € 1.134.000 in 2016 ter dekking van de huur- en overige kosten.

Risico-reservering 3D

In de raadsvergadering van december 2015 is een motie van de VVD aangenomen om het voordeel van € 1,0 miljoen in 2015 op het transformatiebudget terug te storten in de 3D-reserve en te oormerken voor het opvangen van risico's. Het voordeel van € 1,0 miljoen was al verwerkt in de Tweede Bestuursrapportage 2015 als een budgetoverheveling 2016. Dat wordt nu gecorrigeerd.

Vrouwenopvang

De gespaarde middelen die geparkeerd worden/zijn in de 3D-reserve, worden onttrokken (€ 87.000 in 2017 en € 585.000 in 2018) om het huidige voorzieningenniveau in 2017 en 2018 te kunnen handhaven.

Mutaties algemene uitkering

Betreft mutaties inzake Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang, We Can Young en WMO. Wijzigingen door (taak)mutaties in de algemene uitkering worden conform staand beleid verrekend met de budgetten op de betrokken beleidsvelden (voor 2016 een verhoging van € 5,2 miljoen).

10

Werk en inkomen

Werk en inkomen

<i>Programmanummer</i>	10
<i>Commissie</i>	Werk en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Werk en Inkomen, Wijken en Financiën

De missie van het programma Werk en inkomen luidt:

De gemeente Leiden stimuleert haar inwoners om door werk zelfstandig in het bestaan te voorzien, bevordert maatschappelijke participatie en biedt waar nodig een financieel vangnet.

Stand van zaken bij Bestuursrapportage

Vooralsnog hebben zich in 2016 geen belangrijke veranderingen voorgedaan ten opzichte van 2015. De trend dat het aantal bijstandsgerechtigden gestaag oploopt heeft zich in de eerste maanden van 2016 voortgezet. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door instroom van nieuwe doelgroepen van de participatiewet (voorheen Wajong en WSW), de toename van het aantal statushouders en nasleep van de crisis. Daarnaast vallen de hoge uitgaven voor het minimabeleid op. Het is nog te vroeg om deze toename nader te duiden.

3.10.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 10A Arbeidsparticipatie

Doel	Prestatie	
10A1 Leidenaren hebben werk en zijn daardoor minder uitkeringsafhankelijk	10A1.1 Inzetten van re-integratie en participatievoorzieningen	✓
	10A1.2 Aanbieden volwasseneneducatie	✓
	10A1.3 Inzetten project Jongeren op de Arbeidsmarkt (Project JA)	✓
10A2 Mensen met loonwaarde onder het wettelijk minimumloon werken zo regulier mogelijk	10A2.1 Inzetten sociale werkvoorziening	✓
	10A2.2 Inzetten beschut werk	✓
	10A2.3 Inzetten loonkostensubsidie	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10A Arbeidsparticipatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting

Beleidssterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

Doel	Prestatie	
10B1 Minima doen mee in de samenleving en raken niet in een sociaal isolement	10B1.1 Uitvoeren declaratieregeling en behandelen aanvragen overige participatie bevorderende voorzieningen	✓
10B2 Armoedebestrijding	10B2.1 Behandelen aanvragen individuele bijzondere bijstand en individuele inkomensvoorziening	✓
	10B2.2 Verstrekken (bijdrage in) premie Collectieve Ziektekostenverzekering Minima	✓
	10B2.3 Verstrekken tegemoetkoming kinderopvang op Sociaal Medische Indicatie	✓
	10B2.4 Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	✓
	10B2.5 Subsidies minimabeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

Doel	Prestatie	
10C1 Leidenaren (18 t/m AOW-leeftijd) voor wie een financieel vangnet nodig is, ontvangen inkomensondersteuning	10C1.1 Behandelen aanvragen en beheer uitkeringen Participatiewet, loaw, loaz, Bbz- inkomensvoorzieningen	✓
	10C1.2 Uitvoeren fraudepreventie en opsporen uitkeringsfraude	✓
	10C1.3 Uitvoeren terugvordering en verhaal	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 10D Schuldhelpverlening

Doel	Prestatie	
10D1 Het ontstaan dan wel escalatie van problematische schuldensituaties is voorkomen	10D1.1 Uitvoeren van budgetbeheer, stabilisatietrajecten en overige preventieve maatregelen	✓
10D2 Problematische schuldensituaties zijn beheersbaar gemaakt en (zo mogelijk) opgelost	10D2.1 Uitvoeren schuldhulpverlening	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 10D Schuldhelpverlening

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

3.10.2 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 10 Werk en Inkomen

(- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019
K1004	Bijstand 2016	L	I	Marleen Damen	1.271	0	0	0
		B	I	Marleen Damen	-271	0	0	0
K1005	Bijstelling BUIG-budget	L	S	Marleen Damen	-2.029	-2.029	-2.029	-2.029
		B	S	Marleen Damen	2.029	2.029	2.029	2.029
K1006	Jeugdwerkloosheid 2016	L	I	Marleen Damen	800	0	0	0
		B	I	Marleen Damen	-800	0	0	0
K1007	Minimabeleid & Bijzondere bijstand 2016	L	I	Marleen Damen	0	0	0	0
		B	I	Marleen Damen	0	0	0	0
K1008	Reservering wachtgeldverplichting	L	I	Marleen Damen	0	0	0	0
Totaal					1.000	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.10.3 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Bijstandsuitkeringen 2016

Het aantal te verstrekken bijstandsuitkeringen (Participatiewet, IOAW, IOAZ) neemt toe in Leiden. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door instroom van nieuwe doelgroepen van de participatiewet (voorheen Wajong en WSW), de toename van het aantal statushouders en nasleep van de crisis. Daarnaast is het beschikbaar budget afgenomen als gevolg van een aanpassing van het verdeelmodel (wijze waarop het totale bijstandsbudget van het rijk wordt verdeeld over alle gemeenten). Op basis van de uitgaven t/m maart wordt een voorlopig tekort verwacht van circa € 1,5 miljoen over 2016 op basis van een gelijkblijvend bestand. Eind april is het bijgestelde voorlopige Rijksbudget 2016 bekend gemaakt. Dat budget is € 271.000 hoger vastgesteld, met name voor de IOAW. Eind september 2016 wordt het definitieve Rijksbudget 2016 bekend gemaakt. Er wordt nog een extra budget verwacht voor de verhoogde instroom van statushouders. Per saldo wordt nu een incidenteel tekort opgenomen van € 1,0 miljoen in 2016.

Budgetneutrale wijzigingen:

Bijstelling BUIG-budget (bijstandsuitkeringen)

Het Rijk heeft het BUIG-budget, waaruit de bijstandsuitkeringen worden bekostigd, voor 2016 ten opzichte van 2015 neerwaarts aangepast. De inkomsten dalen met € 2,0 miljoen. De raming van de bijstandslasten wordt tevens verlaagd met € 2,0 miljoen. In september maakt het Rijk het definitieve BUIG-budget 2016 bekend. Daarnaast zal Leiden nog een bedrag ontvangen van het Rijk ter compensatie van de verhoogde instroom van statushouders, maar de hoogte van dat bedrag is nog niet bekend. De verwachting is dat dit bekend zal zijn ten tijde van de Tweede Bestuursrapportage.

Jeugdwerkloosheid 2016

Voor het bestrijden van jeugdwerkloosheid lopen er een aantal (ESF-) projecten. De verkregen subsidies van € 800.000 voor reeds afgelopen projecten worden ingezet ter bekostiging van de huidige projecten in 2016, die nog niet geraamd zijn. Betreft zowel activiteiten als uitvoeringskosten.

Bijzondere bijstand en minimabeleid

Op basis van de uitgaven tot en met maart wordt een zeer voorlopig tekort verwacht van € 600.000. Omdat het verleden leert dat het aantal verstrekkingen maand op maand behoorlijk kan verschillen, wordt de aanlevering vooralsnog op PM gezet. Bij de Tweede Bestuursrapportage kan een betere prognose worden afgegeven. Mocht er dan een structureel tekort uitkomen, dan is er tijd genoeg om het beleid voor 2017 aan te passen. Voor 2016 kan het beleid niet meer worden bijgesteld.

Reservering wachtgeldverplichting

Het team dat zich bezighoudt met de bestrijding van jeugdwerkloosheid heeft de afgelopen jaren veelvuldig gebruik gemaakt van tijdelijke externe medewerkers naast een kern van medewerkers met een vast dienstverband, omdat de financiering van de (ESF-) projecten ook tijdelijk is. Een aantal projecten loopt door t/m 2020. Om door te kunnen met inmiddels een aantal ervaren medewerkers en de gewijzigde regelgeving inzake de Wet Werk en Zekerheid is aan een aantal medewerkers een tijdelijk dienstverband aangeboden. Om eventuele toekomstige wachtgeldverplichtingen op te kunnen vangen, wordt € 75.000 gestort in de reserve Flankerend Beleid. Dekking vindt plaats uit de re-integratiemiddelen.

Mutaties algemene uitkering

Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de Participatiewet (WSW en Re-integratie oude- en nieuwe doelgroepen) en voor extra taken als de uitvoering Taaleis Participatiewet en bepalen vrijlating lijfrenteopbouw bij toekennen bijstandsuitkering (per saldo voor 2016 een verhoging van de budgetten met € 93.239).

3.11 Algemene dekkingsmiddelen I en II

3.11.1 Financiële afwijkingen begroting 2016

Programma 11 Algemene dekkingsmiddelen I en II (- = voordeel)

Nr	Onderwerp	L/B	I/S	PFH	2016	2017	2018	2019	
K1102	Bijdrage Servicepunt71	L	I	Marleen Damen	457	0	0	0	
			S	Marleen Damen	408	0	0	0	
K1104	Toekomstvisie Leidse Regio 2027	L	I	Marleen Damen	100	0	0	0	
K1105	Stelpost taakst verstr scootmobielen	L	S	Marleen Damen	103	0	0	0	
K1107	Taakmutaties algemene uitkering	L	I	Marleen Damen	138	0	0	0	
				Roos van Gelderen	5.250	0	0	0	
				S	Marleen Damen	93	145	173	194
				Roos van Gelderen	-120	-152	-152	-152	
				B	I	Marleen Damen	-5.397	0	0
			S	Marleen Damen	36	7	-21	-42	
K1110	Bijstelling OZB opbrengsten	B	S	Marleen Damen	1.095	0	0	0	
K1113	ontwikkeling kapitaallasten 2016	L	I	Marleen Damen	-1.493	0	0	0	
K1115	Krediet plankosten definitiefase	L	I	Marleen Damen	196	0	0	0	
			B	I	Marleen Damen	-196	0	0	0
K1117	Wagenpark Beheer	L	S	Paul Laudy	247	0	0	0	
K1118	Krediet verbouwing Adm Banckertweg	L	S	Paul Laudy	0	0	0	0	
K1119	Krediet Aanp Admiraal Banckertweg en Kenauweg	L	S	Paul Laudy	0	0	0	0	
K1120	Financieel effect CAO H3	L	I	Paul Laudy	0	0	0	0	
			S	Paul Laudy	87	0	0	0	
K1126	Algemene Uitkering	B	S	Marleen Damen	-500	0	0	0	
K1127	Dividend Alliander	B	I	Marleen Damen	-430	0	0	0	
K1132	Dividend BNG	B	I	Marleen Damen	-138	0	0	0	
Totaal					-64	0	0	0	

Bedragen x € 1.000

3.11.2 Toelichting afwijkingen begroting 2016

Mee- en tegenvallers:

Bijdrage Servicepunt71

De bijdrage aan Servicepunt71 zal voor 2016 met € 864.800 stijgen als gevolg van:

- Servicepunt71 heeft net als de gemeente Leiden te maken met incidentele extra personeelslasten als gevolg van de invoering van het Individueel Keuze Budget (IKB) en de daarmee samenhangende extra last m.b.t. vakantiegelden in 2016. SP71 beschikt over onvoldoende reserves om dit binnen de eigen organisatie op te vangen (€ 391.100).
- Daarnaast neemt de bijdrage aan SP71 structureel toe omdat Leiden extra diensten afneemt van Servicepunt op het gebied van ICT, Inkoop, Fiscaliteiten en Juridische Zaken/Verzekeringen (€ 473.700).

Stelpost taakstelling verstreking scootmobielen

In de meicirculaire 2014 is per 2015 een korting doorgevoerd op de algemene uitkering van € 103.000 in 2015 tot € 296.000 in 2019 vanwege de lagere kosten voor het verstrekken van scootmobielen. De korting op de algemene uitkering is intern vanaf 2015 niet in mindering gebracht op het budget voor de verstreking

scootmobielen. Dit omdat eerder in 2014 al een bezuiniging op dit budget was doorgevoerd. Deze korting kan niet nog een keer ingevuld worden via verlaging van het budget en wordt als tegenvaller aangemeld.

Taakstelling subsidies Jeugd, Zorg & Welzijn

In maart 2016 is besloten over de invulling van de structurele taakstelling op subsidies uit de portefeuille Jeugd, Zorg & Welzijn vanaf 2017 (RV 16.0024). Voor 2016 kan de taakstelling van € 166.000 in programma Algemene Dekkingsmiddelen incidenteel niet op dezelfde wijze ingevuld worden.

Bijstelling OZB opbrengsten

De opbrengst OZB wordt door de volgende oorzaken negatief beïnvloed (per saldo voor 2016 een nadeel van € 1,1 miljoen):

- Sinds 2015 is op grond van een arrest van de Hoge Raad een werktuigenvrijstelling van toepassing op Medische Centra. De opbrengst OZB niet-woningen daalt hierdoor met € 250.000.
- Eveneens op basis van een arrest van de Hoge Raad vallen verzorgingshuizen sinds 2015 onder de woningen. Het tarief voor woningen is lager en er is geen gebruikersbelasting meer verschuldigd. Dit zorgt voor een nadeel van € 200.000.
- De prognose van de BSGR over de opbrengst niet-woningen over 2013 voor de jaarrekening 2013 blijkt achteraf ruim € 0,8 miljoen te hoog ingeschat. Deze vermeende meevaller over 2013 is vanaf 2014 wel ingeraamd in de Meerjarenraming 2014-2018. De fout in de prognose is in de loop van 2015 geconstateerd. De verwachte meeropbrengst moeten we nu aframen.
- De OZB voor woningen stijgt de komende jaren door toename van het aantal woningen tot ruim € 1,0 miljoen structureel in 2020.

Ontwikkeling kapitaallasten 2016

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.2 Onderuitputting kapitaallasten.

Wagenpark Beheer

De exploitatie wordt bijgesteld op diverse posten (brandstof verzekeringen en onderhoud vervoermiddelen). Daarnaast is het investeringsvolume en de bijbehorende levensduur van het wagenpark onderzocht door afgelopen jaar heel goed in beeld te brengen wat de draaiuren van alle materieel is. Op basis van dit onderzoek kon worden bepaald of beter gehuurd of gekocht kon worden en is het investeringsvolume nieuw materieel naar beneden bijgesteld en is een eerste doorrekening van de verwachte kapitaallasten gemaakt. Deze genereren een zodanig positief beeld dat een forse bezuiniging op het wagenpak beheer vanaf 2017 structureel kan worden gerealiseerd. In de jaren 2017 en 2018 kan afgerond € 200.000 worden bezuinigd. De jaren daarna € 130.000 structureel. Omdat binnen cluster Beheer vooraf verwacht werd dat circa € 200.000 structureel kon worden bezuinigd resteert vanaf 2019 een taakstelling van € 72.736 die nog structureel ingevuld moet worden. Omdat enkele jaren geleden is gedacht dat de taakstelling op wagenpark al in 2016 gerealiseerd kon worden resteert voor 2016 per saldo een tekort van € 246.167.

Krediet verbouwing Admiraal Banckertweg 15

Het organisatieplan RVT Grond, Vastgoed en Markt is vastgesteld. Hierbij is besloten dat de medewerkers van vastgoedbeheer een werkplek krijgen bij het cluster Beheer. Om dit mogelijk te maken per 1 juli aanstaande zal een verbouwing plaatsvinden om 20 extra nieuwe werkplekken te realiseren. Met de gebruikelijk ondersteunende faciliteiten en kantoorinrichting wordt voor deze medewerkers een passende werkplek gecreëerd. Een deel van deze kosten kan worden gedekt uit de exploitatiebudgetten onderhoud gebouwen Beheer. Voor het resterende deel van € 140.000 wordt een krediet aangevraagd met vanaf 2017 jaarlijkse kapitaallasten van € 10.500 die worden gedekt binnen bestaande exploitatiebudgetten.

Krediet aanpassingen Admiraal Banckertweg en Kenauweg

De stoelen, tafels en vloeren van de kantines van de locaties Admiraal Banckertweg en Kenauweg zijn kapot. Vervanging is noodzakelijk, zodat deze kantines ook veel beter benut worden voor werkoverleggen en presentaties buiten de gebruikelijke pauzemomenten. Het benodigde krediet bedraagt € 95.000, de jaarlijkse kapitaallasten zullen worden gedekt uit het budget onderhoud gebouwen Beheer.

Financieel effect CAO Hoofdstuk 3

Hoofdstuk 3 (H3) van de CAO betreffende toelagen is veranderd. Voor 2016 betekent dit een nadeel van € 90.048. Het grootste effect komt voor bij de clusters met veel uitvoerenden zoals Beheer en Handhaving (onregelmatigheidstoeslag en de beschikbaarheidsdienst). In het geval de vergoedingen lager worden in de nieuwe CAO krijgen de medewerkers die de oude toelagen ontvangen een Toelage Overgangsrecht (TOR).

Toekomstvisie Leidse Regio 2027

In het collegevoorstel 'Project Toekomstvisie Leidse regio 2027' (B en W-nummer 16.00830 dd 26-01-2016) was niet ingevuld hoe de dekking van de kosten € 100.000 van het project in 2016 geregeld zou worden. In het collegevoorstel was opgenomen dat dit nader bepaald zou worden in de eerste bestuursrapportage 2016. De

kosten voor 2015 (€34.897) konden worden gefinancierd uit een het budget op de kostenplaats 'Burgemeester en Wethouders'. Voorgesteld wordt het voor 2016 benodigde budget aan deze kostenplaats toe te voegen.

Dividend Alliander

Uitwisseling van netwerken tussen Liander/Endinet en Enexis levert een boekwinst op die via het dividend aan de aandeelhouders zal worden uitgekeerd. Voor Leiden bedraagt de uitkering in 2016 naar verwachting € 430.000.

Dividend BNG

Op basis van jaarverslag 2015 wordt een extra opbrengst van € 138.000 verwacht voor dividend BNG.

Algemene Uitkering

Na aanleiding van de onderuitputting rijksbegroting 2015 wordt voor 2016 een extra accres verwacht voor de algemene uitkering (voordeel van € 500.000).

Budgetneutrale wijzigingen:

Taakmutaties algemene uitkering (decembercirculaire)

De volgende decentralisatie- en integratieuitkeringen zijn gewijzigd:

- Decentralisatieuitkering Maatschappelijke Opvang: + € 16.570 in 2016 tot € 19.684 in 2020
- Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang : -/- € 7.463 structureel
- Decentralisatieuitkering We can Young: -/- € 15.000 in 2016
- Integratieuitkering Jeugd: -/- € 35.858 in 2016
- Integratieuitkering Participatiewet: + € 11.239 in 2016 tot € 383.639 in 2020
- Integratieuitkering WMO: -/- € 112.309 in 2016 tot -/- € 131.859 in 2020

De algemene uitkering is gewijzigd voor de onderstaande taken:

- Uitvoering taaleis participatiewet: + 21.000 in 2016 tot € 45.000 in 2020
- Vrijlating lijfrenteopbouw bij bijstanduitkering: + 61.000 in 2016 tot € 114.000 in 2020

Krediet plankosten definitiefase

In de nota Plankosten is besloten dat na kaderbesluit de reeds gemaakte ambtelijke kosten terugvloeiën in de reserve, dit is inmiddels gebeurd voor diverse projecten. Om het revolverende karakter van plankosten daadwerkelijk uit te voeren is het van belang om deze stortingen (in totaal € 196.000) te onttrekken aan de reserve bedrijfsvoering plankosten en beschikbaar te laten stellen bij het krediet plankosten definitiefase zodat dit bedrag weer gebruikt kan worden bij nieuwe projecten.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 ingegaan. Dit betekent dat de gemeente vanaf dit jaar vennootschapsbelasting betaalt over de winst die wordt behaald met ondernemingsactiviteiten. Het Servicepunt71-projectteam 'Invoering vennootschapsbelasting' brengt de gevolgen van deze nieuwe belastingplicht in kaart. Op basis van de eerste resultaten kan worden geconcludeerd dat de Vpb-plicht voor geen of een zeer beperkt aantal activiteiten zal gaan gelden. De financiële consequenties van de Vpb lijken dus vooralsnog beperkt tot de extra administratieve lasten. Deze extra lasten zijn aangemeld in programma 11 (zie: Bijdrage Servicepunt71). De exacte belastingdruk is pas te bepalen aan de hand van de gerealiseerde cijfers 2016. Op grond van de cijfers 2015 verwachten we niets tot een beperkt bedrag aan af te dragen vennootschapsbelasting.

3.12 Samenvatting financiële afwijkingen

3.12.1 Rapportage

Het netto resultaat per Programma (- = voordeel)

Onderstaand is opgenomen een samenvattend overzicht van de resultaten per programma incl. en exclusief reserves.

Voor een specificatie verwijzen we graag naar de toelichting per programma.

Prg.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019
	programma's incl. Reserves				
1	resultaat Bestuur en Dienstverlening	507			
2	resultaat Veiligheid				
3	resultaat Economie	628			
4	resultaat Bereikbaarheid				
5	resultaat Omgevingskwaliteit	1.828			
6	resultaat Stedelijke ontwikkeling	379			
7	resultaat Jeugd en Onderwijs				
8	resultaat Sport, cultuur en recreatie	263			
9	resultaat Maatschappelijke Ondersteuning	-96			
10	resultaat Werk en inkomen	1.000			
11	resultaat Algemene dekkingsmiddelen I en II	-64			
12	resultaat Bedrijfsvoering				
	resultaat te onttrekken concernreserve	4.445	0	0	0

Bedragen x € 1.000

Prg.	Onderwerp	2016	2017	2018	2019
	programma's excl. Reserves				
1	resultaat Bestuur en Dienstverlening	744	-13	-13	-13
2	resultaat Veiligheid				
3	resultaat Economie	628	-650	-688	
4	resultaat Bereikbaarheid	1.303	-8	57	38
5	resultaat Omgevingskwaliteit	2.304	400	-221	
6	resultaat Stedelijke ontwikkeling	3.667	-50	100	
7	resultaat Jeugd en Onderwijs				
8	resultaat Sport, cultuur en recreatie	263	19	19	19
9	resultaat Maatschappelijke Ondersteuning	-1.001	87	585	
10	resultaat Werk en inkomen	925			
11	resultaat Algemene dekkingsmiddelen I en II	101			
12	resultaat Bedrijfsvoering				
	resultaat voor mutaties in reserves	8.934	-215	-161	44
	Mutaties in reserves	-4.489	215	161	-44
	resultaat te onttrekken concernreserve	4.445	0	0	0

Bedragen x € 1.000

3.12.2 Algemene begrotingswijziging

Er zijn geen algemene begrotingswijzigingen aangemeld.

Hoofdstuk 4

4 Paragrafen

4.1 Over- en onderschrijdingen investeringen en nieuwe kredieten

Het effect van de over- en onderschrijdingen en nieuwe kredieten op de programma's staat beschreven in de subparagraaf Toelichting afwijkingen begroting 2016 in de paragraaf Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2016 in deze bestuursrapportage.

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Krediet ontwikkeling informatiseringsbeleid

Regionaal wordt ingezet op een intensievere samenwerking op het terrein van informatievoorziening, informatiebeleid en informatiemanagement onder de noemer Programma VRIS (Versterken Regionale I-Samenwerking). Het programma zet in op het neerzetten van een regionale I-governance, een visie op informatiestrategie en informatiebeleid, het sturen op architectuur principes, het versterken en inrichten van de regionale informatiebeveiliging en gegevensbescherming, het uitvoeren van I-projecten, het versterken van het regionale (applicatie)beheer en het continu werken aan samenwerking. Voor het uitvoeren van dit programma is al een eerste krediet van € 250.000 beschikbaar gesteld. Daarnaast is al een krediet voor het vernieuwen van de website van € 150.000 beschikbaar gesteld. Om verder uitvoering te kunnen geven aan dit programma wordt verzocht dit krediet ontwikkeling informatiseringsbeleid van € 250.000 met € 600.000 te verhogen.

De dekking voor deze verhoging is gereserveerd binnen de bedrijfsvoeringsreserve concern, als onderdeel van de € 1,0 miljoen voor digitalisering die aan deze reserve is toegevoegd. Het beschikbare deel en het restant van de toegezegde onttrekkingen voor vernieuwen website en ontwikkeling informatiebeleid zullen worden overgeheveld naar reserve zaakgewijs werken welke zal worden hernoemd naar reserve informatisering (bestedingsdoel: dekking van kosten voor digitalisering van werkprocessen, ontwikkelen van informatiebeleid en vernieuwen website). De raad wordt gevraagd om de onttrekkingen van € 300.000 in 2016 en € 300.000 in 2017 vanuit de reserve informatisering voor ophoging van het krediet goed te keuren.

Programma 2: Veiligheid

Niet van toepassing.

Programma 3: Economie

In- en externe plankosten LBSP

Voor de periode 2016 t/m 2019 zijn in het beleidsakkoord van na de verkiezingen in 2014 middelen voor het LBSP gereserveerd die in de begroting 2015 zijn vastgesteld. Deze reservering (€ 287.000 per jaar) was gebaseerd op bestedingen in de voorafgaande jaren 2011 t/m 2013 (< € 300.000 per jaar). De bestedingen in 2014-2015 blijken aanzienlijk hoger (circa € 500.000 per jaar) door extra inspanningen voor het opstellen van een nieuw masterplan, een bestemmingsplan en de invoering van gebiedsmanagement.

Voor de periode 2016 t/m 2019 is op basis van de meest recente planning en de afspraken met de universiteit een concept projectplan met kostenraming opgesteld. De gemeente heeft met de Universiteit afgesproken dat iedere partij haar eigen zijn interne personele kosten draagt en dat de kosten van externe adviseurs 50-50 worden verdeeld worden voor de periode 2015 t/m 2019.

Uit de kostenraming van het concept projectplan blijkt dat voor het gebiedsmanagement van Leiden Bio Science Park meer middelen nodig dan aan gemeentelijke kredieten beschikbaar is. De totale plankosten voor deze periode zijn € 2.126.000 terwijl de beschikbare kredieten (restant en nieuw) circa € 1.386.000 omvatten. Op basis van het (concept) projectplan 2016 t/m 2019 is een extra krediet benodigd van € 740.000 (voor zowel de interne- als externe plankosten). De kosten hiervan kunnen deels gedekt worden uit het overschot van circa € 150.000 op het uitvoeringskrediet 7100722 Onderdoorgang Niels Bohrweg dat bij de Tweede Bestuursrapportage wordt afgesloten.

Programma 4 Bereikbaarheid

Krediet voetgangersbewegwijzering

Een voorbereidingskrediet voor een bedrag van (€ 350.000 -/- de reeds uitgegeven € 38.811) € 311.189 wordt aangevraagd voor de externe kosten tijdens de voorbereidingsfase van de uitvoering van de Nota Bewegwijzering. Daarnaast wordt er een bedrag van € 35.000 aangevraagd voor de interne plankosten voor de uitvoeringsbegeleiding van de voetgangersbewegwijzering die deze zomer geplaatst zal worden. Met inzet van de in het Investeringsprogramma Infrastructuur 2016-2022 gereserveerde middelen voor saneren/vervangen bewegwijzering worden deze kosten afgedekt.

De aanbesteding voor de voetgangersbewegwijzering is inmiddels doorlopen en de kosten voor de plaatsing van de voetgangersbewegwijzering zijn hoger dan eerder voorzien. Dit komt omdat er een aantal extra masten nodig zijn om alle bestemmingen te verwijzen en er gekozen is voor duurzame materialen en bevestigingsmiddelen. De meerkosten worden voor €50.000 gedekt uit de beschikbare middelen binnen het programma binnenstad en er wordt een bijdrage van €10.000 gedaan uit de reguliere beheerbudgetten

Voor het zomerreces zal er een projectopdracht door het college vastgesteld worden waarmee de kaders en de procesgang voor het vervolg van het project uiteengezet worden. Bij de projectopdracht zullen ook de interne plankosten voor de fietsers- en autobewegwijzering geregeld worden, die conform de Nota Plankosten ten laste van de reserve plankosten definitiefase gebracht worden en bij het uitvoeringsbesluit verrekend worden. In maart is de raadscommissie geïnformeerd dat de in het Investeringsprogramma Infrastructuur 2016-2022 gereserveerde middelen niet voldoende zijn voor de uitvoering van de totale Nota Bewegwijzering. Hier wordt de komende periode binnen het programma Bereikbaarheid dekking voor gezocht.

Conform collegevoorstel is in 2015 voor onderzoek €140.000 beschikbaar gesteld uit het krediet plankosten (7100523) met als dekking de reserve Bedrijfsvoering plankosten. Hiervan is €38.811 uitgegeven. Voorgesteld wordt nu om Conform de Nota Plankosten (RB 12.0153) € 38.811 aan de reserve bedrijfsvoering plankosten te doteren, zodat deze reserve weer wordt aangevuld volgens het revolving fund mechanisme en deze dotatie te dekken uit de reserve bereikbaarheidsprojecten.

Krediet Oegstgeesterweg

De Oegstgeesterweg is een belangrijke doorgaande route door de gemeente Leiden, deze ligt in het verlengde van Willem de Zwijgerlaan en loopt door tot aan de gemeente Oegstgeest. Aan deze weg ligt een kruising met de Boerhaavelaan welke door verkeersregelinstanties (VRI's) wordt beveiligd. De Oegstgeesterweg is constructief aan het einde van haar levensduur gekomen en wordt vervangen. Dit is aanleiding om de kruising Oegstgeesterweg/Boerhaavelaan opnieuw in te richten en de VRI te vervangen zodat de doorstroming op deze kruising verbeterd wordt. Tegelijk wordt ook de huidige inrichting bekeken en daar waar nodig worden optimalisaties meegenomen in het ontwerp. Het benodigde krediet bedraagt € 955.000. In de begroting is in het meerjareninvesteringsplan 2016 - 2019 voor de reconstructie € 524.000 opgenomen daarnaast is er een BDU beschikking voor een bijdrage van € 100.000 voor de reconstructie Oegstgeesterweg. Omdat de gemeentegrens schuin over de Oegstgeesterweg loopt is een samenwerking aangegaan met de gemeente Oegstgeest zodat de Oegstgeesterweg na reconstructie een eenduidig beeld heeft qua inrichting. De gemeente Oegstgeest draagt hun deel van de kosten deze kosten zijn begroot op € 331.110.

Krediet reconstructie Einsteinweg en voorbereiding reconstructie openbare ruimte LBSP

Voor het westelijk deel van Bio Science Park ('LBSP-Gorlaeus') wordt een nieuwe masterplan opgesteld dat eind 2016 of begin 2017 voor besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Vooruitlopend op deze besluitvorming en vanwege de urgentie wordt voor twee onderwerpen voorgesteld al een krediet beschikbaar te stellen voor:

1. Op een gedeelte van de Einsteinweg - wegvak 5B bij de Ehrenfestweg en faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen - ontstaat een verkeersonveilige situatie voor fietsers die van de rijbaan gebruikmaken. Dit knelpunt kan verholpen worden door met spoed - en vooruitlopend op de uitvoering van het concept Masterplan LBSP-Gorlaeus - al een deel van de Einsteinweg te reconstrueren.
2. Voor de reconstructie van de hoofdinfrastructuur is het wenselijk een aantal voorbereidende werkzaamheden te starten vooruitlopend op het vaststellen van Masterplan LBSP-Gorlaeus door de gemeenteraad. Het betreft inhuur van een projectmanager, het opstellen van een projectplan en het inwinnen van eerste adviezen over grondverwerving, aanbestedingsstrategie en samenwerking met de nutsbedrijven.

Vooruitlopend op vaststelling van het Masterplan LBSP-Gorlaeus wordt daarom een krediet van € 600.000 beschikbaar gesteld waarvan € 350.000 voor reconstructie van de Einsteinweg en € 250.000 ter voorbereiding van de reconstructie openbare ruimte LBSP. De kredieten zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan 2016 en de kapitaallasten gedekt in de meerjarenbegroting.

Afsluiten krediet afrondende werkzaamheden Willem de Zwijgerlaan

Na het afsluiten van de grondexploitatie 'transformatie Willem de Zwijgerlaan' per 1 januari 2012 is vanaf 2013 (RB 13.0062 besluit II.4.A.) een krediet beschikbaar gesteld voor afrondende werkzaamheden Willem de Zwijgerlaan van € 2.833.407. De afrondende werkzaamheden zijn gereed, zodoende kan het krediet bij deze bestuursrapportage worden afgesloten met een positief saldo van afgerond € 1,0 miljoen. Dit overschot is ontstaan door een gunstig resultaat van meerdere afrekeningen en het niet verrekenen van de wegbebakeningskosten. Daarnaast zijn de resterende werkzaamheden efficiënt uitgevoerd en veelal gecombineerd met aangelegen deelprojecten, tenslotte zijn de gecalculerde risico's achterwege gebleven. Hierdoor vallen kapitaallasten vrij van gemiddeld € 61.000 per jaar.

Gratis fietsparkeren fietsenstalling NS nabij station Leiden

Er is afgesproken door NS fiets en de gemeente Leiden dat de bewaakte fietsenstallingen van NS bij station Leiden Centraal voor de helft worden opengesteld volgens het gratis regime van de gemeentestalling om de beschikbare restcapaciteit van ruim 1.000 plekken op korte termijn te kunnen benutten. De gemeente compenseert voor gedeelfde inkomsten van deze stallingen vanaf 1 augustus 2015 tot een maximaal jaarbedrag van € 250.000 (excl. BTW). Hiervoor is met NS fiets een procedure afgesproken.

Het benodigde budget voor deze betalingen aan NS fiets zijn begroot op € 840.000 (= € 90.000 + 3 x € 250.000) voor de jaren 2015-2018. Hiervoor is budget beschikbaar op krediet 'fietsenstalling rijnsburgerblok-BRM en onvoorzien'. Deze bijdragen aan NS voor gedeelfde inkomsten mogen om BBV-technische redenen niet worden geactiveerd maar kunnen wel rechtstreeks worden gedekt uit de reserve fietsenstalling Station. Om dit mogelijk te maken is een budgettaire neutrale "technische" begrotingswijziging nodig. Deze wordt aangemeld bij deze bestuursrapportage 2016.

Afdoen motie begroting 2016 tijdelijke fietsenstalling Leiden CS

Bij de programmabegroting 2016 (RB 15.0097) is de motie 'tijdelijke fietsenstallingen Leiden CS' aangenomen. Sinds de fietsenstalling in het 'Gat van Van de Putte' verdwenen is, kunnen fietsers nog minder makkelijk hun fiets parkeren bij het CS. Vele maatregelen die genomen zijn om de situatie bij het station CS te verbeteren ten spijt (weesfietsen weghalen, strenger 'fiets fout, fiets weg' en extra toezichthouders) is de problematiek nog altijd niet kleiner geworden. Aangezien Leiden de ambitie heeft om 'fietsstad van Nederland' te worden is besloten de motie 'tijdelijke fietsenstallingen' uit te voeren. Hiervoor wordt € 150.000 beschikbaar gesteld met als dekking een onttrekking uit de reserve stedelijke ontwikkeling. Hiermee worden 1.500 extra fietsenstallingen gerealiseerd. Deze extra stallingsmogelijkheden blijven behouden totdat de extra plekken onder de Lorentz (RBB-fietsenstalling) beschikbaar komen.

Aanvullend krediet Kooiplein

Bij het uitvoeringsbesluit Kooiplein (RV 10.0003) is een krediet van € 9,85 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie van twee parkeergarages Kooiplein. Hiervan zal de eerste volgens planning einde 2016 worden opgeleverd. In het uitvoeringsbesluit staat dat betaald parkeren in de wijk de eerste tien jaar niet zal worden ingevoerd. Nu betaald parkeren toch zal worden ingevoerd is ter compensatie bepaald om het eerste uur parkeren in de openbare parkeergarages gedurende de eerste vier jaar gratis te maken. Volgens inschatting zal van de parkeerklanten 20% betaald gaan parkeren en 80% gratis gaan parkeren. Hierdoor is de BTW op het investeringskrediet (€ 9,85 miljoen) voor 20% verrekenbaar met de fiscus en 80% niet verrekenbaar. Het niet verrekenbare BTW-bedrag van € 1.654.800 zal als kostprijsverhogende BTW ten laste komen van het krediet '710091 Kooiplein parkeergarage'. Hiervoor dient een aanvullend krediet van € 1.654.800 beschikbaar te worden gesteld. De jaarlijkse kapitaallasten van € 77.490 worden gedekt middels een onttrekking uit de reserve parkeren waarin het BTW-aspect als risicoreservering was opgenomen.

In het geval dat na een periode van vier jaar het eerste uur gratis parkeren vervalt, zal de kostprijsverhogende BTW deels alsnog (in termijnen) verhaald kunnen worden bij de fiscus. Deze jaarlijkse 'baat' zal vervolgens terugvloeien naar de reserve parkeren.

Rijnlandroute

In het meerjareninvesteringsplan 2016-2019 is € 3,0 miljoen opgenomen voor aanvullende inpassingswensen voor de Rijnlandroute. Het voorstel is om in 2016 een voorbereidingskrediet van € 300.000 beschikbaar te stellen voor de interne en externe voorbereidingskosten.

Onderzoek spoor Leiden-Utrecht (Limes-lijn)

Samen met vier andere partijen wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een lange termijn ambitie voor het spoor Leiden Utrecht

Hiertoe wordt er toegewerkt naar een MIRT waardig onderzoek. Om dit op een goede manier te kunnen doen zijn er aanvullende middelen nodig voor procesbegeleiding. Daarnaast is er eenmalig in 2016 een bedrag nodig om gezamenlijk met de andere partijen de onderzoeksopdracht te kunnen geven. De proces kosten bedragen naar verwachting €50.000,- per jaar. De eenmalige onderzoekskosten worden geschat op 20% van circa

€250.000 = €50.000. Eind 2019 moet inzichtelijk zijn of de ambitie is olpgenomen in het MIRT.

In het meerjareninvesteringsplan 2016 - 2019 is in 2016 €75.000 en in 2017 €75.000, totaal €150.000 opgenomen voor de ontwikkeling van een lange termijn ambitie voor het spoor Leiden Utrecht met als dekking de reserve Bereikbaarheid. Daarnaast is er in de begroting 2016 €12.301 ruimte op de kostenplaats Openbaar vervoer die in 2016 ingezet wordt voor dit onderzoek. Er wordt nu voorgesteld om de onttrekking van de beschikbare gelden in de reserve Bereikbaarheid her te verdelen, in 2016 €87.699 en € 12.301 ten laste van de post Openbaar vervoer, in 2017 €50.000 te onttrekken aan de reserve Bereikbaarheid en in 2018 €12.301 ten laste van de reserve Bereikbaarheid. In 2018 en 2019 ontstaat een tekort van €87.699 welke als tegenvaller zal worden meegenomen bij de programmabegroting 2017.

Vorbereidingskrediet Nieuwe bus-terminal CS

Verzoek om een aanvullend voorbereidingskrediet van € 730.000 beschikbaar te stellen voor de jaren 2016 (€ 356.000) en 2017 (€ 374.000) ten behoeve van de Nieuwe bus-terminal CS. Voor de nieuwe bus-terminal CS is in het meerjarig investeringsplan een totaalbedrag opgenomen van € 4.187.402 verdeeld over de jaren 2016 - 2019. Dit zal deels worden ingezet voor aanvullende interne en externe plankosten voor 2016 en 2017. Het accent van besteding zal volgens huidig inzicht plaatsvinden in de jaren 2018 en 2019. Het aanvullende voorbereidingskrediet is nodig in 2016 omdat er vanuit het College is gevraagd om een toets op de uitgangspunten voor een nieuwe OV-terminal.

Voor gemeente Leiden is het een uitgangspunt dat de OV-terminal, die nu is gesitueerd aan de stadszijde van het Centraal Station, wordt verplaatst naar de Zeezijde, op de Terweelocatie. Deze verplaatsing is randvoorwaardelijk voor de ruimtelijke ontwikkelingen, zoals deze in het project Stationsplein e.o. zijn voorzien.

Voor het project Stationsgebied-Bargelaan (gemeentelijk grondgebied tussen de Walenkamptunnel en het kruispunt Bargelaan-Rijnsburgerweg) wordt nu een integraal ruimtelijk plan voorbereid. De nieuwe OV-terminal maakt hier deel van uit. Daarbij hoort ook het uitwerken van een ontwikkelstrategie met het LUMC (de grondeigenaar) voor de Terweelocatie. De Leidse uitgangspunten ten aanzien van interactieve planvorming, transparantie en participatie zijn de basis voor de projectaanpak en het strategisch omgevingsmanagement. Voor het project Scienceparkzijde worden een kaderbesluit voorbereid en de besluitvorming begeleid.

Krediet uniformen buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA)

In 2015 is de hard- en software voor fiscale en brede handhaving aanbesteed en geleverd. Een deel van het nog beschikbare bedrag wordt aangewend ten behoeve van de verdere professionalisering van de BOA's. Een investering voor de aanschaf van een nieuw uniform conform de nieuwe landelijke standaard is noodzakelijk. Hiervoor wordt het krediet voor de hard- en software met € 34.000 verlaagd en wordt een nieuw krediet van € 25.000 aangevraagd voor steekwerende vesten voor de BOA's (levensduur van 7 jaar). De VNG heeft het afgelopen jaar samen met gemeenten gewerkt aan een modeluniform voor de BOA openbare ruimte. Het modeluniform past binnen de ingezette professionalisering van het vak.

Programma 5: Omgevingskwaliteit

Krediet Oostvlietpolder fase 2

In januari 2016 is het project Oostvlietpolder tweede fase in uitvoering gegaan. Het project betreft de aanleg van de tweede fase groene en recreatieve voorzieningen in de Oostvlietpolder. Binnen de grenzen van het projectgebied wordt door de provincie Zuid-Holland een nieuw gemaal gebouwd. Het huidige gemaal in de Oostvlietpolder moet vanwege de Rijnlandroute worden verplaatst. Voor de bouw van dit gemaal moeten voorzieningen worden getroffen (verbreding van de hoofdwatergang, aanleg bruggen etc). De gemeente laat deze werkzaamheden uitvoeren door de aannemer die ook de werkzaamheden voor de tweede fase uitvoert. Het benodigde krediet van € 419.058 voor het nieuwe gemaal zal worden gedekt door een incidentele bijdrage van de provincie.

Krediet herinrichting oude oprijlaan begraafplaats Rhijnhof

Krediet herinrichting oprijlaan Rhijnhof voldoet niet aan de BBV-regels om deze investering in meerdere jaren af te schrijven met als gevolg dat de totale uitvoeringskosten van € 288.000 moeten worden begroot. Daar staat tegenover dat de meerjarig begrote kapitaalslasten van € 21.587 komen vrij te vallen. De vrijgevallen kapitaalslasten worden ingezet ter dekking van de taakstelling kapitaallasten.

Vorbereidingskrediet brug Poelgeest

In 2015 is besloten het bestemmingsplan van de brug Poelgeest in te trekken en een nieuwe bestemmingsplanprocedure te starten. Aansluitend hierop heeft er met Oegstgeest overleg plaatsgevonden over meerkosten van de brug. Dit heeft geresulteerd in recentelijk gemaakte aanvullende afspraken die zijn vastgelegd in een allonge op de bestuursovereenkomst uit 2006. Voorgaande heeft er toe geleid dat er meer voorbereidingskosten worden gemaakt. De ruimte binnen het beschikbare voorbereidingskrediet (€ 450.000) is hiervoor onvoldoende. Er wordt voorgesteld om een aanvullend voorbereidingskrediet van € 100.000 beschikbaar te stellen om de kosten tot vaststelling van het bestemmingsplan te dekken (de kapitaallasten van de brug Poelgeest zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan).

Vorbereidingskrediet resterende deelprojecten Singelpark

Bij het kaderbesluit Singelpark is een globale inschatting gemaakt van te maken participatie kosten om alle deelprojecten Singelpark en initiatieven uit de stad samen met de stad uit te werken. Bij de uitwerking van de deelprojecten is gebleken dat de intensieve participatie met de stad circa 25% van het voorbereidingsbudget vergt. Om voor de resterende deelprojecten gedurende de looptijd Singelpark op dezelfde wijze met de stad en de stadspartners te kunnen samenwerken is extra krediet nodig. Met de huidige resterende voorbereidingskredieten kan nog wel een plan uitgewerkt worden en een uitvoeringsbesluit voorbereid worden, maar resteert geen budget voor intensieve participatie. Met de huidige beschikbare voorbereidingskredieten zullen de deelprojecten met zeer beperkte participatie (maximaal 2 informatieavonden, geen verdere samenwerking met de stad en bewoners) naar een uitvoeringsbesluit uitgewerkt kunnen worden. De planning is hierbij dat in 2016 uitvoeringsbesluiten voor Ankerpark en Blekerspark en Singelparkbruggen zullen worden voorgelegd aan de raad en voor de resterende projecten in 2017. Ook is er met de huidige nog beschikbare middelen niet voldoende ruimte meer om gedurende de looptijd van het overall project met vragen vanuit bewoners en andere stadspartners om te gaan en de samenwerking met de Vrienden van het Singelpark voort te zetten.

Om de intensieve samenwerking met de stad te kunnen vormgeven, is dus extra voorbereidingskrediet van € 150.000 nodig. Omdat de beschikbare investeringskredieten voor genoemde Singelpark deelprojecten zeer beperkt zijn, is het niet gelukt om dit extra voorbereidingskrediet helemaal uit de investeringsbudgetten Singelpark te halen en wordt gevraagd dit extra voorbereidingskrediet ten behoeve van participatie deels op een andere manier te dekken.

Het voorstel is om het extra voorbereidingskrediet deels te dekken uit het deelproject begraafplaats Groenesteeg (verlagen krediet met € 75.000) en het restant van € 75.000 wordt als tekort aangemeld bij deze bestuursrapportage.

In het deelproject begraafplaats Groenesteeg is kans gezien het budget te verhogen met circa € 100.000 aan provinciale subsidie, waar bij de kostenraming nog geen rekening mee was gehouden. Daardoor is in totaal meer budget beschikbaar gekomen. Het eerste deel van de restauratie van de begraafplaats (de graven) is afgerond. Het tweede deel van de restauratie, het opknappen van de monumentale aula, zal naar verwachting binnenkort uitgevoerd worden. Volgens de globale raming resteert na het opknappen van de aula nog circa € 100.000. Het voorstel is nu om om € 75.000 van dit bedrag in te zetten voor de dekking van het gevraagde extra voorbereidingskrediet voor het verder uit kunnen voeren van de overige Singelpark deelprojecten.

Voor het deelproject Morspoort is ook bij de voorbereiding veel tijd in participatie geïnvesteerd. Hiervoor is in de aanvraag van de Leidse Ommelanden-subsidie € 27.000 gereserveerd. Dit is echter bij het uitvoeringsbesluit niet toegevoegd aan het krediet, zodoende wordt nu voorgesteld om het krediet deelproject Morspoort met € 27.000 te verhogen en dit te dekken met deze subsidie.

Krediet vervanging wijkcontainers

Naar verwachting zal in de loop van 2016 het project ondergrondse containers worden afgesloten met een tekort. Om dit tekort grotendeels te dekken zijn middelen beschikbaar in de reserve ondergrondse containers (M120098/31). Voorgesteld wordt om het beschikbare krediet te verhogen met € 280.000 en dit te dekken door een onttrekking uit de reserve ondergrondse containers.

Krediet wateroverlast Oude Kooi

In het raadsvoorstel wateroverlast Oude Kooi (RV 13.0140) is opgenomen dat de voorbereidingskosten (€ 260.000) onderdeel zijn van de projectbegroting van € 9,1 mln. Dit is echter niet juist verwoord in het raadsbesluit waardoor de projectbegroting met € 260.000 te hoog is geraamd. Daarnaast zijn kosten rechtstreeks ten laste van de voorziening riolering geboekt i.p.v. via het krediet voor een bedrag van € 90.586, zodoende kan het krediet 'wateroverlast Oude Kooi' per saldo met € 350.586 worden verlaagd.

Programma 6: Stedelijke ontwikkeling

Krediet uitvoering Kooiplein

Voorgesteld wordt om bij deze 1e bestuursrapportage 2016 de volgende bedragen gestort in de reserve herstructurering woongebieden de Sleutels beschikbaar te stellen aan project Kooiplein:

- De rentedotatie 2016 in de reserve herstructurering Woongebieden de Sleutels van € 204.089 (middels RV 12.0144 is namelijk besloten dat rentebaten in deze reserve worden ingezet ter dekking van project Kooiplein).
- Bij bestemming van het rekeningresultaat 2014 is besloten om het verwachte batig saldo van de liquidatie van Nieuw leyden van € 347.209 te storten in de reserve herstructurering woongebieden Sleutels en vervolgens na uitkering van het werkelijke batig saldo in te zetten voor de herontwikkeling van het Kooiplein in WOP Noord. In 2015 is een voorschot op deze liquidatie ontvangen van € 164.082. Eindafrekening van deze liquidatie zal plaatsvinden in 2016.
- Bij de 2e bestuursrapportage 2015 is een bedrag van € 22.364 aan rente gestort in de reserve herstructurering woongebieden Sleutels (de renteaangroei van deze reserve is onderdeel van de financiële huishouding en afspraken binnen het project Kooiplein)

In totaal wordt hiermee een bedrag van € 390.535 beschikbaar gesteld om krediet '7100154 Kooiplein uitvoering' te verhogen met als dekking een onttrekking uit de reserve herstructurering woongebieden de Sleutels.

Investing sanering voormalig gasfabriekterrein

Het krediet sanering deelgebied A voormalig gasfabriekterrein (7100455) vertoont per 2016 een overschrijding van € 689.637. Voorstel is om het krediet op te hogen met € 689.637 met als dekking een onttrekking uit de reserve Bodemsanering. De oorspronkelijke dekking van het krediet was bepaald op € 9,0 miljoen. Begin 2015 is betreffend krediet verlaagd met € 2,05 miljoen omdat op basis van de destijds bekende informatie het krediet ruimschoots voldoende leek te zijn. Echter, gedurende het jaar zijn een aantal financiële tegenvallers ontstaan die pas aan het eind van het jaar inzichtelijk zijn geworden.

Programma 7: Jeugd en Onderwijs

Niet van toepassing.

Programma 8: Cultuur, sport en recreatie

Krediet vervanging korfbalveld Sportpark Noord Pernix

Voor 2016 en 2017 is een krediet beschikbaar van circa € 186.000 om de toplagen van 3 korfbalvelden te vervangen (Sportpark Noord - Pernix). Bij inspectie van veld 1 is gebleken dat de sporttechnische laag niet kan blijven liggen omdat de ondergrond niet past bij de nieuwe eisen die aan een korfbalveld gesteld worden. Voor het verwijderen en nieuw aanbrengen van deze laag is volgens raming € 60.000 meer benodigd. Dit staat voor een kapitaallast van circa € 4.600 per jaar met als dekking een verlaging van de dotatie in de voorziening 'Groot onderhoud sportaccommodaties'. Deze ruimte zit in de voorziening gezien in 2015 een aantal onderhoudswerkzaamheden goedkoper zijn uitgevallen. Middels deze aframing is de hoogte van de voorziening weer gelijk aan de verwachte kosten voor groot onderhoud.

Krediet verbouw huisvesting ELO:

Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) is hét regionale kennis- en adviesinstituut op het gebied van erfgoeddiensten. De laatste jaren laten een gestage groei zien van de erfgoeddiensten die voor de regio verricht worden met bijbehorende inkomsten. Het is noodzakelijk het aantal werkplekken uit te breiden. Een verbouwing is hiervoor noodzakelijk zodat een flexibele en toekomstbestendige werkplek geboden kan worden. Daarvoor is € 255.000 benodigd welke wordt gedekt uit de bedrijfsvoeringsreserve ELO.

Programma 9: Maatschappelijke ontwikkeling

Niet van toepassing.

Programma 10: Werk en inkomen

Niet van toepassing.

Programma 11: Algemene dekkingsmiddelen

Krediet aanpassingen Admiraal Banckertweg en Kenauweg

De stoelen, tafels en vloeren van de kantines van de locaties Admiraal Banckertweg en Kenauweg zijn kapot. Om deze naar een aanvaardbaar niveau te brengen is vervanging noodzakelijk, zodat deze kantines ook veel beter benut worden voor werkoverleggen en presentaties buiten de gebruikelijke pauzemomenten. Het benodigde krediet bedraagt € 95.000, de jaarlijkse kapitaallasten zullen worden gedekt uit het budget onderhoud gebouwen Beheer.

Krediet verbouwing Admiraal Banckertweg 15

Het organisatieplan RVT Grond, Vastgoed en Markt is vastgesteld. Hierbij is besloten dat de medewerkers van vastgoedbeheer een werkplek krijgen bij het cluster Beheer. Om dit mogelijk te maken per 1 juli aanstaande zal een verbouwing plaatsvinden om 20 extra nieuwe werkplekken te realiseren. Met de gebruikelijk ondersteunende faciliteiten en kantoorinrichting wordt voor deze medewerkers een passende werkplek gecreëerd. Een deel van deze kosten kan worden gedekt uit de exploitatiebudgetten onderhoud gebouwen Beheer. Voor het resterende deel van € 140.000 wordt een krediet aangevraagd met vanaf 2017 jaarlijkse kapitaallasten van € 10.500 die worden gedekt binnen bestaande exploitatiebudgetten.

Wagenpark Beheer

De exploitatie wordt bijgesteld op diverse posten (brandstof verzekeringen en onderhoud vervoermiddelen), daarnaast is het investeringsvolume en de bijbehorende levensduur van het wagenpark onderzocht door afgelopen jaar heel goed in beeld te brengen wat het aantal draaiuren van alle materieel is. Op basis van dit onderzoek kon worden bepaald of beter gehuurd of gekocht kon worden en is het investeringsvolume voor nieuw materieel naar beneden bijgesteld. Tevens is een eerste doorrekening van de verwachte kapitaallasten gemaakt. Deze genereren een zodanig positief beeld dat een forse bezuiniging op het wagenpak beheer vanaf 2017 structureel kan worden gerealiseerd. In de jaren 2017 en 2018 kan afgerond € 200.000 worden bezuinigd. De jaren daarna € 130.000 structureel. Omdat binnen cluster Beheer vooraf verwacht werd dat circa € 200.000 structureel kon worden bezuinigd resteert vanaf 2019 een taakstelling van € 72.736 die nog structureel ingevuld moet worden. Omdat enkele jaren geleden is gedacht dat de taakstelling op wagenpark al in 2016 gerealiseerd kon worden resteert voor 2016 per saldo een tekort van € 246.167.

4.2 Onderuitputting kapitaallasten

Conform het beleidskader Investerings komt de onderuitputting op de geraamde kapitaallasten bij bestemming van het rekeningresultaat ten gunste van de concernreserve. Bij de bestuursrapportage worden de kapitaallasten reeds afgeraamd, zodat deze het resultaat op de prestatie niet beïnvloeden.

Een uitzondering hierop zijn vervangingsinvesteringen in bedrijfsmiddelen: hierbij blijven middelen bij onderuitputting of vrijval van kapitaallasten beschikbaar voor besteding in de bedrijfsvoering. De onderuitputting op bedrijfsmiddelen wordt daarom verrekend met de stelpost bedrijfsvoering.

De rente en afschrijving is afhankelijk van de realisatie van de investering. Doordat voorgenomen investeringen achterblijven ten opzichte van de verwachtingen die we bij het maken van het investeringsplan 2016-2019 hadden, vallen de daarmee samenhangende rente en afschrijving lager uit.

Hierna zijn per programma de grootste afwijkingen op kapitaallasten toegelicht (- betekent lagere kapitaallasten dan begroot):

Programma	Resultaat 2016
1 - Bestuur en Dienstverlening	-139.390
2 - Veiligheid	-
3 - Economie en Toerisme	-20.661
4 - Bereikbaarheid	-278.942
5 - Omgevingskwaliteit	-1.784.593
6 - Stedelijke Ontwikkeling	-358.966
7 - Jeugd en Onderwijs	-121.739
8 - Sport, Cultuur en Recreatie	-379.830
9 - Welzijn en Zorg	-34.467
10- Werk en Inkomen	5.635
Algemene Dekkingsmiddelen onderuitputting	-45.631
Algemene Dekkingsmiddelen stelpost kapitaallasten	1.634.845
Per saldo lagere kapitaallasten dan begroot	-1.524.739
Kostenplaatsen bedrijfsvoering	-516.852
Stelpost bedrijfsvoering	516.852
Mutaties in reserves (AD)	30.783
Per saldo voordelig resultaat onderuitputting kapitaallasten 2016	-1.492.956

Programma 4 Bereikbaarheid

Als gevolg van vertraging van een aantal projecten vallen de kapitaallasten binnen dit programma lager uit. De verschillen ontstaan onder andere op Willem de Zwijgerlaan afrondende werkzaamheden (€ 107.000) en OBSP risicoreservering (€ 70.000), deze laatste wordt verrekend met de reserve fietsenstalling station.

Programma 5 Omgevingskwaliteit

Als gevolg van vertraging van een aantal projecten vallen de kapitaallasten binnen dit programma lager uit. De grootste verschillen ontstaan op de volgende investeringen:

- Vervanging wijkcontainers € 269.000
- Ondergrondse containers € 211.000
- Vervanging riolering € 117.000
- Vervangen openbare verlichting € 88.000
- Vervangen Inzamelmiddelen € 79.000

Programma 6 Stedelijke ontwikkeling

Het voordeel op de kapitaallasten binnen dit programma wordt vooral veroorzaakt door een voordeel op ROC-locatie Lammenschans (€ 209.000).

Programma 8 Cultuur, sport en recreatie

Als gevolg van vertraging van een aantal projecten vallen de kapitaallasten binnen dit programma lager uit. Het grootste verschil ontstaat op de volgende investering 'LVC' € 108.000.

Kostenplaatsen bedrijfsvoering

De vervanging van het wagenpark van Stedelijk Beheer blijft achter bij de verwachtingen in de begroting. Dit zorgt voor een voordeel op de kapitaallasten ad € 332.000

4.3 Plankosten

Plankosten – krediet

De huidige opzet van plankosten heeft tot doel plankosten zowel in de fase voor kaderbesluit als na kaderbesluit inzichtelijk te maken, teneinde de beheersbaarheid te waarborgen. Om dit blijvend te monitoren zijn er overzichten voor lijn- en projectmanagers om de uren en de euro's in te zien. Daarnaast zijn voor de plankostenteams personeelstarieven berekend en volgen we de naleving van deze systematiek. Plankosten worden zo goed en sober mogelijk geraamd, bij de kosten wordt sluitende dekking aangegeven, er zijn heldere afspraken gemaakt tussen teams voor de inzet van capaciteit. Bij overschrijdingen van geraamde plankosten wordt een besluit tot aanvullende dekking gevraagd en de stand van het krediet plankosten in definitiefase wordt gevolgd. Ook in 2016 blijven activiteiten als monitoren, evalueren en bijsturen structureel aandacht verdienen.

In bijgevoegde tabel treft u de stand aan van het krediet plankosten in definitiefase. Dit krediet is ingesteld vanuit het oogpunt van transparantie, monitoring en bewaking en wordt gevoed door onttrekkingen aan de reserve bedrijfsvoering plankosten. Elke projectopdracht waarbij voor plankosten in definitiefase een beroep wordt gedaan op het krediet, wordt aan het College ter vaststelling aangeboden. Deze werkwijze is voor het bestuur een goede grondslag voor enerzijds een betere beheersing van plankosten en anderzijds voor prioritering van de projectenportefeuille. Ofwel: het bestuur geeft keer op keer bewust fiat aan het investeren van voorbereidingstijd in projecten en weet precies hoeveel geld hiermee gemoeid is.

Op het moment dat er een kaderbesluit wordt genomen, worden de plankosten meegenomen in de totale lasten van het project en vloeien de reeds gemaakte plankosten in één keer terug in de reserve. In het geval van een project dat afgeschreven wordt en niet uit een reserve wordt gedekt is die eenmalige terugstorting conform BBV niet mogelijk. Dit betekent dat deze plankosten niet kunnen terugvloeien.

	Bedrag
Totaal beschikbaar tot en met 2015	3.782.000
Reeds afgesloten projecten in voorgaande jaren inclusief 2015	-2.064.933
Gedurende 2015 beschikbaar gesteld vanuit reserve plankosten	949.000
Beschikbaar gesteld via begroting 2016 uit de reserve plankosten	588.000
Aangevraagd bij 1e rapp. 2016 om beschikbaar te stellen	196.000
Totaal beschikbaar	3.450.067

Projectomschrijving	Leids project of project Derden	B&W besluit	Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit	bedragen die opnieuw beschikbaar kunnen worden gesteld
Lopende projecten					
Leiden BioSciencePark - Uitbreiding de Stal	Leids project	BW13.0236 / 14.1124	1.250	125.000	
Leiden BioSciencePark - Nationaal Centrum Biodiversiteit NCB	Derden	BW13.0236/ 14.1124	2.699	269.900	
Uitbreiding Geestesfaculteit, incl bijraming uren Humanitas campus	Derden	BW13.0236 / 16.0054	2.000	200.000	
Tijdelijke horeca voorziening Tuin van Noord	Derden	BW13.0236	50	5.000	
Intentieovereenkomst Fietsenstalling met passage Station Leiden Centraal	Leids project	BW13.0612	600	60.000	
Revitalisering/herontwikkeling winkelcentrum Stevensbloem	Derden	BW13.0841/ 15.0989	995	99.500	
Bereikbaarheid LAB071 (incl 2 aanvull) / Leidse Ring Noord	Leids project	BW14.0510/ 15.0546/ 15.1079	5.880	588.000	
HOV, centrumroute	Leids project	BW14.0846	1.280	128.000	196.000
HOV, corridor Leiden - Leiderdorp	Leids project	BW14.0846	420	42.000	

Projectomschrijving	Leids project of project Derden	B&W besluit	Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit	bedragen die opnieuw beschikbaar kunnen worden gesteld
HOV, corridor Leiden - Katwijk - Noordwijk	Leids project	BW14.0846/16.0340	2.310	231.000	
St. Boerhaave	Derden	BW14.0979	1.400	140.000	
Project Bewegwijzering (onderzoekskosten)	Leids project	BW15.0136		140.000	
Nota van Uitgangspunten huisvesting	Leids project	BW15.0232	750	75.000	
Herinrichting Haarlemmerstraat	Leids project	BW15.0239	1.680	168.000	
Campus Kiljanpad	Leids project	BW15.0294	668	66.800	
Agaatlaan	Derden	BW15.0319	520	52.000	
Inpasbaarheid en bereikbaarheid busterminal Terweepark	Leids project	BW15.0373	1.950	195.000	
Groen Zeeheldenbuurt	Leids project	BW15.0609	920	92.000	
Morspark-morslint	Leids project	BW15.0611	900	90.000	
Blok Dolfijn-'t schippertje Zeeheldenbuurt	Leids project	BW16.0399	1.000	100.000	
Topsporthal Boshuizerlaan	Leiden		1.548	154.800	
Herontwikkeling kaasmarkt	Leids project/ Derden		1.660	166.000	
Gebiedsontwikk. RWS, Hoge Morsweg	Leids project		790	79.000	
Totale onttrekking			31.270	3.267.000	
Resterend bedrag voor 2016				183.067	

	Bedrag
Bedragen waarvan bestuurlijk besloten is die te doteren aan de reserve plankosten	196.000
Onttrekkingen die rechtstreeks uit de reserve plankosten worden gedaan	0
Bedrag dat opnieuw beschikbaar kan worden in het krediet plankosten definitiefase	196.000

Plankosten – reserve

Bij de instelling van de reserve bedrijfsvoering plankosten, waaruit het krediet plankosten definitiefase is gedekt, is vastgelegd dat deze primair bedoeld is voor dekking van de plankosten van projecten in definitiefase en secundair voor het oplossen van knelpunten met betrekking tot deze systematiek.

De raad heeft in 2016 inmiddels één kaderbesluit genomen waardoor de reserve bedrijfsvoering plankosten is gevoed met een dotatie, dit betreft het kaderbesluit herinrichting Centrumroute. Dit bedrag dient weer beschikbaar gesteld te worden zodat nieuwe projecten in definitiefase van start kunnen gaan.

4.4 Concernreserve bedrijfsvoering

In de tabel ziet u de ontwikkeling van de reserve bedrijfsvoering concern. De reserve bedrijfsvoering concern heeft als primaire functie het opvangen van jaarlijkse fluctuaties in de bedrijfsvoering en heeft om die reden een egaliserend karakter. Secundair kan deze reserve worden aangewend ter oplossing van knelpunten in de bedrijfsvoering. De voeding van deze reserve vindt o.a. plaats bij de bestemming van het rekeningresultaat.

Bedrijfsvoeringsreserve concern	2016	2017	2018	2019
Stand reserve per 1-1	1.608.514	1.029.323	729.323	729.323
Bestemming rekeningresultaat 2015 / resultaat bedrijfsvoering	722.310			
Bestemming rekeningresultaat 2015 / invoeren omgevingswet	-39.987			
Zaakgewijs Werken				
Stelpost invoering en implementatie Zaakgewijs werken	-330.000			
Digitaal werken				
Uitgaven digitalisering	-300.000	-300.000		
Bestemming rekeningresultaat 2015 / vernieuwen gemeentelijke website 7100897	-150.000			
Bestemming rekeningresultaat 2015 / ontwikkelen informatiebeleid 7100795	-163.096			
Hogere dienstverlening ICT door SP71	-228.000			
Budgetneutrale correctie invulling taakstelling GR 2015	-90.418			
Verwachte stand per 31-12	1.029.323	729.323	729.323	729.323

4.5 Taakstellingen bedrijfsvoering

De raad wordt via de planning- en controlcyclus over de voortgang van de realisatie van de taakstellingen geïnformeerd. In deze paragraaf geven wij een overzicht van de hoogte van taakstellingen in 2016, de wijzigingen bij deze rapportage, en de wijze waarop wij nog openstaande taakstellingen in 2016 willen realiseren.

NB: taakstellingen staan weergegeven als negatief bedrag (korting op het budget).

Openstaande taakstellingen	Beginstand	Invulling deze rapportage	Saldo
Centrale taakstellingen			
6100888 Stelposten concern	-245.682	48.137	-197.545
6100890 Stelpost kapitaallasten	51.755	-	51.755
6100892 Stelpost algemeen inkoop	-450.000	-	-450.000
Totaal centrale taakstellingen	-643.927	48.137	-595.790
Toebedeelde taakstellingen			
5100300 en 5100303 Beheer Algemeen	-621.996	558.738	-63.258

Openstaande taakstellingen	Beginstand	Invulling deze rapportage	Saldo
5100302 en 6100564 Beheer Sport	-398.850	-	-398.850
6100119 Verkeersmaatregelen	-3.614	3.614	-
6101015 Stelpost subsidies	-206.752	206.752	-
6101188 Taakstelling subsidies ppn2013	-200.800	200.800	-
Totaal toebedeelde taakstellingen	-1.432.012	969.904	-462.108
Totaal overige taakstellingen	61.287	-48.137	13.150
Totaal openstaande taakstellingen	-2.014.652	969.904	-1.044.748

In deze rapportage wordt een bedrag van € 969.904 aan taakstellingen ingevuld van het in totaal voor deze rapportage nog openstaande bedrag van € 2.014.652. In de loop van het jaar moet er nog € 1.044.748 worden ingevuld. Naar verwachting gaat dit voor zowel de centrale taakstellingen als de toebedeelde taakstellingen ook lukken.

Centrale taakstellingen

De planvorming voor de invulling van de Stelpost concern is in een vergevorderd stadium. Op welke wijze de algemene inkoopstaakstelling het best kan worden ingevuld, wordt nog onderzocht. Naar verwachting zal invulling bij de 2e bestuursrapportage zijn gerealiseerd, of zal duidelijk worden hoe dat in het restant van 2016 nog zal plaatsvinden.

Toebedeelde taakstellingen

Binnen het cluster Beheer worden plannen opgesteld om zowel de algemene taakstelling als de sporttaakstelling in te vullen. Deze planvorming is ook al in een ver gevorderd stadium, waardoor verwacht wordt dat de invulling van het restant van de algemene taakstelling en de sporttaakstelling bij de 2e bestuursrapportage bekend zal zijn.

4.6 Actualisatie subsidie-overzicht

Door het vaststelling van de subsidieplafonds – in samenhang met de begroting – bepaalt de gemeenteraad per programma hoeveel in 2016 maximaal beschikbaar is voor subsidiëring. Overschrijding van het plafond vormt in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een voldoende grond om een (hogere) subsidiëring te weigeren. Hierdoor worden 'open-einde regelingen' voorkomen. In de programmabegroting 2016 heeft de raad het subsidieplafond vastgesteld op € 47.033.446. Door diverse ontwikkelingen (waaronder de 3 decentralisaties) wijzigen de beschikbare subsidiemiddelen.

Wij stellen u voor om het totale subsidieplafond met € 1.285.423 te verhogen. In de tabel hieronder zijn de verschillen zichtbaar tussen het subsidieplafond dat de raad heeft vastgesteld in de programmabegroting 2016 en de stand van de huidige begroting. De grootste verschillen zijn daaronder nader toegelicht.

Programma	Beleidssterrein	Programmabegroting 2016	Eerste bestuursrapportage 2016
1 Bestuur en dienstverlening		56.089	56.089
	Bestuur	56.089	56.089
3 Economie		1.221.157	1.519.776
	Faciliteren/Stimuleren van ondernemen	211.813	140.813
	Marketing en promotie	989.280	1.358.899
	Ruimte om te ondernemen	20.064	20.064
4 Bereikbaarheid		29.820	29.820
	Parkeren	29.820	29.820
5 Omgevingskwaliteit		119.480	43.738
	Duurzaamheid	15.000	15.000
	Openbaar groen	104.266	28.524

Programma	Beleidssterrein	Programmabegroting 2016	Eerste bestuursrapportage 2016
	Verharde openbare ruimte	214	214
6 Stedelijke ontwikkeling		32.938	32.938
	Ruimtelijke planvorming en plantoetsing	29.820	29.820
	Wonen	3.118	3.118
7 Jeugd en onderwijs		10.248.320	10.900.430
	Jeugd	3.111.558	3.664.203
	Onderwijsbeleid	5.849.897	5.949.362
	Peuterspeelzalen en kinderopvang	1.286.865	1.286.865
8 Cultuur, sport en recreatie		11.238.351	11.198.730
	Cultureel erfgoed	502.695	552.695
	Cultuur	10.394.184	10.284.563
	Recreatie	29.327	29.327
	Sport	312.145	332.145
9 Maatschappelijke ondersteuning		23.683.410	24.070.041
	Kwetsbare groepen	13.829.950	13.724.732
	Ondersteuning	481.251	481.251
	Preventie	4.304.522	4.396.205
	Sociale binding en participatie	5.067.687	5.467.852
10 Werk en inkomen		403.881	467.308
	Arbeidsparticipatie	122.984	122.984
	Inkomensvoorzieningen	20.636	20.636
	Maatsch. participatie en onderst. minima	260.261	323.688
Eindtotaal		47.033.446	48.318.869

Programma 3: Economie en toerisme

Faciliteren/Stimuleren van ondernemen

De mutatie van minus € 71.000 bestaat uit een bedrag van € 18.500 dat is ingezet voor de invulling van een taakstelling en de resterende € 52.500 betreft een administratieve correctie.

Marketing en promotie

De mutatie van € 370.000 betreft een verhoging van de subsidie aan Leiden Marketing als gevolg van de hogere opbrengst van de toeristenbelasting.

Programma 5: Omgevingskwaliteit

Openbaar groen

Het oorspronkelijk budget bestond uit circa € 100.000 voor subsidie in het kader van regionaal groen. Voor de periode van 2015-2020 heeft Gemeente Leiden in het kader van het uitvoeringsprogramma Groen Leidse Ommelanden jaarlijks een bedrag toegezegd van € 70.000. Dit bedrag is hierdoor niet meer beschikbaar voor uitgaande subsidies.

Programma 7: Jeugd en Onderwijs

Jeugd

Bij de tweede bestuursrapportage 2015 is besloten het in 2015 niet tot besteding gekomen deel van de middelen voor de verbouwing/renovatie van de speeltuinaccommodaties naar 2016 over te hevelen (€ 552.645).

Onderwijsbeleid

De mutatie van € 99.465 betreft een verhoging van de subsidie voor de Brede School Noord als gevolg van een overheveling van resterend budget 2015. Hiertoe is bij de tweede bestuursrapportage 2015 besloten.

Programma 8: Cultuur, sport en recreatie

Cultureel erfgoed

Conform collegebesluit Modellenboek Gevelreclame is vanuit de reserve Programma Binnenstad € 50.000 beschikbaar gesteld voor het verstrekken van subsidies voor het verwijderen van lichtbakken (zie Tweede Bestuursrapportage 2015).

Cultuur

De verlaging van het subsidieplafond wordt veroorzaakt doordat een deel van het budget is ingezet voor de invulling van taakstellingen en verschillende administratieve correcties voor een totaalbedrag van ca. € 267.000. Daar staat een verhoging van de subsidie voor BplusC (ca. € 157.000) tegenover, conform raadsbesluit.

Programma 9: Maatschappelijke ontwikkeling

Kwetsbare groepen

De mutatie € 105.218 wordt veroorzaakt door de verlaging van de decentralisatie-uitkering en navenante aanpassing van de uitgaven.

Preventie

De toename van € 91.683 heeft betrekking op de hogere decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad.

Sociale binding en participatie

De toename wordt veroorzaakt door de volgende twee onderdelen; € 150.000 heeft betrekking op het niet te besteden deel van de middelen voor stimuleren wijkinitiatieven die bij de 2e bestuursrapportage 2015 reeds is gemeld en overgeheveld naar 2016 en € 206.752 heeft betrekking op een technische correctie.

Programma 10: Werk en inkomen

Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

In motie M15006800/10 is verzocht om financiële ruimte te reserveren voor de transitieperiode muzieklessen BplusC in 2016. Daartoe is € 30.000 van het voordeel op de bijzondere bijstand in 2015 overgeheveld naar 2016 via de Tweede bestuursrapportage 2015.

De begrote subsidie van € 33.427 voor huisvestingskosten Voedselbank stond begroot op de kostensoort 'doorbelasting huisvesting' die niet wordt opgenomen in de subsidiestaat. Betreffende bedrag is nu via de decemberwijziging 2015 gecorrigeerd naar de (juiste) kostensoort subsidies.

4.7 Technische wijzigingen

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Programma 2: Veiligheid

Programma 3: Economie en toerisme

Programma 4 Bereikbaarheid

Programma 5: Omgevingskwaliteit

Programma 6: Stedelijke ontwikkeling

Vereveningsreserve grondexploitaties

In de vereveningsreserve grondexploitaties zijn in het verleden stortingen als 'negatieve' onttrekkingen geraamd en omgekeerd. Deze technische correctie (budget-neutraal) van € 709.225 voor 2016 en vanaf 2017 € 590.775 op zowel de dotatie als de onttrekking is om de financiële administratie (begroting) weer aan te laten sluiten bij de reserve-administratie.

Beheer gymzalen

Technische correctie van € 125.350 waarbij op basis van een afgesloten overeenkomst vergoedingen voor de gymzalen worden begroot (klokuren, avondverhuur en materiele instandhouding). De vergoeding van onderwijs aan vastgoed zijn hiermee conform de meest actuele afspraken geraamd.

Onderhoudsvoorziening molens

Conform collegebesluit instandhoudingsbijdrage bij overdracht molens is bij verkoop van de molens een bedrag van € 535.504 aan de koper beschikbaar gesteld voor (groot) onderhoud en instandhouding van de molens. Vanuit de voorziening onderhoud gemeentelijk vastgoed valt budget vrij om vervolgens geraamd te worden in de exploitatie als instandhoudingsvergoeding (2016: € 335.504, 2018: € 100.000 en 2020: € 100.000). Hierdoor ontstaat in de exploitatie financiële ruimte om in de betreffende jaren onderhoudskosten en instandhoudingskosten van de molens te kunnen betalen. Het bedrag van € 535.504 zal in 2016 in zijn geheel worden onttrokken uit de onderhoudsvoorziening waarvan € 200.000 zal worden gestort in de vereveningsreserve grondexploitaties. Vervolgens zal in 2018 en 2020 elk jaar € 100.000 worden onttrokken aan de vereveningsreserve om in de betreffende jaren het budget voor instandhoudingsvergoeding te kunnen dekken.

Programma 7: Jeugd en Onderwijs

Beheer gymzalen

Technische correctie van € 125.350 waarbij op basis van een afgesloten overeenkomst vergoedingen voor de gymzalen worden begroot (klokuren, avondverhuur en materiele instandhouding). De vergoeding van onderwijs aan vastgoed zijn hiermee conform de meest actuele afspraken geraamd.

Programma 8: Cultuur, sport en recreatie

Programma 9: Maatschappelijke ontwikkeling

Programma 10: Werk en inkomen

Programma 11: Algemene dekkingsmiddelen

Reserve compensatie dividend NUON

Het restantbedrag van € 9.300 zal uit de reserve compensatie dividend NUON worden onttrokken en gedoteerd in de concernreserve zodat de reserve compensatie dividend kan worden afgesloten bij jaarrekening 2016.

Verdeling taakstelling personeel en taakstelling digitalisering

Begin dit jaar hebben de clusters voorstellen gedaan voor het invullen van de concernbrede taakstellingen op personeel en digitalisering. Deze voorstellen worden met deze technische wijziging in de financiële administratie verwerkt voor per saldo € 3.643.384 in 2018 en verder. Na deze verwerking resteert nog een deel van beide taakstellingen. De komende periode wordt bekeken hoe deze verder kunnen worden ingevuld.

Uitkeringen gemeentefonds

Onderdelen van de integratie- decentralisatie- en algemene uitkering stonden op de verkeerde kostensoort geboekt. Met een technische wijziging wordt dit hersteld, zodat de raming voldoet aan de regels van de externe verslaglegging, de zogenaamde IV3. Verder worden de stelposten aan de lastenkant van de algemene uitkering overgebracht naar de prestatie 'stelposten concern'.

